

Orientalna plesalka Mirjam

»Plešem za ženske«

Str. 12

Str. 3

Dobri in slabi možje postave

Jevšek, anonimke in policijski preprodajalec

poglej in odpotuj!

ČRES, Sonček klub
2* Kamen, izleti in animacija,
brezplačno do 12 let

19.6./7D/POL 34.900

POREČ, Sonček klub
2* hotel, bogata športna vsebina,
brezplačno otrok do 12 let

do 10.7./7D/POL 34.900

GRČIJA, Krk
3* Sirena, ladja, Sonček klub - 5

izletov po otoku (dopl. 13.900 SIT)

26.6./7-9D/NZ 49.900

TUNIZIJA, Monastir
3* Omar Khayam, polet iz LJ

(14D samo 104.290 SIT)

13., 20., 27.7./7D/POL 74.990

SONČEK

TUI potovalni center

M. Sobota 02/521 41 92

Tel. prodaja: 02/22 080 33 • www.soncek.com

Str. 8 - Španska
potegavščina

Pismo s 144
milijoni tolarjev

Ne nasedajte

REEL EURO FOUNDATION S.A.
PLAZA 1, AVENIDA DE LAS
PALMAS, CAJALFIA ISLAND
SPAIN
http://www.reel.com

NAROČNIK

31. Vestnikov vlak

Str. 16

Po šestdesetih letih spet v Sopronu

Nepreslišano

Mercator

Hypermarket Murska Sobota, Pleše 1, Supermarket Ljutomer, Užiška 13 in Supermarket Lendava, Kolodvorska 2a

SIR EMENTALEC

cena za kg v kosi, Mlekopromet Ljutomer

1.439.-

SIR ŠMARSKI TRAPIST

cena za kg v kosi, Mlekarna Celeia

899.-

ALPSKO MLEKO

1,5 l, 1 liter, Ljubljanske mlekarne

139.-

MASA ZA ČEVAPČICE

pakirano, cena za kg, različni dobavitelji

999.-

**Posebna
ponudba**

REBRA PIKNIK

pakirano, cena za kg, različni dobavitelji

699.-

PURANJA PIKNIK PLOŠČA

pakirano, cena za kg, Perutnina Ptuj

1.049.-

SLADOLED COBANA

družinske paličice, 10 x 70 ml, Mercator

369.-

COCKTA

1,5 litra, Kolinska, Ljubljana

169.-

Ponudba velja do prodaje zalog.

Volitve

Se LDS poslavlja?

Ljudska stranka v Pomurju premagala SDS

Udeležba na evropskih volitvah je bila presenečenje, nobena anketa ni kazala na tako slabo volilno udeležbo, kot se je zgodila v nedeljo. Tudi naša anketa je kazala nadpovprečno udeležbo. Pri opredeljenih volivcih smo bili sicer v slovenskem povprečju, ob upoštevanju tistih, ki še niso bili opredeljeni in so se nameravali odpraviti na volitve, pa je bilo to povprečje krepko preseženo. Državnemu povprečju sta se približala le okraja Murska Sobota I in II, kjer je bila udeležba 28,5- oziroma 28-odstotna. Najslabše je bilo v volilnem okraju Lendava, kjer je bila udeležba 22,5-odstotna, v Gornji Radgoni 23,8- in v Ljutomeru 26,1-odstotna.

Zmagovalci in poraženci

V volilni enoti Ptuj je zmagovalka lista LDS in DeSUS s 23,9 odstotka glasov, druga je NSi z 22,8, SDS s 15,3, SLS s 14,2 in ZLSD z 9,2 odstotka glasov. Ob teh podatkih ne kaže prezreti SNS, ki je v tej volilni enoti dosegla 5,99 odstotka glasov, kar je za dober odstotek več od državnega povprečja. V pomurskih volilnih okrajih je ohranila dominantno pozicijo LDS, nad povprečjem se je odrezala SLS. Nova Slovenija je dosegla podobno kot na državni ravni nadpovprečen rezultat, čeprav v pomurskih okrajih razen v Radgoni ni prehitela LDS.

Vseeno je položaj LDS vreden posebne pozornosti. V pomurskih okrajih je dobila LDS v povprečju skoraj šest odstotkov več glasov kot na državni ravni. Glasovi iz pomurskih volilnih okrajev so zelo veliko prispevali k takemu rezultatu, kot ga je dosegla. Morda bi lahko bil ta rezultat še nekoliko boljši, če bi imela vsaj enega od kandidatov iz

tega okolja. Po drugi strani pa je dejstvo, da je LDS tudi v Pomurju začela izgubljati, saj je nastopila skupaj z DeSUS. Če pa ta predpostavka ne drži, potem se verjetno DeSUS počasi poslavlja s slovenskega političnega zemljevida. Kljub salonski volilni kampanji, kot so jo označili tudi nekateri vodilni lokalni predstavniki LDS, je rezultat soliden in je posledično povezan s specifičnostjo predvsem prekmurškega prostora, ki ga opredelujeta manjšina in verska pluralnost. Najslabše se je izšlo LDS v Gornji Radgoni, kjer je dosegla komaj 19,9 odstotka glasov. V tem okraju je dosegla izredno dober izid ZLSD s kar s 16,7 odstotka. Ta izid ZLSD, ki skoraj za enkrat presega pomursko povprečje, lahko pripišemo kandi-

skih okrajih pa je ostala krepko pod 10 odstotki. Čeprav lahko pritrdimo tezi, da se je na teh volitvah volilo predvsem ljudi, pa za ZLSD lahko brez vsakega dvoma trdimo, da je volilno telo najprej podprlo pragmatično politiko Boruta Pahorja in odločno obračunalo z radikalcem znotraj stranke, ki so se izkazali najprej kot Nato- in evroskeptiki in potem še pri izbranih. Vprašanje je, kako bo to vplivalo na struje znotraj ZLSD. Ali pomeni odhod Pahorja v Strasbourg končno priložnost za Vlada Dimovskega in Mirana Potrča, da prevzameta stranko. Vračanje nazaj na stare okope bo stranko verjetno spet pahnilo tja, kjer je bila pred Pahorjevim predsednikovanjem. To potrjujejo tudi pomurski rezultati predvsem v

skoraj polovico. V nobenem okraju ni dobila pod 11 odstotkov, izstopa pa volilni okraj M. Sobota I – goriški del, kjer je dobila kar 17,7 odstotka glasov, v tem okraju je dobila NSi le 15,6 odstotka glasov. Pri SLS ni odigrala ključne vloge kandidatka Nataša Kavaš, ampak je treba upoštevati, da je pretežni del pripadnikov protestantske vere v soboških okrajih in ti so se ponavadi opredeljevali za LDS, vendar se tisti, ki so opredeljeni desno,

rezultat. Kljub vsemu je vprašanje, koliko je vplivalo dogajanje v stranki na neuspeh na državni ravni. Ko je stranko prevzela Podobnikova struja, je očitno izgubila kredibilnost »kmečke stranke«, hkrati pa Podobniku ni uspelo in, kot kaže, mu tudi ne bo uspelo dati nove identitete in profila, to pa so mu dali volivci v drugih okrajih jasno vedeti. Hkrati so mu obrnili hrbet tudi tisti, ki naj bi jih ščitil – kmetje.

Ivan Obal: »Očitno je, da smo se s sodelovanjem v vladi med volivci profilirali kot kmečka stranka. To je bilo tudi pričakovano, saj je bilo zaradi zahtevnih pogojev za gajanje ministrstva za kmetijstvo najbolj na udaru. Da nam ni uspelo, je kriva predvsem slabša udeležba kmetov na volitvah. Dejstvo je, da naše volilno telo ni tako disciplinirano, kot je volilno telo NSi.«

Silvo Šarkanj, SDS: »V Pomurski regijski koordinaciji Slovenske demokratske stranke smo zadovoljni z izidi nedeljskih evrovolitev. Predvsem pa smo zadovoljni s končnim izkupičkom, to je dvema poslanskima sedežema. Nekoliko manj smo zadovoljni z rezultati v pomurski regiji, kjer nam ni uspelo doseči odstotka, ki ga je SDS dosegla na državni ravni. Veseli pa nas, da tudi v Pomurju LDS uspeva od volitev do volitev izboljšati volilni izid. Tako smo glede na volitve leta 2000 'napredovali' za približno 3 odstotke.

Z dobrim delom je Koaliciji Slovenija uspelo krepko premagati 'koalicijo preteklosti'. To pa je dobra popotnica za jesenske volitve poslancev v državni zbor. Pričani smo, da bomo Pomurci še letos imeli v DZ tudi poslance iz vrst SDS. Nekoliko nas je presenetila ali boljše rečeno razočarala volilna udeležba. Pričakovali smo, da se bo volitev udeležila vsaj polovica volilnih upravičencev.

Vzroka za tako nizko udeležbo še nismo uspeli 'identificirati'. Ob večji udeležbi bi bil naš rezultat še boljši. «

Maruša Novak, NSi: »Nedeljske volitve so NSi prinesle odličen rezultat. Volivke in volivci so se prebudili in dali glas spremembam. Kaj pa Pomurje? Volilni rezultati v Pomurju so primerljivi s slovenskimi, le Prekmurje se še ni odzvalo in odločno reklo 'ne' zapostavljenosti, drugorazrednosti, Sloveniji dveh hitrosti. V NSi smo začudeni nad potrpežljivostjo Prekmurja in Prekmurcev. Naša regija se srečuje s številnimi nedorečenimi stališči države oziroma vladajoče politike LDS do čedanja očitnejših razlik v razvitosti regij v Sloveniji. Nihče nam ne more pomagati, če sami ne bomo znali uveljaviti pričakovanj, da smo vendarle enakovredni državljani. Regijski odbor NSi v Prekmurju pripravlja strokovno skupino, ki bo oblikovala smernice razvoja oziroma prednostnih nalog za uravnotežen razvoj regij, razvoj podeželja, ustrezno kmetijsko politiko in razvoj gospodarstva predvsem za ustvarjanje novih delovnih mest. S povzetki prednostnih nalog, ki se morajo v Prekmurju zgoditi prav kmalu, sicer bo naše zaostajanje za razvitim centrom še globlje, bomo seznanili oba poslance NSi v evropskem parlamentu z namenom, da se po svojih močeh zavzameta prav za območja, kot je Prekmurje.«

Anton Kampuš, ZLSD: »Z rezultatom pri nas smo zadovoljni. V naši občini, v občini Gornja Radgona, smo na tretjem mestu. Dva odstotka več glasov pa smo dobili v vseslovenskem merilu. Jaz osebno menim, da je to zelo dobro. Seveda pa je treba razumeti, da so bile te volitve bolj volitve osebnosti kot programov, ki jih neka lista v volilnem programu pripravlja. Tokrat niso nastopali poslanci, ki bi bili izvoljeni s programi, ampak s svojim osebnim mišljenjem in osebno pojavnostjo. Tako so bila naravnana tudi vsa soočenja. To je popolnoma nekaj drugega, kot bo na državnoborskih volitvah, ko se bo pokazalo, kakšen program in s kakšnimi komponentami bo kdo zastopal. Menim, da je ZLSD v tem trenutku tudi v Pomurju kar v porastu in se rezultata naslednjih volitev ne bojim. Mislim, da te volitve niso kazalec jesenskih rezultatov. No, kakih petdeset odstotkov že, petdeset pa vsekakor ne. Treba pa bo položiti veliko napora, da bodo občanke in občani sploh šli na volitve in izrazili svojo voljo. Ker sedaj tega ni bilo. Tako nizke volilne udeležbe res nisem pričakoval. Mislim sem, da bo odšlo na volišča okrog petdeset odstotkov volivk in volivcev.«

Darja Odar, LDS: »Kar se tiče rezultatov v Sloveniji, me na neki način preseneča rezultat Nove Slovenije, tega mogoče nisem pričakovala, mogoče sem pričakovala višje katero drugo stranko. V Pomurju pa mislim, da je rezultat vendarle še odsev pričaranja ljudi, kar se tiče vpliva političnih strank in rezultatov njihovega dela. V Pomurju je bila precej drugačna slika kot v celotnem slovenskem prostoru. Ljudska stranka je dobila v Pomurju glede na preostalo slovensko območje veliko pa tudi LDS-DeSUS se je uvrstila relativno visoko. Jaz sem zadovoljna že zaradi tega, ker so od sedmih kar tri ženske, ki gredo v evropski parlament. Meni se zdi zelo pomembno, da se v političnem prostoru pojavlja več žensk. Mislim, da bo politika nekoliko drugačna, če je vključenih več žensk. Pričakovala sem večjo udeležbo na voliščih, sicer ne kake izjemno visoke, ampak ta se mi zdi malce kritična. Zdi se mi, da volivci vendarle ne bi smeli prepuščati odločitev tako majhnemu številu. Ne bi rekla, da so rezultati kazalec jesenskih volitev, vsekakor pa je o rezultatih treba temeljito premisliti in pripraviti program za jesenske volitve.«

SDS in NSi

SDS je poleg ZLSD edina stranka, ki je v Pomurju ostala pod državnim povprečjem, in to za dobre štiri odstotke. Kje je razlog, je težko oceniti, četudi na državni ravni ni presegla pričakovanj, saj je realno pridobila za dober polovici odstotek volilnega telesa. V Pomurju rezultat lahko povežemo z rezultatom NSi. Analitiki sicer pravijo, da ima NSi najstabilnejše in zveste volivce, ki na volitve tudi gredo. Drugi to pripisujejo izredno dobri in neposredni volilni kampanji Lojzeta Peterleta. Drži sicer, da je Peterle vodil najbolj dosledno volilno kampanjo, brez velikega medijskega pompa, ampak je gradil predvsem na nepo-

Popravek

V prejšnji številki smo objavili o malicah (str. 2), ki jih pripravljajo za delavce na Muri v podružnici Ljutomer Murski Soboti. Nekatere so še finjo vrbnjakovo specializirano v Lojzko, v resnici pa se zaliha vrbnjak. Se jih, G. vičujemo!

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kováč (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Ritsper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Jole Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhovc, Jurij Zauzner (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kováč (računalniški preloz).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica ahi, Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.e. 531 19 60, 534 80 17 (novinarski Vestnik), Venera (tržnina) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Naročniški rokopiisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, politna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.100,00 tolarjev, izvod iz kolportaja je 300,00 SIT. Celoletna naročnina za internetno izdajo je 12.400,00 SIT oz. 52 EUR. Transakcijski račun za naročnino pri Raiffeisen Krekova banka 2490009000247884.

Tisk: Podjetje za usposabljanje in tisk SET Veče.

Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 17. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Naklada: 15.900 izvodov.
Elektronska pošta: Vestnik@vestnik.si, Venera: venera@p-int.si, Naročniška služba: oglasi@vestnik.si, WWW stran: http://www.vestnik.si

Volilni rezultati posameznih list na državni ravni, v volilni enoti Ptuj in pomurskih volilnih okrajih

Lista	RS	VE	Lendava	Ljutomer	M. Sob. I	M. Sob. II	G. Radgona
NSi	23,4	22,8	23,4	22,9	15,6	23,6	26,1
LDS in DeSUS	21,9	23,9	25,7	27,5	27,8	26,2	21,0
SDS	17,6	15,3	14,1	12,8	14,6	13,8	10,3
ZLSD	14,1	9,2	8,2	8,2	9,4	12,1	16,4
SLS	8,4	14,2	11,9	14,7	17,7	12,3	12,2
SNS	5,0	5,6	4,7	5,7	6,7	5,1	5,1
SJN	4,1	2,4	1,4	2,6	2,0	2,0	2,6
SMS-Zel.	2,2	3,4	7,1	2,8	2,9	2,6	3,1

datu Feriju Horvatu in tudi županu G. Radgone, ki je pripadnik te stranke. Je pa Radgona specifična po še enem rezultatu, namreč v tem okraju je dobila NSi nekaj več kot 26 odstotkov glasov. ZLSD je le v okraju M. Sobota II presegla 12 odstotkov glasov, v vseh drugih pomur-

tistih okrajih, kjer stranka še ni doživela prepriha in lokalna vodstva niso dovolila sprememb.

SLS

Neka povsem druga zgodba je SLS, ki je v Pomurju presegla povprečen državni rezultat za

opredeljujejo za SLS, ki jim je ideološko dosti bližje od NSi in, kot kažejo rezultati, jim je tudi bližje kot SDS. Znotraj SLS so sicer prepričani, da tako dober rezultat lahko pripišejo kmečkemu profilu stranke. To bi lahko držalo, če bi rezultat stranke ocenjevali le glede na pomurski

Dobri in slabi možje postave

Jevšek, anonimke in policijski preprodajalec

Policist nezakonito prodajal avtomobile

V javnosti se je pojavilo anonimno pismo, ki govori o tem, da policist s soboške policijske uprave preprodajal avtomobile prek podjetja, ki naj ne obstaja, ter ponarejal račune in listine. Tako naj bi avtomobile kupilo več policistov, med njimi tudi direktor policijske uprave Aleksander Jevšek.

Pokvarjen policist?

S preprodajanjem avtomobilov naj bi se ukvarjal policist, ki je zaposlen na lendavski policijski postaji. V policijski je delal trinajst let, končal naj bi tudi prvo fakulteto, jeseni pa se je prijavil na razpis za mesto generalnega direktorja policije. Zanimanje naj bi se ukvarjal tudi z nečednimi posli, poleg sporne prodaje avtov naj bi imel prste

Med ovadenimi tudi policist?

Kriminalisti so v maju na državno tožilstvo poslali kazensko ovadbo zoper dva občana z območja Ljutomera zaradi suma storitve kaznivega dejanja ponarejanja listin. V času od 13. 2. 2001 do 5. 10. 2003 sta navedena delala in kasneje uporabila krivo listino z namenom, da so se stranke pri nakupu oziroma prodaji motornih vozil izognile plačilu davka na promet motornih vozil. Poleg tega so stranke s tako listino spravile v zmotno referente na Upravnih enotah, da so krivo listino sprejeli kot pravo in izdali prometna dovoljenja.

Vmes tudi pri vođenju ilegalnih preteklov čez mejo. Njegovo ime je so zato začeli preiskovati kriminalisti in služba za nošenje kazni na soboški policijski upravi. Proti njemu je bil uveden disciplinski postopek, vendar je policist zaprosil za sporazumno prenehanje delovnega razmerja, ki je veljati te dni. Zdaj že nekdaj policist naj bi bil trenutno zaposlen pri enem od podjetij v Pomurju, ki se ukvarjajo s

prodajo avtomobilov, zaradi nečednega početja pa ga verjetno čakajo kazenske ovadbe in nato postopek na sodišču.

Kako je Jevšek kupil avto za 800 tisočakov

Šef pomurskih policistov je na včerajšnji novinarski konferenci razložil, kako je kupil rabljen osebni avtomobil. Tako je decembra 2003 na podlagi pogodbe o komisijski prodaji od podjetja iz Ljutomera kupil twinga letnik 1998 za 800.000 tolarjev. Zanimal je, da je avto kupil od policista, kot je bilo navedeno v nekaterih medijih v tork. Po plačilu davka, overitvi pogodbe in odjavi vozila pri upravni enoti je vozilo registriral in ga

Pozorni kriminalisti

Februarja 2004 kriminalistična služba obvesti Jevška, da obstaja sum, da je policist z območja Lendave osumljen preprodaje avtomobilov, nekaj poslov pa naj bi opravil tudi s pomočjo podjetja iz Ljutomera. Odrejena je bila preiskava, Jevšek pa je od službe za notranjo kontrolo generalne policijske uprave zahteval, da ga v disciplinskem postopku zoper policista izločijo, ker je tudi sam opravil nakup pri omenjenem podjetju. Kriminalisti kasneje še ugotovijo, da so med 500 občan, ki so na ta način kupili avtomobile, poleg direktorja uprave še trije drugi policisti. Vsi štirje bodo imeli v tej zadevi status priče.

Jevšek in anonimke

Aleksander Jevšek opravlja naloge direktorja Policijske uprave Murska Sobota od leta 1999. V tem času je bil večkrat deležen različnih očitkov in namigov o domnevi nepoštenosti. Prva taka zadeva se je pojavila, ko si je menda zelo razkošno opremil svojo pisarno, saj so mu nekateri očitali razmetavanje

denarja. Lani jeseni, ko je Jevšek kandidiral za mesto prvega policista v državi, se je pojavilo anonimno pismo, ki ga je med drugim obtoževalo, da naj bi si dal na službene stroške ukrojit motoristično opremo in da naj bi se pijan zaletel s službenim avtom. Jevšek je od notranjega ministra Bohinca zahteval, da naj policija razišče navedbe iz anonimke, novinarjem pa je včeraj prebral uradno sporočilo notranjega ministra, da policija in ministrstvo za notranje zadeve nista dobila nobenega anonimnega pisma, ki bi ga česar koli bremenilo (minister Bohinc je februarja, ko je obiskal tukajšnjo policijsko upravo, na vprašanje o anonimki odgovoril, da preiskava o tem poteka, da bodo pripravili poročilo in vsebino predstavili javnosti, op. p.).

Jevšek je odločno ovrgel tudi namige o vpletenosti v kočljive posle iz zadnje anonimke, zoper pisca pisma bo vložil kazensko ovadbo, ker pa mu je bila z objavo anonimke storjena velika moralna škoda, pa bo sprožil tudi odškodninske tožbe.

Andrej Bedek

Posvet o vračanju vlaganj v telekomunikacijsko omrežje

Podaljšanje roka ne odpravi problemov

Kot je znano, je vlada za pol leta podaljšala rok za vložitev zahtevkov za vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Tako so sprejeli novelo približno dve leti starega zakona o vračanju vlaganj v telefonijo, skrajni rok za vložitev zahtevkov pa je po novem 7. december 2004. Ob izteku doslej veljavnega štiri mesece trajajočega roka je bilo vloženih nekaj več kot 19.200 zahtevkov. Podaljšanje roka pa naj ne bi zavleklo roka vračanja.

V tej zvezi je župan občine Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Slana v tork sklical delovno srečanje županov in predsednikov komisij, ki se ukvarjajo s problematiko uveljavljanja zahtevkov o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Navzoči so bili le nekateri predstavniki občin Radenci, Križevci in Sv. Jurij ob Ščavnici, pridružil pa se jim je tudi državni svetnik in predsednik Vseslovenskega združenja upravičencev za vračanje vlaganj v telefonijo Darko Fras.

»Kljub velikemu številu zahtevkov državno pravobranilstvo ni dobilo nobenih dodatnih sredstev in kadrovskih okrepitev, zato so povzročeni številni problemi. Pokazalo se je, da je pristojno ministrstvo za informacijsko družbo vodilo aktivnosti po liniji najmanjšega odpora. V združenju smo ves čas opozarjali na te probleme in šele ob našem prizadevanju je bil sklican delovni posvet s predstavniki slovenskih občin. Zadeve so se začele premikati z mrtve točke šele aprila, ko je bil rok za vlaganje zahtevkov praktično že na polovici. Menim, da je to podaljšanje roka za pol leta povsem nepotrebno, če ne bodo odpravljeni bistveni problemi, ki se zdaj pojavljajo. To je poskus zavlačevanja in politična špekulacija vlade, da se izogne razočaranju številnih upravičencev, katerim nameravajo zavrniti zahtevke. Bojijo se, da bi to negativno vplivalo na izid jesenskih državnoborskih volitev, zato skušajo zadevo preložiti na čas po volitvah,« je dejal Darko Fras.

Po njegovem mnenju je tako dejanje nekorektno in neutemeljeno ter izigravanje pravic ljudi, da bi prišli do tega povračila. »Ob tem pa zadeve ne morejo povezovati s takojšnjo privatizacijo Telekom, ker ni nobenih argumentov, da se ti postopki poravnane ne bi končali. Opažamo dve večji težavi. Prva je dostop do dokumentacije Telekom. V združenju imamo zanesljive podatke, da je bil seznam pogodb o vlaganjih v gradnjo telekomunikacijskega omrežja izdelan že leta 1995. To pomeni, da Telekom razpolaga s temi podatki v svojih arhivih. Ko pa smo zahtevali, da dobimo kopijo takšnega sporazuma s seznama, smo dobili pisni odgovor, da s tem ne razpolagajo.

Gre za očitni dokaz, da Telekom prikriva podatke, kar pomeni nezakonito ravnanje in nemoralno dejanje. V ozadju so seveda interesi lastnika. Hkrati ugotavljamo, da v posameznih območnih enotah Telekom nimajo urejenih evidenc in sploh ne vedo, kaj in kje imajo, za kar se niti ne potrudijo. Druga večja težava pa je zaradi višine priključnin. Ta je znašala leta 1990 v Pomurju 4.000 nemških mark, kar je bilo za najmanj petkrat več kot v drugih predelih Slovenije. Če bo v pravilniku to obveljalo, bi bilo nekaj tisoč ljudi iz Pomurja neupravičeni do vračila vlaganj, kar pa je v nasprotju s cilji zakona,« je za konec dejal državni svetnik Darko Fras.

Milan Jerše

Darko Fras opozarja na nepravilnosti. Foto: M. J.

Bo komuna ali šola za življenje v Kobilju?

Za ljudi, ki izberejo pravo pot

Zelo pomembno je, da se vsaka stvar, še posebno nova, pravočasno predstavi in da ne pride do čustvene blokade pri ljudeh, je povedal Imre Jerebic, direktor Zavoda Pelikan. Karlija o pripravah, da bi komuna ali šola, kot ji lepše pravijo, v Prekmurju dobili komuno ali šolo za življenje. Dolgo časa in vse več energije je bilo vloženo v to, da bi našli primeren prostor za don Pierinovo komunorejo. Če bi bili tudi ljudje sprijet, bi to pomenilo, da bi se v Prekmurju pojavila nova, ki bi jo poznali ali da delali v Kobilju. Pavel Nemet, ki je in stražnik si je ogledal komuno. Je ravno dovolj odzvojen, da je prijazno povabil vse, ki so v okolici dovolj zmirni, kar je najpomembnejše, saj

poteka rehabilitacija s pomočjo zemlje in živali. Pomembno pa je tudi, da se ob tem zagotavlja duhovna pomoč. Načrtujejo, da bi skupino prevzel pater Karli.

V njej naj bi našlo streho nad glavo pet ali šest fantov. O datumu, kdaj naj bi odprl svoja vrata, še ne želimo govoriti, je povedal Jerebic. »Ni pomembno toliko, kdaj, prepričan sem, da bo letos. Stvari se morajo dobro pripraviti, da ne pride do čustvene blokade

med ljudmi. Opažamo, da je tudi zelo dobra komunikacija med občino, občani in s cerkvijo, to pa je najpomembnejše, med ljudmi je motivacija.«

V začetku tega tedna so bili kobiljanski župan, Imre Jerebic, pater Karli in drugi, ki pri tem projektu sodelujejo, na ministrstvu za obrambo in tudi na ministrstvu za delo v Ljubljani, kjer so se pogovarjali o tem, kako bi lahko speljali ta projekt. Stražnico, kjer naj bi šola bila,

»Prepričan sem, da je taka komuna ali šola za življenje v Prekmurju zelo pomembna, saj deluje tudi kot preventiva,« pravi Jerebic. »Namenjena pa je predvsem tistim, ki so se odločili, da najdejo pravo pot. Mi ne pobiramo mladih z ulice, tisti, ki pridejo v ta center, so se sami odločili in že opravili fazo telesne abstinence ter program pripravljalnega centra, predvsem pa morajo ti mladi imeti motivacijo, da držijo strog red in režim, ki ga tak center narekuje.«

je treba najprej odkupiti od obrambnega ministrstva. Delovno ministrstvo pa je program podprlo z navdušenjem in obljublja pomoč. Zakaj smo se na občini odločili za to? »Stražnica je prazna že 12 let in prav toliko časa ne rabi svojemu namenu, hkrati pa se odločamo in želimo prispevati k vsemu, kar pripomore k razvoju kraja in lepšemu življenju,« razlaga župan. Ponudila se nam je priložnost in mnenja smo, da lahko to občini le koristi.

Med drugim so si pred dnevi občani Kobilja, med njimi je bilo veliko mladih, ogledali podobno komuno v Razborju pri Sevnici. »Mislim, da smo vsi dobili dober vtis o tem, kako je zaživela in kako komunicira z okolico. Preseščeni smo bili, kako imajo urejeno okolico, v bistvu pa živijo zase in svoje okolice ne motijo. Tudi v pogovoru s tamkajšnjim predsednikom krajevne skupnosti so izvedeli, da je kraj s komuno marsikaj pridobil. To bi lahko tudi v naš kraj prineslo veliko dobrega,« so prepričani.

A. Nana Rituper Rodež

Petek ja, Makoter ne

Danes se bo na soboškem okrožnem sodišču nadaljevalo sojenje v primeru Petek. Najprej bodo zaslišani obtoženi, nato bo sledilo pričanje prič in izvedencev. Prav tako danes bi se na sodišču v Mariboru morala začeti glavna obravnava na ponovnem sojenju Milici Makoter, vendar se to po vsej verjetnosti ne bo zgodilo, saj naj bi bil njen zagovornik v tem času na drugem sojenju. Po nekaterih podatkih pa je bila Makoterjeva v zadnjem času večkrat pri zdravnikih v psihiatrični bolnišnici v Ormožu.

A. B.

Varuh človekovih pravic 22. junija 2004 v Murski Soboti

Obisk je namenjen vsem, ki se želijo pogovoriti o težavah, ki sodijo v pristojnost varuha človekovih pravic. To so primeri kršenja človekovih pravic in drugih nepravilnosti pri delu državnih organov v odnosu do posameznika.

Pogovorili se boste lahko v prostorih Mestne občine v Murski Soboti.

Kdor želi priti na pogovor, naj se o tem predhodno dogovori po brezplačnem telefonu št. 080 15 30 najpozneje do petka, 18. junija, do 13. ure.

8. praznik občine Radenci

V znamenju dosežkov in 200-letnice OŠ Kapela

Letošnji program prireditev, namenjen proslavljanju 8. praznika občine Radenci, je zares bogat. Zvrstile se bodo namreč številne slovesnosti in srečanja, ki jih bosta posebej zaznamovali, kot je na tiskovni konferenci poudaril župan Jožef Toplak, 10. obletnica obstoja občine in 200-letnica Osnovne šole Kapela. Ob tem je izrekel zadovoljstvo nad dosežki, saj je bilo v minulem mandatsnem obdobju veliko narejenega, pri čemer je poudaril tvorno sodelovanje občinskih svetnikov in predstavnikov krajevnih skupnosti, ki je prispevalo k hitrejšemu napredku občine.

To se navsezadnje pozna tudi na gospodarskem področju. Podžupan Zlatko Mir je navedel vrsto projektov, ki zagotavljajo boljšo kakovost življenja občanov. Lahko se pohvalijo z relativno nizko stopnjo brezposelnosti, ves čas pa spodbujajo razvoj obrti in podjetništva. Kot nosilec razvoja ostaja turizem, pri čemer vidijo prihodnost v t. i. vinskem turizmu. Med projekti namenjajo posebno pozornost boljši oskrbi z vodo, zlasti gradnji vodovoda Kapela-Murščak. Zadovoljni pa so s cestno infrastrukturo, saj je le še malo cest neasfaltiranih. Prihodnje leto pa računajo na državna sredstva za gradnjo doma starejših v Radencih.

Tudi ravnateljica OŠ Kapela Marija Mauko je ponosna na dosežke številnih kapelskih učencev in njihovih mentorjev na različnih področjih. Ravnateljica OŠ Radenci Danica Sepešy pa je izrazila zadovoljstvo nad uspehi te šole, ki jo bo treba obnoviti. Ob tej priložnosti so izdali občinski Glasnik, v katerem je tudi program prireditev. Le-tega je podrobneje predstavil podžupan Vladimir Rantaša. Že v nedeljo je bil 12. tradicionalni pohod po poteh bojev prekmurske policije, sledili pa so veteranski teniški turnirji in predstavitev kulturnih društev. Današnji četrtek bo v znamenju 30-letnice vrtca v Radencih in mednarodnega leta družine, osrednje prireditve pa se bodo zvrstile ta konec tedna. Jutri ob 15. uri bo osrednja slovesnost ob 200-letnici OŠ Kapela, ob 19.30 pa bo v kongresni dvorani hotela Radin slavnostna akademija s podelitvijo občinskih priznanj in nagrad. V soboto ob 9. uri dalje bodo kuhali štajersko kisko juho, prikazali viteške igre Radenske konjenice, ob 14. uri bo pohod po Atilovi poti, zvečer pa še nočni turnir PGD Kapela. V nedeljo bo policijska enota prikazala delo s službenim psom, končali pa bodo s tekmovanjem v streljanju na glinaste golobe pri lovskem domu v Radencih.

Milan Jerše

Toplakova le tesno do v. d. direktorice

Vinska kraljica se bo morala naučiti madžarsko

Čeprav kandidata nista

ustrezala pogojem, razpis ne bo ponovljen

Nova v. d. direktorice Zavoda za turizem v občini Dobrovnik je Milena Kovač Toplak, enologinja iz Melinca, se pravi iz občine Beltinci.

Soglasje k imenovanju je dal na predlog komisije za mandatna vprašanja in imenovanja tudi dobrovolniški občinski svet, čeprav ni šlo brez »vroče« razprave. Posledica le-te je bila tudi, da je dobila Toplakova, ki jo javnost pozna tudi kot eno od prekmurskih vinskih kraljic, le tesno

Soglasje k imenovanju Toplakove za v. d. direktorice pomeni, da lahko s tem dnem začne opravljati to delo, je povedal župan Marjan Kardinar. Nenavadno pa je, da je v sklepu, ki ga je občinski svet sprejel na svoji seji 28. aprila letos, zapisano, da mandat prejšnje v. d. direktorice Zavoda za turizem Ane Berden, ki se je začel z 11. majem letos, poteče šele 14. septembra letos! Pa še ščepec kot zanimivost: za prvega v. d. direktorja Zavoda za turizem je bil predlagan Franc Gönc, ki pa se kasneje ni odločil za to mesto.

soglasje občinskega sveta, saj je zanj glasovalo šest svetnikov, proti pa pet. Članica upravnega odbora Zavoda za turizem Katarina Kovač je povedala, da sta se na razpis prijavila dva kandidata, Dani Bot iz Dobrovnika in Milena Kovač Toplak, ter da nobeden ni ustrezal razpisnim pogojem. Bot nima pet let delovnih izkušenj, Toplakova pa ne obvlada madžarskega jezika. Upravni odbor je sicer imel štiri sestanke, na tretjem pa se je odločil, da se za v. d. direktorice potrdi Toplakova, Kovačeva pa je na seji občinskega sveta zahtevala, da se razpis ponovi. Enakega mnenja je bil tudi njen svetniški kolega Vilmos Vass. Edija Vugrinca je motilo, da se mora odločiti o kandidatki, ki je sploh ne pozna: »Dobro bi bilo, če bi se predstavila na seji ali da bi dobili njen življenjepis.« Ernest Bedek pa meni, da je kandidatki treba dati možnost: »Kar se tiče strokovnih kvalifikacij ter znanja angleščine in nemščine stvari niso sporne. V enem letu naj opravi začetni in nadaljevalni tečaj madžarskega jezika in na koncu predloži potrdilo, če ne, se bomo poslovili.« Približno v taki obliki je bil sprejet tudi končni sklep. T. K.

Zavod za zdravstveno varstvo in OZ RK Murska Sobota

Krč telesa in smeh na ustnice

Dve dejanji za boljše zdravje

Z namenom, prispevati k boljšemu zdravju, delovni storilnosti, počutju, kakovosti življenja ter zmanjšanju bremena kroničnih boleznih ljudi se je Območno združenje RK Murska Sobota kot nosilec lotilo projekta Manj stresa - več zdravja. Ker je stres kot sol življenja, saj ga ali začinja ali greni, je tema ljudem segla do srca. Na delavnice, teh pa je bilo dvainšedeset po celem Pomurju, je prihajalo veliko ljudi, ki so spoznavali stres v njegovih dobrih in slabih straneh in predvsem, kako sprostiti telo, ki je zaradi stresa v krču, in na ustnice privabiti smeh. Kajti smeh je zdravilo, ki nima stranskih učinkov in ga lahko podarja in jemlje vsak, ker je dobro domače zdravilo za dušo in telo.

Kako zelo nam stres načenja

dušo in telo, da ju potem ogrozijo različne bolezni, je pokazala anketa med sodelujočimi v projektu. Kar tretjina jih je dejala, da je njihovo življenje prepojeno z veliko stresa, in samo četrtnina, da stres ni gospodar njihovega življenja. Še bolj sporočilni so bili odgovori glede tega, kje doživljajo stres. Na prvo mesto so postavili delovno mesto in za tem družino, človeka pa prizadene tudi bolezen v družini. In znaki? Glavobol, utrujenost, slabo spanje.

Spoznavanja in obvladovanja stresa se je učilo tudi sto dvainšedeset pedagoških in zdravstvenih delavcev, ki bodo to znanje umestili v svoje delo in ga tudi razširjali v svojih življenjskih okoljih, v okviru strokovnega izobraževanja pa se je z načinom izvedbe projekta seznanilo tudi štirideset strokovnjakov iz celotne Slovenije, ki ga bodo prek območnih

Tretjina vprašanih je dejala, da je njihovo življenje prepojeno z veliko stresa in samo četrtnina meni, da stres ni gospodar njihovega življenja. Še bolj sporočilni so bili odgovori glede tega, kje doživljajo stres. Na prvo mesto so postavili delovno mesto in za tem družino, človeka pa prizadene tudi bolezen v družini.

Trgovski in gostinski lokali v Lendavi zapirajo vrata

Trgovski centri pustošijo staro mestno jedro

Po pričakovanju je z odprtjem dveh trgovskih centrov Mercatorja in Spira na obrobju Lendave stari del Lendave doletela podobna usoda, kot se je zgodilo tudi v večjem delu drugih slovenskih mest - zapiranje manjših trgovskih in gostinskih lokalov v središču starega dela mesta in selitev v bližino trgovskih centrov.

Posledica tega je, da je vedno več zapuščenih prostorov, v katerih

sta bili trgovska in gostinska dejavnost v starem mestnem jedru, ki ga krasijo stare stavbe, ki pričajo, da je tu nekoč živel dokaj bogato meščanstvo. Kar nekaj trgovskih in gostinskih lokalov so sicer zaprli že pred gradnjo obeh trgovskih centrov, potem pa se je vse le še pospešilo.

Stari del mesta ob vznožju Lendavskih goric pod mogočno grajsko stavbo ima vrsto znamenitih kulturnih spomenikov, kot so cerkev sv. Katarine, židovska

Posledice so že precej opazne tudi na pročeljih nekaterih zgradb, njihova spomeniška zaščitnost pa je za lastnike pogosto prej ovira kot prednost.

Štirideset odstotkov vprašanih otrok in mladostnikov ne dan brez zajtrka, uživa premalo sadja in zelenjave, pri čem jim je hitro pripravljena hrana. Nezdavno prehranjevanje vodi mlade v dve skrajnosti, v suhost ali debelost.

združen RK prenesli v druga okolja po Sloveniji. Projekt, ki ga je s šestdeset tisoč evri (trideset odstotkov vrednosti) podprla Evropa unija, sega tudi na Madžarsko v Zalaegerszeg.

Evropsko podporo pa si je zaslužil tudi projekt Ohranimo zdravje otrok, kjer kot nosilec nastopa Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota v sodelovanju s sorodnim zavodom iz Zalaegerszega, Pomurskim društvom za boj proti raku ter Srednjo šolo za gostinstvo in turi-

zem, njegovo uspešnost pa so omogočili predvsem mentorji in mentorji pomurskih inve- tcev, ki so odprli svoja vrata. Povabljeni so bili vsi, toda volje ni bilo povsod. »Ko imas program in prepričaš ravnatelja, se tudi sredstva vedno najdejo. Denar ne more biti razlog, da dobijo programov ne bi izvajali. Če romno je torej odvisno od ravnatelja in mentorjev, je ravnatelj mag. Tanja Bužeti. Pa je to pol- zdravja otrok in izboljšanje hrambenih navad se veliko si postoriti. Kar štirideset odstotkov vprašanih otrok in mladostnikov začne dan brez zajtrka, uživa premalo sadja in zelenjave, pri čem jim je hitro pripravljena hrana. Nezdavno prehranjevanje vodi mlade v dve skrajnosti, suhost ali debelost. Da si glede tega, kaj je dobro, otroke, niso povsem na zavesti starši, pa nam ponudijo primer, da ko jim je ravnatelj

prepustil odločitev, ali naj s sladkimi pijačami sodi ali ne, so ti odločili, da sodi bi starše prepričala, da strokovno ponudimo nekaj boljše. Ravno to je naša stvar, ki smo dejala prim. mag. Branka Vič, dr. med. Sladkane povz- še s kofeinom povz- dijo v šole, ampak le voda, otroci, ki tako premalo pijejo, jo morali imeti na voljo med poukom, je prepričala nislava Belovič.

Majda Hončič

Precej trgovskih in gostinskih lokalov v starem mestnem jedru Lendave zapirajo svoja vrata.

sinagoga, hotel Korona, evangeličanska cerkev, stavba knjižnice, pa tudi večji del drugih zgradb je zaradi svoje zgodovinske vrednosti spomeniško zaščitena. Mnoge hiše so sicer zelo lepega videza in dokazujejo navezanost naših arhitektov pred stoletjem na arhitekturo razvitejših evropskih držav. Prav zaradi statusa kulturne dediščine so imeli lastniki v preteklosti precej težav z obnovo zgradb, saj so zahteve raznih komisij običajno podražile investicijo. Sedaj, ko so zgradbe tudi za najemnike lokalov nezanemljive, bo skrb za obnovo zgradb še bolj vprašljiva.

Spomnimo se zgradbe v središču mesta, ki se je pred nekaj leti zaradi dotrajanosti zrušila in

prepletenih s papirjem, se dneva v dan sprežajo vrste izletnikov in turistov, ki zavedajo zgodovinske vrednosti starega mestnega jedra Lendave. Nakupoval in na podobno kot meščani Lendave in njene okolice, odidejo v trgovske centre. Občino Lendava obnovo dneva čaka zahtevna in dolga revitalizacija starega mestnega jedra ob nestrpnosti daljnjem propadanju. Vprašanje aktualno je tudi zavi s turističnim razvojem dave in njene okolice, uporabnostjo teh prostorov za turistične in druge potrebe mene.

Španova domačija se seli v druge roke Puconska občina daje Našo vas v najem

Prepolovljena izguba je še vedno znašala 5,6 milijona

Predsednik odbora za gospodarstvo pri puconskem občinskem svetu Rudi Cipot je našel predloge za nadaljnje delovanje Društva za trženje v turizmu Naša vas, d. o. o., po čemer se spada tudi gostišče Španova domačija v Moščancih, in približno v taki obliki so svetniki sprejeli tudi končno odločitev: treba je narediti javni razpis in firmo dati v najem.

Predlogi gospodarskega odbora so bili še, da se razpisi racionalizacija števila zaposlenih (ki jih je bilo 12), da naj občina odkupi del opreme v vrednosti približno tri milijone tolarjev (proti temu je zelo protestiral predsednik občinskega nadzornega odbora Peter Podlessek, ki se mu to zdi nesmiselno in nenamensko zapravljanje iz tekočih proračunskih rezerv), da naj se župan Ludvik Novak in direktor občinske uprave Geza Sočič tedensko seznanjata s potekom delovanja firme, dolgoročni ukrep pa naj bo, da se je treba »pomočjo strokovnega svetovanja oziroma izvajalca za pripravo dokumentacije prijaviti na razpis za povratna in nepovratna sredstva za povečanje prenočitvenih kapacitet in izboljšanje turistične infrastrukture. Cipot je napovedal, da se nekateri že v kontaktu. Ostal pa je še problem turistične pisarne, ki ima svoj sedež prav tako v Moščancih. Mnogo svetnikov meni, da je to neprikladna lokacija. »Turistična pisarna naj je v Puconski občinski središču. Tudi v občini Moravskega uprašenja ima turistična pisarna svoj sedež v Moravcih, ne pa nekje na robu Goriškega,« je dejal Boris Vlač. Večina svetnikov na čelu z županom je tako ali tako menila, da bo novi upravitelj firme verjetno želel ali pa celo postavil poslovni prostor. Gospodarski odbor je izrazil željo, da bi bilo najbolje, če bi firmo prevzelo kakšno dru-

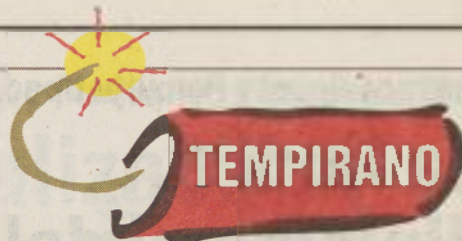
žinsko podjetje.

Možnost najema se je seveda že prej ponujala tudi zaposlenim, vendar ti na to niso pristali. Puconski župan Novak je napovedal, da bo novi lastnik verjetno želel zadržati vse zaposlene, svetnik Milan Grlec pa je slišal, da zaposleni niso dobili dveh regresov in da se jim odbija pet odstotkov od stimulacije. Dosedanji predsednik nadzornega sveta firme Naša vas Jože Turkli je menil, da se zaposleni pri določenem segmentu niti niso preveč izkazali: »Sami niso aktivni. Oni so statični.«

Razlog za takšno dokončno odločitev je dejstvo, da je Naša vas, d. o. o., poslovno leto 2003 končala z izgubo v višini 5,6 milijona tolarjev. Čeprav je bila ta izguba prepolovljena v primerjavi z letom 2002, »to ni razlog, da bi še naprej vztrajali pri negativnem poslovanju firme,« je dejal Rudi Cipot. Jože Turkli je

že na seji nadzornega odbora občine povedal, da so bile že ob začetku poslovanja postavljene previsoke stopnje amortizacije. Večina bistvenih postavk, za katere je nadzorni svet zahteval znižanje, ni bila znižana. Amortizacija za leto 2003 je tako znašala 2,3 milijona. Firma je plačevala občini najemnino, oprema pa je bila v glavnem v lasti občine. Direktorica firme Marta Horvat je dejala, da so bili stroški plač sicer znižani, vendar pa je kapaciteta gostinskega lokala premajhna za večje skupine, premalo pa je tudi prenočitvenih zmogljivosti. Firma ima tudi približno 17 milijonov kreditov, od tega 11 milijonov bančnih. Te kredite je morala najeti, ker jih je potrebovala za obratna sredstva za zagon firme. Od občine je prejela 11 milijonov, od tega šest milijonov kot dotacijo za delovanje v turizmu.

T. K.

Evgen Sapač, svetnik v občini Puconci: »Ležeči policaj« je najbolj učinkovit. Ko se pelješ s hitrostjo 55 kilometrov na uro prek njega in se udariš v glavo, si boš to zapomnil za vse čase.

Dušan Keber, minister za zdravje, na srečanju slovenskih krvodajalcev v Veržetu.

»Prepričan sem, da krvi ne dajete zato, da bi vam enkrat na leto ali celo redkeje neki minister prišel izrekat zahvalo. Kri dajete zato, ker čutite, da je tako prav, čeprav morda nikoli ne boste potrebovali tovrstne pomoči, ampak boste morda potrebovali kako drugo pomoč, katere morate biti deležni. Ko smo z anketo ljudi spraševali, ali podpirajo solidarnost, jih je kar 80 odstotkov odgovorilo pritrdilno. Na ta podatek moramo biti ponosni. Naša naloga je, da ohranimo tiste temeljne elemente človečnosti in solidarnosti, ki bodo predstavljali vezno tkivo med nami. In dajanje krvi je najvišja možna stopnja izražanja človekoljubja!«

Prim. dr. Jože Bedernjak, dr. med. spec.,

o delu na otroškem oddelku od takrat, ko je prišel na oddelk: »Delo na otroškem oddelku poteka na strokovnem, celo evropskem nivoju. ... Nihče ni umrl in vse smo pozdravili, to pa pomeni, da je delo teklo dobro.«

Franc Bojnec iz Martjanec: »Prvi sem

imel v rokah ključke soboškega sodišča in zaporov, potem ko so se okupatorjeve sile umaknile. Tako sem moral na žalost prisostvovati tudi dogodku na soboškem pokopališču, ko je bil ustreljen Titan iz Kroga. Oficir jugoslovanske vojske je zahteval, naj ga ustrelim jaz. To sem odklonil. Nato je hotel, da bi ga ustrelil drugi paznik, ki ga prav tako ni ubogal. V jezi nama je dejal, naj se postaviva ob Titana, da bo vse tri ustrelil...«

Jožica Hauzer iz Murske Sobote: »Otroštvo sem preživela v Šmarju pri Jelsah. Ko mi je bilo šestnajst let, sem prišla v Mursko Soboto, kjer sem dobila delo v kuhinji tovarne mesnih izdelkov. Tako se mi je uresničila želja, da bi postala kuharica. Zdaj mi prinašajo zadovoljstvo dnevi,

ko sije toplo sonce, tako da lahko sedim na balkonu svoje hiše, opazujem dvorišče, vrt, rože, otroke, ki se igrajo zunaj, in mimoidele.«

Vlada RS o plačilu nadomestila za kmetijska zemljišča pri gradnji avtocest: »Vztrajanje pri plačevanju odškodnine bi povzročilo pritiske lokalnih skupnosti, naj se avtoceste gradijo na najboljših kmetijskih zemljiščih, ker želijo pridobiti kar najvišjo odškodnino.«

Marko Brodnik, Ljubljana: »Krvodajalec sem že več kot 30 let. Doslej sem kri daroval že 64-krat. To srečanje mi zares pomeni veliko, saj tu spoznavam nove ljudi in se veselo družimo. Tu sem prvič in mi je zelo všeč.«

Milan Jerše

15. srečanje slovenskih krvodajalcev v Veržetu Najvišja stopnja človekoljubja

Ob 51. letnici prostovoljnega krvodajalstva na Slovenskem je Rdeči križ Slovenije v Veržetu organiziral že 15. tradicionalno srečanje krvodajalcev iz vse države. Okrog 1.200 delegacij iz Čakovca in nemškega Tingenna, med številnimi gosti pa so bili tudi minister za zdravje Dušan Keber, predsednik in generalni sekretar RKS Janez Demšar in Srečko Zajt, direktor Zavoda RS za transfuzijo Boris Vlač. Za še prijetnejše razpoloženje je poskrbel mešani pevski zbor iz Veržetu.

»Vaše poslanstvo - pomagati sočloveku takrat, ko je pomoči najbolj potreben - je veliko in plemenito dejanje. Krvodajalci ste ljudje dobrega srca, ki pomembno prispevate k uspešnosti zdravstvene službe in zdravju ljudi. S svojo humanostjo in željo po reševanju marsikatero življenja je na slovenskem srečanju v Veržetu uvodoma poudaril v imenu gostiteljev veržetjski župan Drago Legen. Zahvala je bila namenjena tudi številnim organizatorjem krvodajalstva, saj je podatek, po katerem je v zadnjih letih kri darovalo že 100.000 ljudi in je bilo odvzetih 42.000 litrov krvi, dovolj zgovoren.

in saj pravijo nekateri naključno izbrani med množico slovenskih krvodajalcev? Alojz Šrihar, Kobile pri Krškem: »Kri dajem od leta 1965 in sem jo doslej daroval 74-krat. Zdaj sem upokojen in še vedno verjamem, da je kri zelo potrebna tako bolnišnicam kot bolnikom. Zelo sem presenečen nad tako veliko udeležbo na današnjem srečanju, zato sem prepričan, da bo krvodajalstvo še dolgo trajalo.«

Z množičnega srečanja slovenskih krvodajalcev v Veržetu

Magdalena Vrabl, Lahonci pri Ivanjki: »Krvodajalka sicer nisem, ker sem službovala po bolnišnicah, med drugim tudi na ljubljanski kirurgiji. Sem pa čla-

Magdalena Vrabl

Marko Brodnik

nica Rdečega križa in nadvse rada pomagam vsakomur, komur še vedno zmorem. Kdor more, naj da kri, kajti s tem mnogim reši življenje. Po mojem je to srečanje v Veržetu res lepo pripravljeno.«

Kot lastniki pa
tje resno razmisliti, da
povežemo slovenske plez
v en sistem, ki bo racional
kjer se bo delo delilo, da ne
do vse mekarne delale
leto proizvođač, ampak se
specializirale vsaka na svoj
dročje, in to bo potem
nejše.*

Pomurski župani opozorili na nevzdržne prometne razmere

Bo potrebna državljanska nepokorščina?

Delovna skupina se bo 23. junija sestala s prometnim ministrom

Ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo se je hitro povečalo število velikih tovornjakov iz drugih držav. Tako so postale razmere na naših cestah nevzdržne. Na to so jasno opozorili tudi na ponedeljkovi izredni koordinaciji pomurskih županov, direktorjev občinskih uprav in županov, ki jo je sklical beltinciški župan Milan Kerman.

le-ta po vstopu v Evropsko unijo povečal vsaj za 50 odstotkov in več. Poseben problem predstavljajo tovorna vozila, saj se po naših cestah vijejo ogromne kolone. S tem dejstvom želimo tudi s pomočjo poslancev (navzoča sta bila Geza Džuban in Jože Špindler, op. p.) seznaniti državo in nanjo narediti določen pritisk. Ob sprejemanju rebalansa avtocestnega programa ravno naša pokrajina vedno potegne krajšo. Rebalans ni naravnano tako, da se ohrani vrstni red, ampak se nenehno spreminja. S takim načinom se seveda ne moremo strinjati. Če je rebalans res potreben, potem naj velja za vse v Sloveniji ali pa za nikogar,« je

opozoril Milan Kerman.

Kot so večkrat dejali v razpravi, omenjene probleme seveda najbolj občutijo občani, ki živijo v neposredni bližini prometnic. Še posebej so izpostavljene občine Lendava, Odranci, Črenšovci, Beltinci, Tišina, Radenci in Gornja Radgona, kjer je speljana državna cesta. Ves promet se dobesedno iz dneva v dan vali skozi številne pomurske kraje. Niso poškodovane le hiše, kjer morajo prebivalci nenehno prenašati hrup, ampak je marsikje uničena tudi kanalizacija. Hkrati se krajani srečujejo s problemom, kako varno prečkati glavno cesto.

V beltinski in odranski občini so v začetku tega meseca opravi-

Stanko Glavač, predsednik KS Beltinci, je opozoril, da bodo občani še nekaj časa trpeli, dokler ne bodo ukrepali. Po njegovem so nadaljnji pritiski na državo nujni, ker so življenjske razmere že nenormalne. V imenu civilne iniciative pa je spregovoril Robert Letnar, ki živi ob zelo prometni Panonski ulici. »Veliko hiš je že poškodovanih, ob velikem hrupu tovornjakov pa moramo celo prekiniti družinske pogovore, ker se preprosto več ne slišimo. Resno pa je ogrožen tudi nočni spanec. Zaenkrat smo še dovolj strpni, zahtevamo pa, da se nekaj ukrene. Nesprejemljivo je, da bi morali čakati na dokončanje avtoceste pri nas do leta 2013!«

li štetje prometa, ki je potekalo štiri dni zapored po osem ur. Podatki kažejo, da se na tem območju dnevno pelje okrog 4.500 ogromnih tovornjakov. Na mejnem prehodu v Dolgi vasi so istočasno našli blizu 2.800 tovornjakov dnevno. Kot smo slišali na Direkciji za ceste RS, ocenjujejo, da en tovornjak uniči cesto tako kot približno 20.000 osebnih avtomobilov. In če k vsemu temu prištejemo še lokalni promet, je mera polna.

Tudi lendavski župan Anton Balazek je opozoril na veliko zaskrbljenost in nestrpnost občanov, ki so, kot je znano, lani v Lakošu organizirali zaporo ceste. Pri njih so že opravili meritve zvočne obremenitve občanov ter izpušnih plinov iz tovornjakov, s čimer so seznanili tudi ministra za okolje Janeza Kopača. Po besedah radgonskega župana Antona Kampuša mu še komajda uspe zadrževati nezadovoljstvo občanov, kajti težki tovornjaki povzročajo številne nevarnosti, povezane z varnostnimi, ekološkimi, zdravstvenimi, premoženjskimi in drugimi problemi. Med drugim je predlagal omejitev prometa tovornjakov ponoči ter ob sobotah, nedeljah in praznikih ter tudi preusmeritev tovornjakov na vlake.

Na sestanku je bil navzoč tudi predstavnik Darsa Aleš Arhar. Zatrnil je, da je za večino avtocestnih pododsekov v Pomurju izdelan lokacijski načrt in da se bodo jeseni prihodnje leto na trasi Beltinci-Lendava lahko začeli odkupiti zemljišč, pripravljalna dela in izbor izvajalcev.

Ob vsem tem se zastavlja upravičeno vprašanje, kaj storiti, da bi posledice povečanega cestnega prometa skozi Pomurje čimbolj omilili. Je rešitev zgolj hitrejša gradnja avtoceste ali pa obvoznica, ki bi razbremenila zdajšnje nevzdržno stanje na cestah? Na izredni koordinaciji pomurskih županov v Beltincih so sprejeli pobudo o ustanovitvi delovne skupine, ki bo sestavila konkretne predloge, kako naprej. Z njimi nameravajo seznaniti prometnega ministra Marka Pavliha, ki bo 23. junija obiskal Gornjo Radgono.

Milan Jerše

Sodelovanje z Madžari in Evropsko unijo

Kanalizacija v občini Šalovci

Problem pitne vode

Ta teden bodo začeli graditi kanalizacijo na območju Šalovec in Domanjševce. Izgradnja kanalizacijskega omrežja je rezultat sodelovanja med šalovsko občino in madžarsko občino Bajansenye. Zgrajeni bosta tudi dve čistilni napravi, ena v Šalovcih, druga v Bajansenyu. Dela, izvajalec del je madžarsko podjetje Purator iz Budimpešte, naj bi bila predvidoma končana v enem letu.

Goričke občine v zadnjem času namenijo veliko pozornosti izgradnji kanalizacijskega omrežja in oskrbi svojega prebivalstva s pitno vodo ter so pri tem bolj ali manj uspešne. Občina Šalovci se je projekta kanalizacije lotila skupaj s sosednjo lokalno skupnostjo Bajansenye in Evropsko unijo. Tudi pri projektu oskrbe s pitno vodo razmišljajo, da bi manjkajoča sredstva pridobili s pomočjo različnih razpisov.

Na kanalizacijsko omrežje bo priključenih približno 90 odstotkov gospodinjstev. Za gospodinjstva v Šalovcih in Malih Šalovcih je namenjena šalovska čistilna naprava, kanalizacijsko omrežje v Domanjševcih pa bo imelo čistilno napravo v Bajansenyu. Slednja je namenjena tudi za madžarske vasi. Čistilna naprava v Šalovcih bo imela zmogljivost 800 enot, madžarska pa 2500 enot.

Občina Šalovci se je v letu 2001 prijavila na razpis s projektom Skupno upravljanje odpadnih voda v dolini reke Krke v okviru programa Phare Slovenija in Madžarska. Prva vrednost projekta je bila 2,46 milijona evra, po izbiri izvajalca pa znaša 1,7 milijona. Delež sredstev iz programa Phare je 72 odstotkov celotne vrednosti oziroma 1,2 milijona evra. S projektom imajo namen vzpostaviti kanalizacijski sistem v naselju Domanjševci, ki bo povezan s čistilno napravo v naselju Bajansenye na Madžarskem. Prav tako bo vzpostavljen kanalizacijski sistem v naselju Šalovci, kjer bo zgrajena tudi čistilna naprava.

Evropska unija bo prispevala približno tri četrtine vseh potrebnih sredstev, preostalo bodo plačali občina in krajani. Tako bo stala kanalizacija posamezno gospodinjstvo 1300 evrov, znesek pa lahko poravnajo v dveh obrokih. Tisti, ki so se za priklop na kanalizacijo odločili kot zadnji, bodo ta znesek morali poravnati v enem obroku.

Naslednji večji projekt, ki ga občina želi uresničiti, je oskrba s pitno vodo. Približno 15 odstotkom krajanov morajo dovažati gasilci s cisternami pitno vodo vsak dan. Strošek prevoza vode je dokaj velik, približno 10 tisoč tolarjev, plačati pa ga morata občina in uporabnik te vode. Do konca poletja naj bi končali z izgradnjo prve faze vodovoda iz vrtine v Čepincih. Vrednost naložbe je 100 milijonov tolarjev, 20 milijonov pa bodo morali prispevati uporabniki tega vodovoda. Z drugo fazo se nadaljuje tudi gradnja vodovoda med Šalovci in Domanjševci. Ta dela naj bi se začela jeseni, vrednost projekta pa je 320 milijonov tolarjev.

Andrej Bedek

Pomurski župani so odločno za čim prejšnjo gradnjo avtoceste. Foto: M. J.

Otvoritev novih poštnih prostorov v Dobrovniku

Investicija je vredna 65 milijonov

Dobrovniški župan Marjan Kardinar, minister za infrastrukturo dr. Pavle Gašpar in generalni direktor Pošte Slovenije mag. Alfonz Podgorelec so minuli petek preraslo območje v Dobrovniku, nova pošta v Dobrovniku, z oznako 9223 je v novem večjem prostoru, skupno 65 milijonov tolarjev.

smoenoša iz Dobrovnika, ki mu je občasno pomagal tudi pismonoša iz Kobilja. Šestkrat tedensko ima dostavo 330 gospodinjstev v Dobrovniku, petkrat tedensko pa 350 gospodinjstev v preostalih vaseh. Novi poštni prostori bodo odprti tudi v soboto.

Otvoritveno slovesnost je sp-

remiljal bogat kulturni program, v katerem so nastopili otroci in učenci iz domačega vrtca in šole, mladi citrarji, dramski igralec iz Dobrovnika Evgen Car in pihalna godba Pošte Slovenije. Generalni direktor Pošte Slovenije mag. Alfonz Podgorelec je napovedal, da čaka letos v Pomurju podoben projekt obnovitve poštnih prostorov še Prosenjakovce in Ljutomer.

T. K.

Tik pred prerezom slavnostnega traku novih poštnih prostorov so v zrak spustili jato golobov pismonoš. Foto: T. K.

Ekološka bomba

Blizu zaselka pri Veliki Polani, ki mu nekateri pravijo Grabe in leži povsem na samem, so lani postavili dokaj visok stolp za mobilno telefonijo. Na občini o tem niso vedeli ničesar, ker jih tudi nihče ni vprašal za kakšno dovoljenje. Te dni je prišlo na dan, da je to črna gradnja, v ozadju pa je firma Vega. Ker niso uspeli priključiti stolpa na električno omrežje, so zraven postavili rezervoar za olje, tako da lahko kurijo in na ta način pogonjajo generator, ki napaja stolp. Vse skupaj je tako rekoč sredi njiv. Pred kratkim je prišlo do izlitja večje količine kurilnega olja, tako da je smrdelo daleč naokrog, gotovo pa je nekaj olja prodrlo tudi v podtalnico. »To je prava ekološka bomba!« smo lahko slišali enega od občinskih svetnikov.

J. G.

Bojan Korošec, direktor soboške bolnišnice, je predstavil posodobitev bolnišnične kuhinje. O opremlitvi v novo porodnišnico, ki naj bi jo po njegovih besedah izpred nekaj mesecev nameščali ta mesec, pa ni govoril.

Dela, ki jih prevzamem, kakovostno, strokovno in vsaj delno, obremenitvi tega nisem več zmožni upe-
tudi ne želim več delati pod tujimi pogoji
in prevzemati odgovorno-
takega dela,* je še zapisala
pred odpovedjo je župana pomeni op-
rila na nevzdržno situacijo in ta pred-
ni odbora za gospodarstvo in negospo-
stvo zagotovil, da bo javni nastop do po-
no mesto objavljen najpozneje do konca
stega maja. »Jaz sem ga pripravila,«
in ga prosila za soglasje za objavo,«
ker župan ni dal soglasja, razprdo da
šnjega dne ni bil posredovan. Ta bo-
Uradnem listu RS,« se piše Irma Csas-
Hrelja, tajnica občine Dobrovnik, ki bo
štirimesečnem odpovednem roku po-
stega septembra zapustila občino Do-
bnik. O njenem odhodu je župan, ki se na-
pravljati tudi občinski svet, kar je gledan
da gre za delovno mesto v občini, ki pa
sicer neobičajno, a kar je nato, da jo
Irme Csaszar Hrelja pri svetništvu opo-
opaženo. Vsebinska odpovedi, ki razlaga od-
daje njene preobremenjenosti kot temeljni
nega razloga za odpoved, pa je po mo-
nekatere svetnike, ki na protujelo po njih-
vem sporni kadrovske politiki, ki jo
na Kardinarija. Lahko da se bo odstop
sta med svetniki zgodil je kot odstop
teri namreč že razmišljajo o tem.

Kdo je na čigavi zemlji

Zdenka Kovač, ministrica za regionalni razvoj, ni uspela »spraviti skozi državni zbor« Zakona o skladnejšem regionalnem razvoju.

Rejnica Marija Slavič iz Radoslavca

Jemala jo je v posteljo

»Sliši se neobičajno, pa vendar je bilo tako,« je svojo pripoved začela Marija Slavič iz Radoslavca. Po mariborskem radiu so za leto in pol staro deklico, ki so jo starši pustili v nekem domu, iskali družino. To je v jutranjih urah slišala tudi Marija. Sama ima šest otrok, in ker so bili takrat že vsi tako veliki in samostojni, da so zmogli tudi brez njene pomoči, ji poziv dobrim ljudem, ki bi si siroto sprejeli na svoj dom, ni dal miru. Pa je možu rekla: »Kaj če bi to punčko vzeli.«

Temu ni nasprotoval, je pa odločitev prepustil Mariji, ki je bila doma in je skrbela za številno družino. Podala se je na Center za socialno delo, kjer je povedala, da bi oni vzeli to deklico. Socialna delavka ji je takrat tudi povedala, da je deklica zelo bolna in da potrebuje posebno nego. »Eh, nekako jo bomo že gor skopali,« je bila odločena Marija, ne da bi sploh vedela, da je otrok lahko tako hudo bolan, kot se je izkazalo, ko so ji ga čez mesec dni pripeljali domov. Ker Slavičevi takrat še niso imeli avtomobila, so jo s socialno službo takoj naslednji dan peljali k zdravniku, vendar pa ta zanje ni imel spodbudnih besed.

Toda deklica, ki je prišla v Marijin dom pred devetnajstimi leti in potem pri njej tudi ostala kot snaha, je ozdravela. Pa ne z zdravili, ampak s srčnostjo, s katero je Marija skrbela zanjo, in domačimi čaji. »Zvečer sem jo dostikrat jemala k sebi v posteljo, da je občutila mojo bližino. Potem je ni bilo več tako strah,« se spominja Marija. Kasneje je v svoj dom sprejela še dva rejence, deklico, ki se je tudi že osamosvojila in zaživela po svoje, in fanta z duševno motnjo, ki pa kljub dopolnjenim osemnajstim letom še vedno živi pri Slavičevih.

»Začetki so bili negotovi. V hišo dobiš tujega otroka - dobili smo tri, enega za drugim - in ne veš, kako bi začel,« je pripovedovala Marija. Stiki s socialnimi delavkami so bili takrat še bolj redki in večkrat se je spraševala, ali je to, kako dela, tudi prav, zato se je z veseljem vključila v skupino rejnic za samopomoč ljutomerskega Centra za socialno delo, ki je te dni praznovala desetletnico svojega delovanja. »Na svoje domove smo sprejeli otroke, ki so nekaj že 'dali skozi', zato velikokrat pride do težav, o katerih se potem na skupini pogovarjamo, socialne delavke pa nam pri tem svetujejo,« je povedala Marija. Čeprav sama uradno ni več rejnica, bo v skupino še vedno prihajala, saj tu najde dobre prijateljice in zaupnice.

Majda Horvat

»Škoda, da moža ni zraven,« je ob povabilu za posnetek dejala Marija, saj sta za otroke, šest svojih in tri rejence, skrbela oba.

Marketinška usmeritev pomurskih podjetij Pogled od zunaj

V prihodnjih nekaj člankih bomo pregledali razmišljanja o marketinški usmeritvi in podali rezultate raziskave, v katero je bilo vključenih pet pomurskih podjetij, o miselnosti in ravnanju v pomurskih podjetjih (koliko so usmerjena k potrošnikom, konkurentom in kakšna je medfunkcijska koordinacija) in ali obstajajo ovire za nesprejemanje marketinške usmerjenosti, kakšne so in kakšen je odnos do marketinga v pomurskih podjetjih na sploh.

Problematika marketinške usmerjenosti postaja v zadnjih nekaj letih znotraj marketinške discipline čedalje pomembnejša. Omenjeno raziskavo smo med pomurskimi podjetji izvedli, ker menimo, da je za proučevanje regije ta problematika še posebno pomembna. Za stanje pomurskih podjetij in razvitost pomurske regije je namreč, po našem mnenju, med drugimi kriva tudi marketinška kratkovidnost oziroma nesprejemanje marketinške naravnosti.

Narashčajoče zanimanje za empirično preverjanje koncepta marketinške usmerjenosti in njegovega udejanjanja v poslovanju podjetij izhaja zlasti iz domnevne povezanosti med stopnjo marketinške usmerjenosti in poslovno uspešnostjo.

V raziskavo je bilo vključenih pet pomurskih podjetij, tri živilska, eno storitveno in eno tekstilno. Zaradi anonimnosti imen podjetij in respondentov ne bomo navajali. Vzorec podjetij, ki so sodelovali v raziskavi, ni bil naključen. Izbirali smo pomurska podjetja, ki imajo v svoji organizacijski strukturi oddelek marketinga, zato je pomembno poudariti, da rezultatov naše raziskave ne

smemo posploševati. Respondentom smo po kratki predstavitvi raziskave postavili vprašanja in s pomočjo poglobljenega intervjuja prišli do rezultatov, ki jih bomo v nadaljevanju predstavili.

Podobne predhodne raziskave v Sloveniji

Če na začetku našega razmišljanja pogledamo, kaj je bilo že narejenega na to temo v Sloveniji, vidimo, da se je raziskovanje marketinške usmerjenosti začelo konec osemdesetih let. Jančič je leta 1988 opravil prvo raziskavo, ki sodi v ta koncept, na vzorcu 99 najuspešnejših slovenskih proizvodnih podjetij (Marketing in uspešne slovenske delovne organizacije).

Snoj in Gabrijan sta leta 1998 v sklopu mednarodnega raziskovalnega projekta ugotovila, da pri poslovanju podjetij v Sloveniji prevladujejo zaprti tipi naravnosti (vase naravnani, vase zaverovani, iz sebe izhajajoči, introvertirani, pri katerih izhaja izvajalec marketinga pretežno iz lastnih potreb). Skoraj polovica generalnih direktorjev proučevanih podjetij ni zadovoljna z doseženo stopnjo naravnosti svojih podjetij. Pri tem navajajo dva razloga za takšno stanje: omejene finančne vire in navade iz preteklosti.

Gabrijan, Snaj in Mumel so leta 1998 v svoji raziskavi spraševali, ali je vstop tujega kapitala spremenil odnos naših podjetij do marketinga. Rezultati so pokazali, da vstop tujega kapitala v obliki ne-

posrednih tujih vlaganj v podjetja v Sloveniji ne pomeni nujno tudi pozitivnega premika v njihovi marketinški usmerjenosti. Tuji lastniki ali partnerji strateško pomembnih funkcij ne prenesejo na slovenska tla, tiste, ki pa so bile vsaj delno že razvite, pa običajno celo ukinejo.

Rezultati raziskave

Našo raziskavo smo razdelili na 6 sklopov: kakšno je razumevanje marketinške usmerjenosti, razumevanje marketinga, zanimal nas je odnos do konkurentov, odnos do potrošnikov, kakšna je koordinacija poslovnih funkcij v podjetju in ovire nesprejemanja marketinške usmeritve.

Preden začnemo z analizo rezultatov, moramo poudariti slabosti raziskave: rezultatov ni mogoče posploševati, kajti vzorec je bil naključno izbran in velikost vzorca podjetij je prav tako premajhna.

Če začnemo s prvim sklopom, lahko povemo, da respondenti pod pojmom marketinške usmerjenosti razumejo predvsem nekaj, kar je usmerjeno v prihodnost, nekaj dolgoročnega: »Marketing je usmerjen predvsem v strategijo kot tako na dolgi rok, z usemi elementi, ki jo podpirajo. Daleč od tega, da bi marketing vseboval klasično trženje ali prodajo. Marketing je usmerjen pomeni, da je podjetje usmerjeno h kupcu. Marketing je usmerjen pomeni raziskovanje trga ter prepoznavanje potreb in želja trga.«

Naslednji sklop, ki je bil predmet našega proučevanja, je bilo razumevanje marketinga na splošno. Vodje marketinga v pomurskih podjetjih smo spraševali po dejavnostih, za katere naj bi bil po njihovem mnenju odgovoren marketing, kakšno je stanje v njihovih podjetjih in kako bi ocenili pomembnost marketinga v primerjavi z drugimi poslovnimi funkcijami v podjetju. Vsi navajajo tržne raziskave kot del marketinga, iz česar lahko sklepamo, da vedo, da so tržne raziskave temelj marketinga. Vendar pa po drugi strani skoraj vsi navajajo, da v marketing sodi tudi prodaja, to pa seveda ne bi smelo biti tako. Prav tako vsa podjetja navajajo kot eno temeljnih dejavnosti marketinga promocijo, ki je izrazito prodajna funkcija. Iz odgovorov respondentov je razvidno, da v pomurskih podjetjih nekaj že vedo o marketingu, vendar je to še daleč od marketinške usmeritve. Osrednjo vlogo še zmeraj predstavlja prodaja:

»Šele pred devetimi meseci smo začeli postavljati marketing. Moje mnenje je naslednje: marketing je odgovoren za prodajo. Jaz marketinga nočem imenovati marketing. Jaz marketing imenujem trženje. Zakaj? Ker trženje vsebuje tudi marketing. Trženje je pa celota. Marketing je filozofija, je način

razmišljanja v podjetju. Mi imamo oddelek marketinga, ki ga tako imenujemo. V bistvu pa je to oddelek tržnega komuniciranja. Pri nas se marketinško razmišljanje bolj izraža v strategiji podjetja in poslovnem načrtu.«

Kako razumejo funkcijo marketinga v pomurskih podjetjih smo skušali ugotoviti tudi z vprašanjem: kolikšen del marketinga obsega razvoj izdelkov in tržne raziskave. Vidimo, da je razvoj izdelkov bolj ali manj funkcija poslovalne družbe, česar pri marketinški usmerjenosti podjetja ne bi smelo biti. Bolj ali manj razvijajo, da predstavljajo tržne raziskave in razvoj izdelkov precejšen del marketinga, s tem da se zavedajo, da to ni predvsem pomembnejše strokovnjakov.

Tretje, kar smo z raziskavo ugotovili, je, da se v pomurskih podjetjih bolj ali manj zavedajo, da obstaja razlika med marketinško in prodajno usmerjenostjo.

»Marketing je usmerjenost, ki je bolj usmerjena k močnim, govne znamke, ni toliko usmerjena k produktu. Pro-

dajno razmišljanje je bolj kratkoročno usmerjeno. Strmi k temu, da bi bil izdelek konkurenčen. Prodaja ni stvar marketinga. Prodajna usmerjenost je samo kratkoročno doseganje cilja. Prodaja je vmesni korak, da prodajo marketinško podjetje. Prodaja neke vrste osnova za marketing.«

Da bi ugotovili, v kakšnem nosu so pomurska podjetja do svojih potrošnikov, smo respondenti postavili vprašanje: o katerih stih, ki jih z njimi izvajajo.

Večina pomurskih podjetij zadovoljstvo potrošnikov in dovoljstvo merijo predvsem s ketami, nekateri s kakovostnimi raziskavami (intervjuji, ocenami). Razen enega merijo vsa pomurska podjetja zadovoljstvo potrošnikov ne najemajo agencij. To je predvsem finančno.

Če lahko trdimo, da v pomurskih podjetjih merijo zadovoljstvo potrošnikov, naši respondenti prodajne aktivnosti izvajajo zelo omejenem obsegu, zato jih ne izvajajo. Opazili smo, da nekateri zamenjujejo prodajne aktivnosti z raziskovanjem.

Za marketinško usmerjeno podjetje mora biti usmerjenost poslovnih funkcij dvojna: med seboj morajo biti usklajene funkcije marketinga, hkrati pa mora biti marketinška funkcija usklajena z drugimi funkcijami v podjetju. Čeprav marketinška funkcija v pomurskih podjetjih usklajena z drugimi funkcijami, to še ne pomeni, da govorimo o marketinški usmerjenosti. Potrebna je še kakovostna marketinga, o kateri pa kot je bilo razvidno iz odgovorov, žal še ne moremo govoriti.

In kako naprej?

Podjetjem predlagamo, da se na mejo drugačno pozicijo zavzamejo in konkurenco prisilijo, naj idejo aktivnega prisilijo potrošnikom morajo vstopiti v tržni odnos, kajti zmagovalec je tista podjetja, ki bodo zmagali. Eden od respondentov je lepo povedal: »Delati moramo na potrošniku. Na potrošniku je naša naloga. Je pa najučinkovitejša.«

Kot sta leta 1994 v svoji raziskavi ugotovila že Kohli in Jančič, marketinško usmerjenost podjetij je decentralizirana specifično za podjetje. Pomurskim podjetjem predlagamo, naj gledajo na marketinško usmerjenost kot na obliko usmerjenosti, da se poslovalnega obnašanja. Sklepamo lahko, da se pomurska podjetja zelo trudijo, da bi bila marketinško usmerjena, vendar je večina podjetij še na prodajno oz. tudi proizvodno merjena.

Melani Gjergjek, univ. št. kom. in marketinga

Naj... domačija 2004

Povečajmo energijsko učinkovitost objektov

Izkoristimo tudi sonce, veter in toplo vodo

Prostor, v katerem bivamo, delamo in ustvarjamo, določajo arhitekturni elementi in obratno, zato je pomembno, da pri načrtovanju in gradnji novih ter prenovi že obstoječih objektov dosledno upoštevamo prav vse danosti z namenom, da bi objekt primerno integrirali v obstoječe urbano in naravno okolje.

Omejene zaloge fosilnih goriv in vedno večja poraba energije nas silita, da začnemo razmišljati o energijskih zahtevah objekta že v zelo zgodnji fazi načrtovanja. Pravilni posegi in prave odločitve bodo imele velik vpliv na energetsko bilanco poslovnega ali stanovanjskega objekta. Ravno na področju individualne stanovanjske gradnje je bilo v preteklosti premalo storjeno, da bi lahko danes govorili o učinkoviti rabi energije. Naloga projektantov in investitorjev pa je, da posvetijo bistveno večjo pozornost temu področju in s tem prevzamejo del odgovornosti za prihodnost našega okolja, v katerem živimo, na svoja ramena.

Izbira lokacije za gradnjo je prvi korak na poti do energijske varčnosti in učinkovitega objekta. Lega in

orientiranost parcele ter umestitev objekta na parceli definirajo gabarite objekta in s tem izhodišče za nastanek projektne dokumentacije za gradnjo ali preureditev objekta.

Notranja kompaktna tlorisna ureditev, objektu primerna in str-

Na našem podežlju že lahko opazimo hiše s sončnimi kolektorji.

nem neba prilagojena zasteklitev ter seveda izbira pravih materialov za gradnjo in končno obdelavo objekta so posegi, brez katerih si danes ne moremo predstavljati stavbe, ki naj bi ustrezala »vsaj« zahtevam in normativom nizkoenergijske gradnje. Ustrezno velike in

orientaciji objekta primerno nameščene zasteklitve lahko bistveno prispevajo k izboljšanju energijske bilance objekta. Predvsem pozimi lahko na ta način pridobimo v notranjost objekta veliko sončne energije in s tem toplote. Z ustreznimi senčili na zunanji strani zasteklitve lahko v poletnih mesecih preprečimo pregrevanje no-

gocene energije. Poleg osnovnih arhitekturnih posegov, ki vplivajo na zmanjšanje porabe energije, obstaja tudi različna tehnična oprema, ki je v zadnjih letih doživela velik tehnološki napredek. Krajši amortizacijski čas in boljši izkoristki teh naprav omogočajo tudi vedno bolj širo dostopnost širšemu krogu uporabnikov.

Izkoriščanje alternativnih virov energije, kot sta sonce in veter ter v našem okolju tudi geotermalna energija, bi moralo postati standard pri načrtovanju novih in sanaciji obstoječih objektov. Sončni kolektorji in fotovoltaični elementi lahko predstavljajo v našem podnebnju ob ustrezni subvencijski politiki države in nadaljnjem tehnološkem razvoju na tem področju alternativo obstoječim načinom pridobivanja energije. Kombinacija naštetega nam bo zagotavljala energijsko varčne objekte ter ohranjala okolje, v katerem živimo, čisto in kakovostno.

Zato vsi, ki gradite ali boste gradili, glejte na to kot na dolgoročno naložbo. Z izbiro pravih materialov in rešitev si boste zagotovili ugodno bivalno okolje in tudi kakovosten objekt, ki bo dolgo časa rabil svojemu namenu.

Robert SMODIŠ, arhitekt

Murskosoboški gimnazijci na ogledu Brižinskih spomenikov

K Rojstnemu listu slovenske kulture!

Na zadnji majski dan smo obiskali slovensko prestolnico z namenom, da si ogledamo rojstni list slovenske kulture. Na istoimenski razstavi so tako prvič na enem mestu zbrani ter javnosti predstavljeni vsi najstarejši dokumenti slovenstva: Brižinski spomeniki, Celovski rokopis, Čedadski rokopis in Stični rokopis.

Popoldne smo se zbrali pred Narodno in univerzitetno knjižnico, ki med 17. majem in 20.

junijem gosti razstavo pod naslovom Rojstni list slovenske kulture, katere najpomembnejši zapis so Brižinski spomeniki. To so tri obredna besedila na devetih straneh, ki so nastala med letoma 972 in 1039 na Zgornjem Koroškem v dolini reke Möll ali na Lurnskem polju. So najstarejši zapis slovenščine in tudi najstarejši ohranjen zapis slovanskega jezika na območju civilizacije evropskega Zahoda. Poleg tega gre hkrati za najstarejši ohranjen zapis kakega slovanskega

jezika v latinici. Od leta 1807 jih hranijo v Bavarski državni knjižnici v Münchnu, za nekaj več kot mesec dni pa so jih posodili NUK-u. Ker gre za tako dragocene rokopise, je pravzaprav nenavadno, da se premeščajo na take razdalje in so samo potrditveni dobrih odnosov med Slovenijo in Bavarsko, hkrati pa še toliko pomembnejša priložnost za vse, da si jih ogledajo. Ne pozabite, čas imate do 20. junija!

To, da gre res za vredne zapise, potrjujejo tudi režim in cena

hranjenja, varovanja in ogledov. Razstavo si lahko hkrati ogleda le trideset obiskovalcev, čas enkratnega ogleda pa traja najdlje 20 minut.

V razstavnem prostoru je stalna temperatura 20 stopinj, relativna vlaga je 50-odstotna, svetloba ne sme presegati 60 luksov, prostor je opremljen s senzorji gibanja in tresenja. Razstava bo stala 50 milijonov tolarjev, Brižinski spomeniki pa so ocenjeni na šest milijonov evrov.

I. Š.

Zbirka pesmi

Bosih nog na mokrem pločniku

V nemščini in angleščini

Dijaki in dijakinje Gimnazije Franca Miklošica v Ljutomeru so izdali drugo pesniško zbirko z naslovom Bosih nog na mokrem pločniku. Zbirka je napisana v nemščini in angleščini. Na predstavi mentorice Suzane Ramšak in Mojce Rižnar so v nemščini nastopili Sebastijan Koren, Jerneja Babič, Mihaela Bračič in Barbara Flisar, v angleščini pa Petra Martina Marić, Ljiljana Novak, Mateja Škrget, Tjaša Verc in Iris Smolkovič. V tridesetih pesmih so mladi ustvarjalci tako izražali svoja čustva kot tudi nad svetom in opredelili drobne življenjske stvari, ki jih doživljajo. Suzana Ramšak je v Zbirki na pot zapisala da je lažje razumeti v ravnotežju tišine in zvokov, umikov in vmešavanj, bližine in daljave. Mojca Rižnar pa jo je označila kot ne-

Na predstavi

posredni dokaz vzajemnosti in razumevanja med profesorjem in njegovimi dijaki, ob branju njihovih pesmi pa razmišljala: »Da smo ljudje včasih kot pravkar vzbrsteli listi, drugi spet kot dehteti, nežni cvetovi, včasih pa kot globoke rane, ovite v tanke obveze žalosti in bede.«

Domiselno so svoje ustvarjanje in navdušenje nad pisanjem v zbirki zapisali ustvarjalci sami in tako bralcu omogočili, da jih vidi skozi njihove oči. Pesniško zbirko mladih ustvarjalcev je z ilustracijami opremil Miloš Vittori.

Vanja Poljanec

Obal prvič napovedal evropski trienale

Ravnatelj Galerije Murska Sobota mag. Franc Obal je na tiskovni konferenci novinarjem prvič »izdal« informacijo, da se bo letošnji evropski trienale male plastike začel 30. septembra letos v Murski Soboti.

To bo že drugi mednarodni trienale te vrste, letošnja tema pa bo preporod statuete oziroma malega kipca. Na trienalu se bo predstavilo trideset umetnikov iz 25 držav. »Mislim, da smo fenomen v slovenskem prostoru, saj bo tako veliko razstavo pripravilo le pet ljudi, od teh sta dva strokovna delavca,« je poudaril Obal. Soboška galerija vsako leto pripravi od dvanajst do petnajst razstav, se pravi v povprečju več kot eno na mesec. Ravnatelj je povedal, da bi nujno potrebovali nove kadre, vendar je treba počakati na sprejem novih ustanovitvenih aktov, saj bo od njih odvisno, koliko bo Galerijo financirala država in koliko lokalna skupnost: »Sicer pa so mladi izobraženi kadri že izšolani in trkajo na naša vrata.« Galerija Murska Sobota je bila doslej stoodstotno pod pokroviteljstvom Ministrstva za kulturo.

T. K.

Umetniška evforija v Galeriji

Galerija Murska Sobota je pripravila skupaj z Galerijo - Muzejem Lendava razstavo likovnih del, ki so nastala na temo vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Na razstavi ART EUPHORIA sodelujejo: Igor Banfi, Dušavko Baumgartner, Zoltan Gabor, Endre Gönter, Cvetka Hojnik, Zdenko Huzjan, Ferenc Kiraly in Suzanne Kiraly - Moss (vsi Slovenija), Andras Berkes, Dora Berkes, Tibor Budahazi, György Csuta, György Ezüst, Zoltan Ezüst, Jozsef Gyecsek, Istvan Kotnyek, Laszlo Lonovics, Zoltan Ludvig, Imre Nagy in Laszlo Nemes (Madžarska), György Dolan, Jan Kelemen in Alexej Kraščenčič (Slovaška), Jan Hlavaty (Češka) ter Bereczky Urmas in Karin Kalman (Estonija). Razstava, ki smo jo podrobneje predstavili že ob njeni otvoritvi v Lendavi, je na ogled do 4. julija, strokovno vodstvo po njej pa bo že v četrtek, 17. junija, ob 17. uri. Na našem posnetku so avtor Dušavko Baumgartner, ravnatelj soboške galerije mag. Franc Obal in direktor Galerije - Muzeja v Lendavi Franc Gerič, v ozadju je ena od Baumgartnerjevih slik.

T. K.

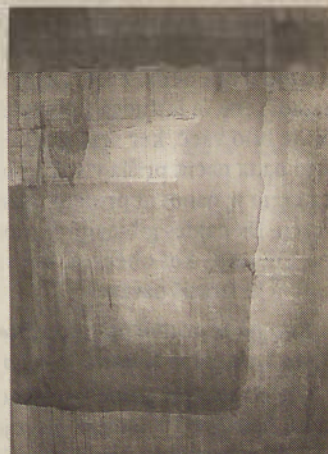
Potni nalog je na sliki

V Galeriji Anteja Trstenjaka v Ljutomeru so odprli razstavo slik mladega akademskega slikarja Uroša Weinbergerja. Avtorja sta predstavila strokovni delavec pri Zavodu za kulturo in izobraževanje Ljutomer Anton Ratiznojnič ter umetniški zgodovinar in muzejski svetovalec Jožef Matijevec.

Uroš Weinberger živi v Novem mestu, rodil pa se je v Trbovljah, in sicer leta 1975. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je lani tudi diplomiral. Leta 2001 je prejel študentsko Prešernovo nagrado, razstavljal pa je že v Ljubljani, Novem mestu, Velenju, Filovcih, Divači in Piranu. Na natečaju za portret Ite Rine, ki ga je organizirala Slovenska kinoteka, so mu profesorji akademije dodelili prvo mesto. Aprila 2002 je sodeloval na mednarodni likovni delavnici v bolgarski prestolnici Sofiji. Sedaj nadaljuje magistrski študij pri profesorju Hermanu Gvardjančiču.

Razstava njegovih del, med katerimi je veliko zanimanja vzbudila slika, ki je poleg strogih likovnih elementov sestavljena še iz starih popisov avtoopreme in potnih nalogov, bo na ogled do 26. junija. Pa še kritika in pohvala: na otvoritvi bi lahko obiskovalce preštel komajda na prste obeh rok, je pa za otvoritev našel čas ljutomerski župan Jožef Špindler.

T. K.

Slika Brez naslova, ki jo sestavljajo tudi stari popisi avtoopreme in potni nalogi.

39 let Ljutomerskega okteta

V hotelu Radin v Radencih smo s ljubitelji umetniškega petja prisostvovali pomladnemu koncertu Ljutomerskega okteta, ustanovljenemu že pred 39 leti.

dja okteta Mirko Prelog, ki je skupaj z Mirom Steržajem v oktetu že od ustanovitve.

Repertoar v Radencih je obsegal češke, ruske, dalmatinske, nemške in italijanske ljudske pesmi, v drugem delu pa se je oktet predstavil s slovenskimi narodnimi pesmimi.

Prisluhnili smo belokranjski Jakoba Ježa Igraj kolce, koroški Je pa sobota zvečer, Tiho je legel mrak ...

Številni poslušalci (med njimi je bilo veliko zdraviliških gostov) smo bili navdušeni predvsem nad znano črnsko duhovno pesmijo v priredbi A. Srebotnjaka Deep river, katere solo izvajalec je bil Franc Jureš, velik aplavz pa so doživele tudi pesmi solistov Mira (La Montara, Snoč pa dav) in Haryja (Ko bi jaz zvočnik bil) Steržaja.

D. M.

Uroš Weinberger (na sredini, op. p.) Foto: T. K.

Orientalna plesalka Mirjam

»V bistvu plesšem za ženske«

Pomurke so bolj sramežljive kot druge Slovenke

Lokal Art Caffè, sobota zvečer, Murska Sobota: iz zvočnikov donijo zvoki orientalske glasbe, na tleh so blazine in ob njih vodne pipe, imenovane šiše, v središču pozornosti pa orientalska plesalka Mirjam. To je že njen tretji nastop v Pomurju, spomnim se, da sem jo že videl ob otvoritvi kazinoja v Radencih, čeprav le stežka zaradi takratne velike gneče. Tokrat je po nastopu priložnost za pogovor o plesu, o katerem ima veliko ljudi še vedno napačno predstavo. Mirjam me takoj prosi, če se lahko tikava.

Mirjam je verjetno umetniško ime?

»Mirjam je moje pravo ime. V življenju se poleg plesa poklicno ukvarjam še z duhovno potjo in ličenjem. Sem profesionalna vizažistka. Delam za modne časopise, modne revije, videospote, poučujem mlade vizažiste, skratka zanimata me moda in lepota. Tam sem Mirjam Mihelčič, tako se imenujem tudi, ko poučujem orientalski ples in prinašam žensko frekvenco. Zelo veliko delam na področju ženskosti. Ko nastopam, ko plešem, sem samo Mirjam.«

Kako to, da si se začela ukvarjati s trebušnim plesom?

»S tem sem se začela ukvarjati zaradi sebe. V bistvu sem na ta način začela spoznavati svoje telo kot ženska. Odločila sem se, da hočem plesati le ta ples in ničesar drugega. To je bilo že takrat, ko tega v Sloveniji sploh še ni bilo. Začela sem iskati prav tak ples. Prej ga niti nisem videla in takrat mi še na kraj pameti ni prišlo, da bom to jaz profesionalno počela, da bom nastopala in učila. Začela sem izključno zaradi sebe in lastnega zadovoljstva. Zelo mi je bilo všeč, ker sem imela srečo, da sem na ta način prišla v stik s plesom, pri katerem je osnovni princip odznotraj navzven. Da najdeš gib najprej znotraj sebe, kot energijo, kot občutek, kot simbol, in potem to izraziš navzven.«

Kdo pa je potem bil tvoj učitelj oziroma kako si se ti naučila tega plesa?

»Začela sem pri gospe Jasni Knez. Ona je nekaj časa živela v Sudanu. Sicer je učiteljica modernega plesa, vendar je učila orientalske elemente. Nato pa sem začela hoditi v tujino, največkrat k Egiptčankam. Tako da najbolj poznam egiptčanski stil trebušnega plesa in njegovo tehniko.«

Torej je bil v Art Caffèju kljub turški večeri to v bistvu egiptčanski stil?

»Da. Moj ples je bil arabski. Obstaja velika razlika med turškim in arabskim stilom. Če greš po območjih, ima turški ples svoje ritme in značilnosti, prav tako Egipt, Libanon, Savdska Arabija ... Tudi kostumi so drugačni. Tako da ko to začneš spoznavati, vidiš kar velike razlike.«

Si poleg Egipta potovala še v te druge države?

»Jaz bolj ali manj poznam ljudi iz teh držav, ki živijo v Sloveniji ali so bili v Sloveniji kdaj na obisku. Od njih dobivam informacije in se učim.«

Kako pogosto si zasedena z izvajanjem orientalskega plesa?

»Še kar. V začetku, ko nas je bilo malo, je bilo veliko zanimanja za nastope na različnih prireditvah, sedaj pa, ko je kar poplava tega, ker so začele nastopati tudi študentke, je krivulja malo padla. Vendar pa imam kar presenetljivo veliko ponudb, ker so ljudje že začeli opazovati razlike. Opažajo kvaliteto. V bistvu se nihče več ne pritožuje zaradi cene, ker vedo, kaj bodo dobili.«

Dobivaš tudi vabila iz tujine?

»Nastopala sem na Hrvaškem, na otoku Hvaru, in tudi v Avstriji, vendar tam čisto po naključju, ker so videli, da znam plesati. Celo službo so mi ponudili.«

Kakšne so reakcije teh ljudi med tvojim plesom?

»V Avstriji sem bila med samimi Arabci. Arabska in turška publika želi sodelovati, vidi se, da ji je to v tradiciji. Iz tebe izvečejo vse. Slovenci pa zelo radi gledajo, sedijo, so zelo sramežljivi. Vidi se, da jim je zelo všeč, ampak v naši kulturi ni tega, da bi se kdo javno izrazil, da bi pokazal veselje, da bi sam od sebe začel ploskati. To počnejo edino takrat, ko so pijani. Hrvati so bolj temperamentni. Podobno je v Srbiji in Italiji. Slovenci smo samosvoja vrsta. Smo pač tako vzgojeni. Zelo težko in nerodno nam je pohvaliti nekoga drugega ali pa mu izkazati priznanje, da dela nekaj dobrega. Ni tiste domačnosti. So pa ljudje veliko bolj sproščeni, če gre za zasebne zabave. Ker tam so v zaokroženi družbi in se med seboj poznajo.«

Kako te ljudje lahko najamejo?

»Kar se tega tiče, ni nobenega problema. Moja telefonska številka je v imenu, nato pošljem ponudbo z vsemi informacijami. Večkrat gre tudi informacija o meni od ust do ust. Včasih po nastopu pridejo ljudje k meni in me prosijo za kontaktno številko. Nekateri poberajo tudi po internetu. Moj GSM je javen, to je delovni telefon, tako da tu ni nič skritega.«

Tomo Koleč, foto: Jure Zauneker

Z Marijo Makarovič o oblačilni kulturi v Prekmurju

Ko si politik nadene belo srajco in kravato, pozabi na Prekmurje

»Pri Prekmurju sem vedno čutila, da je to pokrajina, kjer je bog visoko in cesar daleč«

V kulturnem društvu Miška Kranjca iz Velike Polane so se pred tremi leti dogovorili z dr. Marijo Makarovič, da bo naredila raziskavo o ljudski noši v Veliki Polani in njeni okolici. V raziskavo so vključili tudi Mirka Ramovša, ki se je posvetil raziskovanju ljudskega plesa na tem območju. Po treh letih je raziskava končana in jo bodo predstavili v knjigi, folklorna skupina iz Velike Polane pa tudi že pleše v folklornih oblekah, ki so jih dali sešiti na podlagi raziskave.

Gradivo raziskave je obsežno in z bogatim fotografskim gradivom. Dr. Marija Makarovič je povedala, da je z veseljem sprejela vabilo predsednice Kulturnega društva Miška Kranjca Janje Magdič, da bi v vaseh občine Velika Polana raziskala ljudsko nošo, saj so starejši in mlajši plesalci in plesalke folklorne skupine iz Velike Polane izrazili željo, da bi plesali domače pleše v ustreznih nošah prejšnjih generacij. Dostoj je naredila že vrsto podobnih raziskav po Sloveniji in na avstrijskem Koroškem, med drugim tudi v Beltincih in okolici.

Porumenele fotografije in pripovedovanje ljudi

V Polani se je lotila zbiranja podatkov o moški in ženski praznični in delovni obleki iz prve četrtine prejšnjega stoletja. Kmalu je ugotovila pomanjkanje pisnega in fotografskega gradiva ravno s tega obdobja. O začetkih raziskave je povedala: »O noši tega časa je zelo malo napisanega in je zelo malo slikovnih virov, medtem ko je na drugih območjih Slovenije o tem obdobju več fotografij. Veliko pa so mi pri tem pomagali podatki, ki mi jih je posredovala direktorica Pokrajinskega muzeja Metka Fujs. Pri tovrstnih raziskavah je zelo pomembna pomoč ljudi iz kraja.«

Avtentična podoba delovne in praznične obleke

Veliko več fotografij je iz obdobja med obema vojnoma, zato je bila rekonstrukcija lažja, vendar pa je iz tega obdobja zelo malo ohranjenih oblačil: »Poleg formalne, torej oblikovne podobe noše, me zanima tudi njena vsebinska podoba, torej njena funkcija in pomen za ljudi. Moj cilj je, da z raziskavo podam neko čim bolj avtentično podobo moške in ženske delovne in praznične obleke. Kot etnologinjo pa me tudi zanima, kaj je ljudem obleka pomenila, kako je ločevala ljudi med seboj.«

Z oblačili so v preteklosti plačevali tudi hlapce in dekle, tako da sta se denimo na začetku leta gospodar in hlapec pogodila za eno praznično obleko in hrano, plačila pa pogosto niso dobivali ali pa je bilo zelo nizko. Obleka je še danes pogosto darilo, ki ga prinesejo domačim za praznike odseljeni otroci. Mladi so pogosto hodili k večjim kmetom na dnino, da so si nekaj zaslužili in so si potem s ponosom kupili hlače, obleko, čevlje ali

denimo le novo ruto. »Moje načelo je, da nikomur nič ne očitam. Večkrat pa slišim kako kritizirajo kabinetnega strokovnjaka, ki z znanstvenega stola pa arogantno nastopa. Pride nekdo iz Ljubljane, denimo, na Koroško in potem folklorni skupini očita, da so njihove obleke zanič. Ljudem je treba na zelo obziren način povedati, kaj ni prav. Nikomur ne smeš jemati veselja, da nekaj dela, ker vem, koliko truda ljudje vlagajo v ljubiteljske kulturne dejavnosti. Sama se že več kot

tisti v srednjem življenjskem obdobju, ki ne morejo dobiti dela. Še isto ubogo službo za 60 tisočkov na mesec mejo, potem pa gre pod vlak. Potem pa tisti, ki si delijo velike place v Ljubljani razpravljajo, zakaj je toliko slovenskih momorov in ugotavljajo, da smo Slovenci pač taki.«

Marija je povedala še kar nekaj pkih na račun naše politike, zaradi katere je tudi odklonila nekatera priporočila, saj bi jih ji morali prebrati, ki jih krivi za tako stanje v Sloveniji, kot ga ob svojih raziskavah življa iz dneva v dan.

Njena raziskava je potrdila stvarno mnenje, da so se ljudje na vseh Slovenske v začetku prejšnjega stoletja

Dr. Marija Makarovič je tri leta raziskovala ljudsko nošo prejšnjega stoletja v Veliki Polani.

četrt stoletja na željo folklornih skupin lotevam tovrstnih raziskav, čeprav imam tudi drugačne strokovne ambicije, prav zato, ker pripisujem ustvarjalnemu druženju ljudi, zlasti mladine, velik družbeni pomen.«

Poslušam o spominu starejših in obupu mlajših

Marija Makarovič opravlja že od svojih študentskih dni etnološke raziskave po vsej Sloveniji in je še vedno precej aktivna, čeprav je že 15 let upokojena. Prvič je prišla raziskovat in »kopat po spominu ljudi« v Prekmurje v začetku 50. let, in sicer v naselje Lipovci. »Ljudje so povsod različni, dobri in slabi, veseli in žalostni ... Vendar pa sem pri Prekmurju vedno čutila, da je to pokrajina, kjer je bog visoko in cesar daleč. Tudi vaši najbolj vplivni politični moške, ki so imeli in še imajo politično moč in oblast, niso storili za Prekmurje tega, kar bi morali. Ko si v Ljubljani nadejejo belo srajco in kravato, pozabijo na Prekmurje.«

Sem rojena Ljubljanka in mislim, da sem upravičeno lahko kritična do Ljubljane, kjer vsi politiki mislijo, da je Slovenija le osrednji del Slovenije in del Gorenjske. Prekmurje pa ostaja na obrobju, in to popolnoma po krivici. V obrobjih pokrajinah pa spoznavamo bedo te dežele, kjer ljudje komaj preživijo. Ljudje so obupani, še posebej mladi ljudje in

letja in pred tem oblačili prejšnjega stoletja in pred tem oblačili lan, seboj, ker so tu predelovali lan, seboj, potem se začnejo pojavljati v oblačilih alpskega območja, kjer so se oblačili v bolj temna oblačila. Opaziti je tudi madžarske in slovenske medsebojne vplive v oblačenju, vendar pa se v Prekmurju pa ni bilo take barvitosti, temveč je, da na način oblačenja ni bilo vala niti barvitosti. Med ljudmi oblačili skorajda orientalsko, med dmi očitno ni bilo potrebe po barvitosti v oblačenju, podobno kot kor je bilo tudi v arhitekturo, ki je bila zelo preprosta, vendar pa ni estetska, mikavna in skladna z naravnim okoljem.

Vendar pa so kljub temu, da so moderne dolge obleke in so oblačila čenje omejevala, napačno je misliti, da je vaška pravila, ženske se oblačile nositi na zelo prefinjen način in pokazati svojo ženskost tudi z obleko prikupno erotiko, s katero so bile očarati moške. Oblačila, ki danes je leč od modnega nastila, ki danes je sega že vse razumne meje in kaže kako se ljudje hitro pustimo prevladati, pravi Makarovičeva.

Njene raziskave so opremljene tudi s skicami ljudskih oblačil, ki jih vedno naredi njena desna roka, skicirajo slikarka Jana Dolenc, ki ji pomaga se čim boljje tudi vizualno prikazati avtentična podoba noše, na podlagi katere potem tudi naredijo hlače in sešijejo obleke za folklorne skupine.

... krojena, »Res je, da je
... zato bolj tehnološko ob-
... vendar to poruši raz-
... med slanim in mesom. V
... daljšem času zdravega pre-

Močila		
pinovit n	1/1	1.510,00
pinovit k	1/1	1.330,00
nu-film	0,1	700,00
Foliarna gnojila		
protifert (proti stresom)	1/1	1.443,00
foliar 9:9:7	1/1	517,00

Zenkovec, Branko Tremel iz Bo
krač. Nada in Drago Passero iz

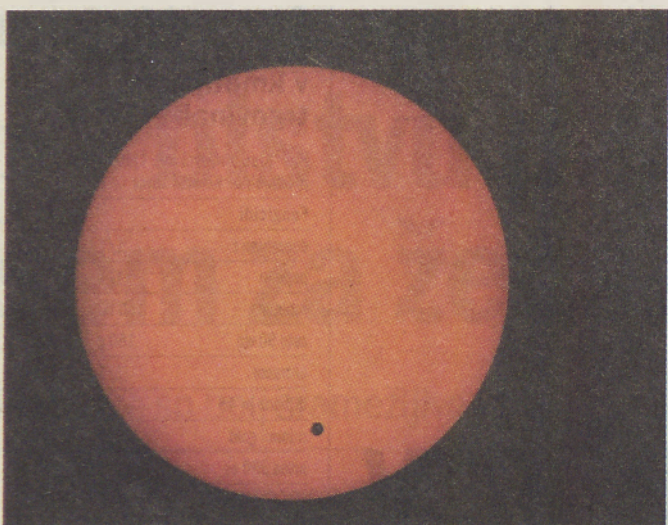
Z zlatim priznanjem ocenjeno šunko tako najdete pri Francu Vratariču v Puconcih, s srebrnim pa na kmetiji Cigut v Noršincih. Z bronastim priznanjem so nagradi: Emil Hodošček iz Zenkovec, Branko Tremelj iz Bokrač. Nada in Drago Passero iz

Ker komisija vsako leto dviguje kriterije, bodo jeseni pri-

Vania Poljanec

Konkurenčnost in posledično tudi kakovost izdelkov pa velikim podjetjem povečujejo manjši zasebni proizvajalci, ki se pojavljajo na primer pri kozjem mleku in paškem siru.

Vanja Poljanec

Opazovali so Venero in Sonce

Dvojezična OŠ Dobrovnik sodeluje z Astronomskim društvom Hegyhatsal na Madžarskem. Prejšnji torek, ko se je dogajal prehod Venere čez Sončevo ploskev (ko je bila Venera med Soncem in Zemljo), so jih povabili na strokovno srečanje in opazovanje tega dogodka. Z ravnateljem Ladislavom Solarčem je potovala skupina učencev 7. in 8. razreda, ki so pri pouku fizike pokazali zanimanje za astronomijo, da bi se tako pripravili tudi na mednarodni astronomski tabor, ki bo junija na dobrovniški šoli. Na posnetku (avtor L. Solarč), ki je nastal z digitalnim fotoaparatom Power Shot A80 Canon prek teleskopa, se lepo vidi minuli nenavadni nebesni dogodek. - J. G.

Športna družina

Dr. Mirko Lukač iz Lendave ni le priznan in priljubljen zobozdravnik, temveč tudi odlični športnik. Še vedno je aktiven igralec NK Nafta veterani, ki igra v 2. medobčinski nogometni ligi Lendava. Prav tako je član slovenske zdravniške reprezentance, ki je v Barceloni osvojila naslov prvakov med zdravniki. Oboje športnika postajata tudi njegova hčerka, ki je med vodilnimi v državi v igranju badmintona, in sin, ki ga vleče po očetovih (nogometnih) stopinjah. - F. Bo.

Drobne stvari, ki ji prinašajo srečo

»Na balkonu sedim, opazujem ...«

Zasadila je trto in sadno drevje

Če bi delali seznam znanih družin v Murski Soboti, bi se nanj gotovo uvrstili tudi Hauzerjevi. Le kdo na primer ni poznal Janeza, mesarja, ki je bil mojster številnim vajencem v soboški mesni industriji oziroma je stregel kupcem v mesnici v Lendavski ulici? Z ženo Jožico sta si v osemdesetih letih zgradila precej veliko hišo v Ivanocijevem naselju, to je v bližini tretje in četrte osnovne šole v Murski Soboti.

Žal je ostala 83-letna Jožica v tej hiši sama, potem ko je Janez pred petimi leti umrl, hčerki pa sta že prej odšli na svoje – ena živi v Ljubljani, druga pa v Murski Soboti. Te dni nas je Jožica povabila na obisk, ker je želela, da bi skupaj z njo občudovali njene rože na vrtu, sadno drevje in trto na dvorišču. Vse to ima neizmerno rada, čeprav sama ne more več zalivati rož in opravljati drugih del zunaj. Tega ji ne dopuščajo noge. Po stanovanju pa še vedno »hodi« s posebnim

Za Jožico Hauzer so lepi trenutki, kadar sije toplo sonce, da lahko sedi na balkonu svoje hiše, opazuje rože na vrtu, otroke, ki se igrajo zunaj, trto, ki jo je zasadila.

Te dni je Jožica še posebej navdušena nad cvetočimi vrtnicami.

vozičkom, tako da lahko gostu skuha kavico in postreže s čim drugim. Tudi zase lahko veliko postori sama, za tisto, česar ne more narediti, pa poskrbi posebna služba tuje pomoči. Obiščejo jo vsak drugi dan. Pogosto pridejo k njej tudi njeni svojci. To so zanjo lepi trenutki, ki ji prinašajo srečo. Zadovoljstvo ji prinašajo tudi dnevi, ko sije toplo sonce, tako da lahko sedi na balkonu svoje hiše, opazuje dvorišče, vrt, rože, otroke, ki se igrajo zunaj, in mimoidoče. Zelo vesela je bila tudi našega obiska. V pogovoru na balkonu nam je razkrila, da je preživela otroštvo

na manjši kmetiji v Smarini Jelšah. Ko ji je bilo šest let, je prišla v Mursko Soboto, kjer je dobila delo v tovarni izdelkov, kjer se je priučila kuharico. To je bila tudi splošna poklicna želja. Čez čas je spoznala tudi mesarja Janeza Hauzerja in se z njim poročila, ko ji bilo dvajset let. Dokler si niso zgradila lastnega doma, so živele pri njegovih starših. Čeprav imam skoraj 80 let, je zelo težko brez moza. Želim si dober, veliko lepega svojega življenja skupaj ...» je s solzami v očeh dejala, preden smo se poslovili. Besedilo in foto: J. G.

Tudi lendavska srednja šola si je pridobila ekozastavo

Izvajali so projektne naloge

Na podelitvi ekozastave v Mariboru

Tudi Dvojezična srednja šola Lendava se je v tem šolskem letu potegovala za pridobitev ekozastave, zato so izvedli več projektnih nalog znotraj šole in zunaj nje.

Tako so med drugim sodelovali na nagradnem natečaju za najboljši strip *Auto in službi človeka in narave*, na srednješolskem likovnem natečaju z naslovom *Prednovoletni čas*, štirje dijaki tretjih letnikov so se udeležili ekološkega seminarja za srednješolce in študente *Slovenija ekošola - pozdrav evropski* v Tolminu, organizirali so ekološki dan, na katerega so poklicali priznane strokovnjake o zdravni in gensko spremenjeni hrani, ob dnevu Zemlje pa so imeli Mavrično kolesarjenje, ki ga jim je pomagalo organizirati društvo Mavrica iz Lendave. DŠS pa sodeluje tudi z Ekološkim društvom iz Len-

dave, Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota, Lekom, Nafto in drugimi organizacijami. Letošnji največji uspeh so dosegli na državnem tekmovanju na temo Zdrava prehrana, na katerem so dijaki Bojan Cigan, Mateja Gaberšek in Maja Žižek zasedli odlično 2. mesto. Vsi trije dijaki so bili z ravnateljem mag. Tiborjem Fülejem in koordinatorko Natalijo Pavoševič Žoldoš tudi na slovesni podelitvi ekozastave v Mariboru, kamor jih je spremljala in jim izročila zastavo podžupanja lendavske občine (tudi poslanka madžarske narodne skupnosti) Marija Pozsonec.

Tako je tudi dvojezična srednja šola iz Lendave dosegla najvišje standarde v izobraževanju in odnosu do okolja skladno z evropskimi standardi.

J. G.

Bilo je v Veliki Polani

Ana ni sama

Marsikje je žal tako, da otroci odidejo z doma in pustijo svoje ostarele starše popolnoma same. Ana Jeneš iz Velike Polane, ki je pred kratkim praznovala 90. rojstni dan, pa na srečo ni sama.

Z že pokojnim možem Antonom, ki se je priženil k njej iz Odranec, se jima je rodilo kar enajst otrok, žal pa jih je šest umrlo. Medtem ko je mož hodil v službo in delal tudi v tujini, je ona delala na kmetiji ter skrbela za dom in družino. Čeprav ji je zdravje večkrat nagajalo, je dočakala devetdeset let. Ob praznovanju jubileja na njenem domu, kjer je zdaj gospodar sin Stanko z ženo Kristino, so se zbrali vsi trije sinovi in dve hčerki z družinami – štirinajstimi vnuki in trinajstimi pravnuki. Slavljenka Ana je bila zelo srečna. Skupaj z veselo družbo je tudi rade volje zapela, se smejala in jokala od sreče. Ob tem je bila zadovoljna tudi snaha Kristina, saj so ji Aninini otroci izrekli posebno zahvalo, ker z možem Stankom tako dobro skrbita zanjo. Ko bi bilo povsod tako?!

J. G.

Ana v krogu svojih petih otrok

Na kratko

Gornja Radgona

Ob koncu letošnjega leta je bilo vključenih v Območno obrtno zbornico Gornja Radgona 575 podjetnikov. Več, 366, jih je z območja občine Gornja Radgona, 149, iz občine Sveti Jurij Ščavnici pa 60. Število članov je že nekaj časa upadalo, čeno pa se je negativno gibanje ustavilo. V maju jih je novo začelo z dejavnostjo, dem, odjavilo pa jo je šest podjetnikov. Pred petimi leti je Območna obrtna zbornica Gornja Radgona praznovala 20-letnico svojega delovanja in imela 626 članov.

Drobci iz življenjske pripovedi Franca Bojneca Prvi odklenil sodišče

Ostal bi skoraj brez premoženja, a je vseeno zmagala njegova pravica

Za njim je že enainosemdeset let križev, a mu ne bi prisodili toliko, če bi se pogovarjali z njim samo po telefonu. Beseda mu namreč teče kot le kaj, tako da ga je težko ustaviti, zato smo ga obiskali na njegovem domu v Martjancih.

Gle za Franca Bojneca, ki nam razkrije predvsem del svojega življenja: zgodbe iz 2. svetovne vojne in časov, ko je vse kazalo na to, da bo ostal brez grunta, ker je občina sprejela odlok o razlastitvi kompleksa zemljišč v Martjancih, da bi jih namenili za stanovanjsko gradnjo, tako kot denimo Ljubljano v Bežinjah. To se je dogajalo v letih 1980-1982. Če smo prav razumeli njegovo pripoved, je Komite za urbanizem,

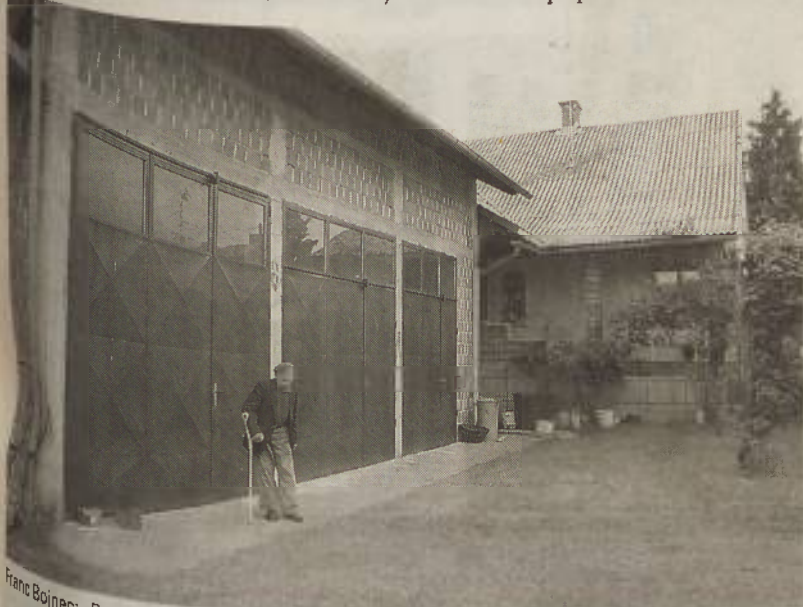
dovoljenja kot nepopolno, ker nista predložila odločbe o dodelitvi prednostne pravice uporabe kot dokaz, da sta upravičena razpolagati z zemljiščem parcelne številke 1044 in delom parcelne številke 1045 v k. o. Martjanci. To bi po sklepu omenjenega organa morala storiti zato, ker je Občina Murska Sobota v začetku leta 1980 sprejela odlok o določitvi zemljišč, namenjenih za kompleksno stanovanjsko gradnjo na območju zazidalnega načrta Martjanci vzhod, s čimer da je zanje prenehala veljati lastninska pravica, v ta kompleks pa so bila zajeta tudi zemljišča Emilije Bojnec, in to tik do obstoječe hiše. S tem pa se Bojneceva nikakor nista strinjala. Pritožbe in pripom-

Frančeva spominska fotografija v partizanski obleki. Kot pripadnik prekmurske čete je prisostvoval tudi pri pogajanju z nemško okupacijsko vojsko na Koroškem.

sile umaknite. Tako sem moral na žalost prisostvovati tudi dogodku na soboškem pokopališču, ko je bil ustreljen Titan iz Kroga. Oficir jugoslovanske vojske je zahteval, naj ga ustrelim jaz. To sem odklonil. Nato je hotel, da bi ga ustrelil drugi paznik, ki ga prav tako ni ubogal. V jezi nama je dejal, naj se postavi ob Titana, da bo vse tri ustrelil. Ubogala sva, na srečo pa svoje grožnje ni uresničil. Kasneje me je Puklasti Miha premestil v Maribor. Drugi so mi povedali, da je ravno on ustrelil tovarnarja Benka. Ko je padel v grob, ga je še enkrat 'počil'.

Sogovornik nam je pokazal tudi dokument, na katerem piše, da je bil ranjen na železniški po-

Franco Bojnec: »Boril sem se v 2. svetovni vojni in moral sem se boriti tudi za svoje pravice.«

Če ne bi bilo odločbe Ustavnega sodišča, ki je razveljavilo sklep organa 1. stopnje, bi Bojnecem Emiliji in Francu najbrž naložili, da morata porušiti prizidek, ki sta ga zgradila na svojem zemljišču.

be so imeli tudi drugi. Zadeva je prišla na Ustavno sodišče, ki je 9. marca 1982 odlok o razlastitvi razveljavilo. Tako so lahko Bojnecovi zgradili, kar so nameravali. Žal so dograjeni prostori že dolgo prazni in Franc živi danes sam v stari hiši. Življenje njunih otrok se je pač obrnilo drugače, kot je bilo predvideno. Medtem je umrla tudi njegova žena Emilija. Tolaži ga, ker je vseeno dosegel pravico in da zanj dobro skrbijo vnukinja Manuela, ki sicer živi v Ljubljani, a ga skoraj vsak dan pokliče, večkrat pa pride domov, pospravi po hiši in mu pripravi jedi za več dni vnaprej.

Postavil se je ob Titana, da bi tudi njega ustrelili

Franco pa s ponosom pripoveduje, kako se je med 2. svetovno vojno po prebegu iz madžarske vojske, bil je nasilno mobiliziran, nekaj časa uspešno skrival v domači skladovnici slame, potem pa se je povezal z osvobodilnim gibanjem. O tem ima pisni dokument, na katerem piše, da je sodeloval v NOB od 23. marca 1945 do 9. maja 1945.

»Prvi sem imel v rokah ključke soboškega sodišča in zaporov, potem ko so se okupatorjeve

staji v Mariboru, kjer je eksplodirala mina. Kot pripadnik prekmurske čete pa je prisostvoval tudi pri pogajanju z zadnjimi nemškimi okupacijskimi silami na Koroškem. Demobiliziran je bil 5. oktobra 1945. Ima status vojnega invalida, ves čas doslej pa ni bil zadovoljen s tem, kar je prejemal od države. Po ženinini smrti je prevzel njeno pokojnino, letos pa je končno dosegel dodatek v višini 9.468 tolarjev, ki mu ga je priznal Oddelek za občo upravo pri Upravnici Murska Sobota. In to je zanj novo zadoščenje.

Besedilo in foto: Jože Graj

Dobrodošli v Lipovcih!?

V Lipovcih, in sicer v neposredni bližini rekreacijskega centra ter izletniške točke Vučja jama, je vodstvo krajevne skupnosti dalo postaviti večji kovinski zabojnik za smeti. To je vsekakor pozitivna poteza, vendar bi morali tudi poskrbeti, da bi smeti sproti odvažali na odlagališče v Puconcih. Skrb zbujajoče je še to, da nekateri mejejo v zabojnik tudi strupene snovi, da se razširja smrad... Zato bližnji stanovalci zahtevajo, da zabojnik premestijo na drugo, ustrenejše mesto. Lahko tudi v del naselja, kjer stanuje predsednik KS Janko Bezjak, je bilo slišati hudomušne predloge. - S. Ka.

Elizabetha in Franc Kavčič iz Male Nedelje

Pred kratkim sta praznovala 50 let skupnega življenja tudi zakonca Kavčič iz Male Nedelje.

Franco se je rodil leta 1930, Elizabetha pa leta 1929. Bilo je februarja leta 1954, ko sta sklenila zakonsko zvezo pri Mali Nedelji. Franc je po poklicu kmetovalec, Elizabetha pa gospodinja. Danes se rada spominjata, kako sta obdelovala zemljo, vse ročno, saj ni bilo traktorjev in strojev. Rodila sta se njima dva otroka, hčerka Marija in sin Franc. Veselje jima delajo štirje vnuki in pet pravnukov. Kljub letom sta dobrega zdrava. - M. T.

Štefan in Marija iz Andrejč

V maju, za mnoge najlepšem mesecu leta, sta si pred 50 leti obljubila zvestobo in srečno zakonsko življenje Marija Gergorec (roj. Žilavec) in Štefan Gergorec, ki živita v Andrejcih. Po petih desetletjih zakonskega življenja sta obnovila zakonsko zvestobo v poročni dvorani v Moravskih Toplicah pred županom Občine Moravske Toplice Francem Cipotom in matičarko Anito Gumilar. Po civilni »poroki« sta odšla Marija in Štefan še na ekumenski cerkveni obred v kapelo v Andrejcih. Čila in zdrava sta proslavila družinski jubilej v družini s sinom Jožetom in vnukom Gordanom, v mladosti pa sta Marija in Štefan uspešno kmetovala, kar počneta še danes na jesen življenja. - Tonček Gider

Marija in Matija iz Habjanič iz Ilovec

50 let skupnega življenja sta praznovala zakonca Habjanič iz Ilovec. Poročila sta se leta 1954. Marija, rojena leta 1936, je bila zaposlena kot vinogradniška delavka. Mož Matija se je rodil leta 1926, vse do upokojitve pa je delal kot rudar v rudniku v Preski. V zakonu so se jima rodili trije otroci, dva sina in hčerka. V veliko veselje pa so jima tri vnukinje in dva vnuka. Ob jubileju je bila civilna poroka v Ormožu. Župan Vili Trofenik jima je podaril zlatoporočno listino. Zahvalna maša pa je bila v župnijski cerkvi v Miklavžu pri Ormožu. - M. Tivadar

Na kratko

Hodoš
Občina Hodoš je od države prejela naknadno stražnico, v kateri so naleteli na nevarne odpadke. Organizirali so razpisno preučevanje za gasilsko postajo in reševanje ter pripravo prostora primeren za reševanje. J. Z.

Nedelica
Občina Turinščice letos nadaljuje gradnjo kanalizacije v Nedelici. Gre za osmo občinsko kanalizacijsko vodno delo, ki bo dolga približno 1,5 km in bo imela eno črpalno postajo. Pri čemer je naložba ocenjena na 120 milijonov tolarjev. Gradbeni dela naj bi bila končana letošnje jeseni. J. Z.

Na kratko

Stavešinci

Na tekmovalnem mladinskih gasilskih desetih v Stavešincih je pri mladincih zmagala desetina PGD Lutverci, in ne Podgorje, kot smo zapisali v prejšnji številki Vestnika.

Žihlava

Ob opuščeni strugi reke Ščavnice v Žihlavi, kjer so si ribiči Temeljne enote Videm uredili ribiški dom, je potekalo 4. tekmovalno mladinskih gasilskih desetih za prehodni pokal občine Sv. Jurij ob Ščavnici. Tekmovanja se je udeležilo 23 mladih ribičev.

Prvo mesto in prehodni pokal je osvojila ekipa Temeljne enote Videm (Klemen Žnidarič, Uroš Slekovec in Nuša Kotnik). Med posamezniki je zmagal Sadni Adler (Temeljna enota Gornja Radgona), drugi in tretji sta bila Klemen Žnidarič in Uroš Slekovec (oba Temeljna enota Videm). L. Kr.

Kristina in Friderik Bauman iz Janhove

Te dni sta v krogu domačih in prijateljev praznovala zlato poroko Kristina in Friderik Bauman iz Janhove. Tako kot prvič, leta 1954, sta si po 50 letih znova rekla »da« v cerkvi v Apačah.

Kristina (dekleško Rittlop) se je rodila leta 1923 na Gornji Bistrici v družini z devetimi otroki. Po poroki se je preselila k moževim staršem v Janhovo, kjer se je posvetila kmetovanju in vzgoji otrok Marije, Kristine, Alojza in Karlija. Vsi so si ustvarili družine, tako da imata slavljence že sedem vnukov in pravnukinj. Friderik se je rodil leta 1926. leta na domu, ki ga je podedoval po starših in se je posvetil kmetovanju. Najtežje čase svojega življenja je preživel kot nemški vojak na ruski fronti, kjer je bil tudi ranjen. Ob kmetovanju si je Friderik našel čas za lovstvo in je najstarejši član LD Apače. Zakonca sta veliko let naročnika in bralca Vestnika, ki jima krajša dneve, ko ne moreta več toliko delati kot nekoč, ko sta bila polna energije. - L. Kramberger

Tri skupine so z ladjo plule po Nežiderskem jezeru, tretjem največjem jezeru v Evropi. Med njimi je bil tudi naš urednik.

Nejc z babico Julijo. Oba sta bila navdušena nad potovanjem z nami.

Mogočen дворец Esterházy v Fertődu, ki mu pravijo tudi madžarski Versailles. Naši potniki so se še posebej navdušili nad njegovim ogromnim posestvom.

Nekateri so odšli v kmečki muzej, spet drugi so si lahko ogledali stare lokomotive in enotno železnico.

Pred spomenikom največjega madžarskega pesnika Sándorja Petőfija.

Po šestdesetih

Spoznali smo evropsko sosedo

Že 31. smo odsopihali v daljavo novim dogodivščinam naproti. Smeha in šal nam ni zmanjkalo, saj smo zanje na Vestnikovem radiu ob Gezi skrbeli prav vsi. Tokrat nas je odneslo v eno najlepših mest na Madžarskem – Sopron. Nekateri so se tja vrnili po šestdesetih letih. Potepali smo se po mestnem jedru in njegovi okolici, uživali v vožnji z ladjo ter občudovali odlične madžarske plesalce v skalni dvorani. Vsak je odšel domov s svojimi spomini. Midva, ki sva se vlaka, tako kot mnogi, udeležila prvič, s še prav posebej lepimi.

Vanja Poljanec, Andrej Bedek;
foto: N. J., J. Z., J. G.

Nekaterim je bilo kljub malce slabšemu vremenu vroče.

Potniki Vestnikovega vlaka smo si privoščili jurovski cmoki, govedino s testeninami, solato in sok.

Sprehod po ulicah Soprona

V starem delu mesta smo videli 61 metrov visok mestni (požarni) stolp iz 13. stoletja.

letih spet v Sopronu

Prisluha na železniško postajo v Sopronu se nas je tristo hitro razdelilo v vse skupine in vsaka jo je mahnila novim dogodivščinam naproti. Lokalnim vodnikom smo pomagali tudi vestnikovci.

Folklorna skupina iz Budimpešte nam je prikazala vrsto plesov, ki so jih v preteklosti plesali na kmečkih porokah.

Horvatova iz Boštincev je z nami potovanja. Z letom je bila zelo zadovoljna, pozdravlja je v prijetni družbi. Vsi so nam zaupali, da si bo za vestnikov vlak zmeraj vzela čas.

VESTNIK

Na poti nas pospremi Pomurka s sendviči za zajtrk in Pošta Slovenije, ki je razdelila z našimi zanimivimi vtisi poslala tistim, ki so žal ostali doma.

Lojzka iz Podgrada: Že sedem let se udeležujem izleta. Z mojem sva tudi letos zadovoljna, ker je zelo dobro organiziran. Ne bi ga zamenjala z morjem ... Hvala Vestniku za prelep dan, poln veselja in glasbe. Tudi naslednje leto bom z vami.

Potovanje se je končalo v skalni dvorani oziroma nekdanjem kamnolomu.

Mesto leži ob meji z Avstrijo in je nastalo na ostankih starega rimskega naselja. Ima bogato zgodovino s številnimi znamenitostmi.

STE BILI POŠKODOVANI V PROMETNI NEZGODI?

ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

PE MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 16 BREZPLAČNA TEL. ŠTEVILKA: **080 13 14**

Lani ena prometna smrtna žrtev v puconski občini

Tudi policisti bi v prihodnosti najraje videli »Nič«

Največ kršiteljev je starih od 20 do 25 let

V letu 2003 se je zgodilo na območju občine Puconci sto prometnih nesreč. Brez posledic se je končalo 71 nesreč, štiri so bile s hudimi posledicami, ena pa se je končala s smrtnim izidom.

Največ nesreč se je zgodilo v naseljih Puconci, Šalamenci in na odseku med Moščanci in Mačkovci. Tako kot prejšnja leta je med najpogostejšimi vzroki za nesrečo še vedno neprimerno hitrost, na drugem mestu pa je nepravilna smer vožnje. Največ nesreč se je zgodilo v petek, soboto in nedeljo med 16. in 20. uro. Po starostni kategoriji je največ kršiteljev starih od 20 do 25 let, na drugem mestu pa so tisti, ki so stari od 45 do 50 let. Največ nesreč povzročijo tisti, ki imajo voziško dovoljenje do pet let, presegajo pa na drugem mestu niso tisti, ki imajo voziško dovoljenje od pet do deset let, ampak že bolj izkušeni, ki imajo voziško dovoljenje deset do petnajst let.

S problemom se aktivno ukvarjajo tudi svetniki v občini Puconci, ki so sprejeli program prometne varnosti, po katerem strmiijo k »viziji Nič«, to pa pomeni, da nekoč v prometnih nesrečah ne bi več smeli imeti smrtnih žrtev. Za zdaj pa niso enotnega mnenja o postavitvi cestnih ovir oziroma t. i. »ležečih policajev« pri vrtcu in šoli v Puconcih. Komandir Policijske postaje Murska Sobota Jožef Prša bi pri tem takoj sodeloval: »Če bodo v občini za to, obljubim, da bom priskrbel vso potrebno dokumentacijo za postavitev cestnih ovir. Seveda bom moral sodelovati tudi z občinskim varnostnim svetom, občina pa se mora zavedati, da bo treba imeti tudi določena sredstva.« Predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v puconski občini Bojan Lovenjak meni, da postavitev ovir ni najboljša rešitev: »Prebivalci niso za to. Glavni promet poteka tako ali tako po obvoznici. Obstaja tudi že določena signalizacija. Poleg tega študije kažejo, da tresljaji, ki se slišijo od »ležečih policajev«, zelo moteče vplivajo na speče otroke v vrtcu.« Jože Ficko je nasprotnega mnenja: »Sredstva in frekvenca prometa ne smeta biti ovira za postavitev »ležečih policajev«. Če se bo zgodila zaradi hitrosti samo ena nesreča, ki bi jo sicer lahko preprečili, bo nekdo s prstom kazal na nas svetnike, češ zakaj nismo podprli postavitve cestnih ovir.« S tem se strinja tudi Evgen Sapač: »Ležeči policaj« je najbolj učinkovit. Ko se kot šofer pelješ 55 kilometrov na uro prek cestne ovire in se udariš v glavo, si boš to zapomnil za vse čase.«

Zaradi mladih pogostih povzročiteljev prometnih nesreč je Ficka zanimivo, če bi se tem kršiteljem lahko pogostejše odvzelo vozilo: »Tudi na šoli, kjer delam, smo že prijavljali naše učence, ki so divjali z avtomobili. Toda že čez dva dni so spet počeli isto.« Jožef Prša odgovarja, da s pogostejšim odvzemanjem vozil ne bodo ničesar dosegli: »S tem imamo slabe izkušnje. Največkrat so bila to vozila, ki so bila vredna le nekaj deset tisoč dolarjev, tako da lastniki nikoli niso več niti prišli ponje in smo imeli samo velike stroške vzdrževanja. In verjemite mi, takšnega človeka, ki rad divja, niti policija ne disciplinira.« Podobnega mnenja je tudi Rudi Cipot: »Z represivnimi ukrepi ne bomo storili pri mladih ničesar koristnega. Potrebnejša je pravočasna vzgoja.«

T. K.

Zgodilo se je ...

Med 8. in 15. junijem se je zgodilo na pomurskih cestah 42 prometnih nesreč, v katerih so se 3 osebe hudo in 14 lažje telesno poškodovale, pri drugih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 33-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 14-krat na javnih krajih in 19-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 20, med njimi 9 tatvin, 3 vlomi, 6 poškodovanj tuje stvari in 2 ponarejanja. Na mejnih prehodih so zavrtili 36 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

A. B.

Romsko društvo v G. Črncih

Na območju občine Cankova že lep čas dokaj aktivno deluje novoustanovljeno romsko društvo, ki ima sedež v gasilskem domu v Gornjih Črncih. Tačas se društvo ukvarja z romskimi plesi, da bi ohranili vsaj nekaj romskih običajev. V društvu delujejo predvsem mlade nadobudne in brhke plesalke, katerih mentorica je Maja Baranja iz Krašča. Sicer pa romsko plesno skupino sestavljajo Sanja Baranja, Svetlana Baranja, Dženi Horvat, Mihaela Horvat in Dejana Baranja. Predsednik društva je Milan Baranja. Letos načrtujejo izvedbo večjih projektov, kot sta dan romske folklore in romske glasbe ter večer romske poezije. J. Ž.

Po naših znanih poteh

Gostišče osvežišče 2004

Za sprostitev in dobro voljo

Ker je bila objavljena glasovnica za gostišče osvežišče v Vestniku le enkrat in jo bomo objavili ob tokratni objavi še dvakrat, je gotovo prezgodaj sklepati, katerih bo deset finalistov. V akciji Naj natakari in natakari, kjer smo glasovnico objavili že trikrat, pa je po številu glasov že kar nekaj izstopajočih kandidatov.

Opazili pa smo, da je med predlaganimi precej glasovnic za gostišča, natakarije in natakarije, ki so bili med finalistami ali celo nagajeni že prejšnja leta, zato bi želeli, da bi nam poslali več glasov tudi za druge, ki si po našem mnenju zaslužijo predstavitev v našem mediju in priznanje za svoj trud, da bi bilo gostom v gostinskem lokalu čim prijetneje. Ob urejenosti gostinskega lokala in kuhinje, kamor ob hrani spada seveda tudi pijača, dajemo pri glasovanju v ospredje seveda tudi prijetno postrežbo in ponudbi ustrezno ceno. Cena hrane in pijače sama po sebi nikoli ni visoka ali nizka, ampak je odvisna od tega, kaj gost za ta denar dobi. Deset finalistov si bo naša komisija tudi ogledala in jih ocenila ter predstavila v Vestniku. Prizadevanje za prijetno postrežbo v naših lokalih pa še posebej promoviramo z akcijo Naj natakari in natakari. S tem pa ni prvenstveno mišljen natakaričin in natakarijev zunanji videz (čeprav je, priznajmo, nekaterim to najpomembnejše), ampak je v ospredju njegova ali njena prijaznost, komunikativnost in dobra postrežba gostov. Na srečanjih zaposlenih v turizmu in gostinstvu sodelujoči pogosto ugotavljajo, da naše gostinstvo v evropski konkurenci gotovo potrebuje več samozvesti in poguma, da bi bilo res uspešno. Da bi to dosegli, pa ste in boste tudi v prihodnje, bralci in bralke, in mi, mediji, še kako pomembni. Tudi v sodelovanju v takšnih akcijah, kot so Gostišče osvežišče in Naj natakari in natakari.

Izpolnjene glasovnice v akciji Gostišče osvežišče ter Naj natakari in natakari pošljite na naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Jože Gabor

Turistične prireditve

Radenci - V soboto, 19. junija, ob 8.30 se bo začela pri lovskega doma v Radencih družabna prireditev Kuhanje štajerske kiste juhe v kotlu. Prireditev pripravlja Turistično društvo Radenci, v kuhanju pa se bodo pomerile ekipe, ki jih sestavljata kuhar in pomočnik. Za kotle, kuhalnice, živali in začimbe bodo poskrbeli v turističnem društvu, sodelujoči pa potrebujejo le znanje kuhanja in nekaj pribora. Potem ko bodo juhe ocenili in nagradili, jih bodo gostje seveda tudi pojedli.

Kobilje - V soboto, 19. junija, ob 13. uri bo na Sv. Martinu v Kobilju prireditev Dan odprtih vrat vinskih kleti Društva vinogradnikov Kobilje. Prireditev organizirata Društvo vinogradnikov Kobilje in Občina Kobilje, vključuje pa med drugim tudi obhod kleti in kulturni program.

Dobrovnik - V okviru prireditev Dnevi turizma občine Dobrovnik se bo začelo v soboto, 19. 6., ob 5. uri pri Bukovniškem jezeru ribiško tekmovanje, ob 9. uri pa tradicionalni pohod okrog Bukovniškega jezera in tekmovanje v streljanju pri lovskega doma. Ob 14. uri bo predstavitev Paintballa in skok padalcev v Bukovniško jezero, ob 16. uri srečanje motoristov veterancev, ob 21. uri pa prireditev Noč na jezeru. V nedeljo, 20. 6., ob 8.30 in 10. uri bo pri Bukovniškem jezeru Vidovo proščenje, ob 9.30 otvoritev in blagoslovitev Vidovega mostu, ob 14. uri pa družabno srečanje. V ponedeljek, 21. 6., ob 10. uri bo v kulturnem domu v Dobrovniku otvoritev raziskovalnega tabora Po sledih prednikov.

Nedelica - Na Kovačevi domačiji v Nedelici bo v soboto, 19. junija, prireditev Dan odprtih vrat Kovačeve domačije. Lastnika domačije Štefan in Vesna Kovač bosta začela skupaj s Turističnim društvom Turnišče osrednjo prireditev ob 17. uri. Nastopili bodo domači glasbeni in plesni izvajalci ter gostje iz Porabja. Dan bodo končali z druženjem ob kresu, poskušanjem dobrot in prikazom domačih obrti. Od 21. do 25. junija bo na Kovačevi domačiji delavnica, na kateri bodo restavriral stare lesene predmete, zato vabijo zainteresirane, da se jim pridružijo.

J. Ga.

Perecijada v Dobrovniku tokrat le predstavitev

V okviru dnevnov turizma občine Dobrovnik so pripravili v nedeljo v kulturnem domu v Dobrovniku že četrto leto zapored Pereciado, prireditev, s katero pomurske kuharice pokažejo svojo sposobnost, da je to domače pecivo pripravljeno čim bolj okusno in da ima tudi lep videz in barvo.

Tokrat so se prvič odločili, da perecijada ne bo tekmovalnega značaja, ampak da kuharice in kuharji svoje izdelke le predstavijo, strokovna komisija pa je podala le splošno oceno in jim svetovala, kaj narediti, da bi bili izdelki še boljši. Da letos ne bo tekmovalna, so se odločili zato, ker je bilo v prejšnjih letih nekaj pritožb nezadovoljnih gospodinj, ki so bile prepričane, da so bili njihovi pereci boljši od drugih, a niso dobili nagrade, zato so letos podelili priznanja vsem sodelujočim. Naslednje leto pa nameravajo na perecijado vključiti tudi

langaš. Perece je na prireditvi razstavilo devetnajst mojstrov priprave tega peciva iz Dobrovnika, Čentibe, Lendavskih Goric, Doline, Radmožanec, Brezovice, Strehovec in Žitkovec. Prireditev poteka v okviru projekta Diši po Prekmurju, kamor so pereci vključeni skupaj s prekmursko

šunko, gibanico in drugimi domačimi jedmi.

Goste prireditve so s svojimi vini pogostili tudi predstavniki dobrovniškega vinogradniškega društva, kupili pa so tudi kruh in pecivo iz krušne pekarnice Vegijevih iz Žitkovec.

J. Ga.

Copekovemu mlinu daje čar naravno okolje

V občini Velika Polana si želijo ohraniti prijetno naravno okolje ob Copekovem mlinu v Mali Polani.

Copekov mlin v Mali Polani s svojim prijetnim naravnim okoljem in gozdom črne jelše v bližini je za mnoge ljubitelje preživljanja prostega časa v naravi ena od turističnih točk, ki jo radi obiščejo.

Nedaleč od njega je lovska kočica, ob njem pa vodi tudi za ljubitelje

telesne kolesarjenja in sprehodov zanimiva pot ob potokih Črnc in Ledava do Lendave.

Med drugim so sodelovali še v akciji Spomladansko urejanje okolja ter pri ocenjevanju krajev in šol pod geslom Moja dežela, lepa in gostoljubna, ki poteka v okviru Turistične zveze Slovenije.

Murskosoboško turistično društvo

Slavic odstopil, novi predsednik Novak

V turističnem društvu Murska Sobota so za novega predsednika izvolili dosedanjega podpredsednika Ernesta Novaka, potem ko je soboški župan in dosedanjí predsednik turističnega društva Anton Slavic sklenil, da zaradi prezaposlenosti s funkcijo župana odstopi.

Najzahtevnejši projekt, ki so ga skupaj z Mestno občino Murska Sobota in Zvezo kulturnih društev Murska Sobota izvedli lani, so bili Soboški dnevi, bili pa so tudi organizator ali soorganizator vrste drugih prireditev, kot so Miklošovo in Trezino senje, Silvestrovanje na prostem in Martinovanje. Sodelovali so tudi z drugimi turističnimi društvi v regiji v okviru Pomurske turistične zveze in se udeleževali strokovnih predavanj o turizmu in skupnih promocijskih nastopov. Med drugim so sodelovali še v akciji Spomladansko urejanje okolja ter pri ocenjevanju krajev in šol pod geslom Moja dežela, lepa in gostoljubna, ki poteka v okviru Turistične zveze Slovenije.

Na nedavnem občnem zboru so podoben program aktivnosti sprejeli tudi za letošnje leto. Sklenili so, da bodo oddali turistično-informativno pisarno v središču Murske Sobotne v najem Pomurski turistični zvezi in sodelovali z najemom premalo narediti.

Slavic je v tem prostoru nastopil tudi postavitev turistične informacijske table v mestnem središču, ki bo vsebovala vse informacije o mestu. Svoje aktivnosti bodo še bolj usmerili v analize turističnih potreb in želja, ki bodo v skladu z ugotovitvami, ki bodo v razvoj dodatnih turističnih ponudb.

Še posebej so poudarili potrebo po večji skrbni za mestni park gozdni park Fazanov, ki sta ga gosto na udaru hulačarjev in mer po mnenju večine mestnih čih tudi mestna občina in pre-

J. Ga.

GOSTIŠČE 2004 osvežišče

PRIJAVNICA

Prijavljam gostinski lokal:

Predlagam ga za naslednjo ocenitev (obkrožite, v čem je najboljši):

1. Gostišče s prijazno postrežbo
2. Gostilna s ponudbo prekmurske in prleške hrane
3. Estetsko opremljen gostinski lokal

Naslov prijavitelja

(če želi sodelovati pri končnem žrebanju):

Glasujem za naj... natakarijo

Ime in priimek:

Gostišče:

Glasujem za naj... natakarijo

Ime in priimek:

Gostišče:

Trideset let soboškega združenja trenerjev Plaketa in številna priznanja

Tri desetletja so minila od tistega časa, ko je v Pomurju začelo delovati društvo nogometnih trenerjev. Šlo je za preložen čas, ko so prvič organizirali seminar, katerega osnovni namen je bil, da trenerji čimprej pridobijo ustrezno znanje in izobrazbo, ki bi jim pomagala pri vzgoji in treniranju igralcev. Ob tej priložnosti so v Gančanih pripravili praznovanje tega prazničnega jubileja, ki so se ga udeležili tudi predsednik MNZ Murska Sobota Danilo Kacjan, predsednik Medobčinskega društva nogometnih sodnikov Jože Žekelj, predstavniki DNT Lendava in drugi. V kulturnem programu nastopil kvartet Slavček. V obdobju 1973-1992 smo izobrazili 223 trenerjev, v obdobju 1995-1998 pa še dodatno

Letošnji dobitniki trenerskih priznanj. Foto: M. J.

56 trenerjev. V zadnjem obdobju pa je doseglo ustrezno izobrazbo še okrog 30 trenerjev, kar pomeni, da smo v 30 letih omogočili izobraževanje okrog 310 trenerjev. Naša naloga je, da trenerji pridobijo čim višjo strokovno izobrazbo, saj se lotevajo vodenja in treniranja različnih kategorij. Tako lahko s ponosom poudarimo, da ima naše združenje 20 trenerjev z izobrazbo PRO, 25 trenerjev z A, 40 z B in 50 z licenco C. Žal pa ugotavljamo, da je trenersko delo v klubih premalo cenjeno, čeprav oblikuje celotno igralčevo osebnost in avtoriteta trenerja odigra pomembno vlogo

pri vodenju ekipe,« je poudaril predsednik OZT M. Sobota Ivan Maučec. Ta je tudi prejel posebno plaketo MNZ Murska Sobota. Na slovesnosti so podelili družstvena priznanja 23 trenerjem za dolgoletno in kvalitetno delo. Dobitniki so: Stanko Maučec, Bela Dravec, Karel in Alojz Horvat, Jože Rantaša, Karel Glazar, Zoran Cirkvenčič, Dušan Babič, Milan Bertalančič, Drago Habot, Jože Husar, Štefan Ivanič, Slavko Jeneš, Ludvik Kučan, Alojz Lončar, Nikola Škrbič, Slavko Cener, Jože Rous, Drago Posavec, Marjan Recek, Alojz Flegar, Željko Krajnc in Ivan Maučec. Milan Jerše

Ivan Maučec (levo) prejema plaketo iz rok Danila Kacijana.

Redni letni občni zbor OK BELTINCI Tretjeligaški prvak z novim vodstvom!

Člani kluba OK Beltinci, ki dom v Beltincih je bil gostitelj rednega letnega občnega zbora Odbojarskega kluba OK Beltinci, na katerem so bili prisotni predstavniki beltinske športske zveze in krajevne skupnosti. Po uspešno končani tekmovalni sezoni so v klubu z doseženimi rezultati zadovoljni. V tretji slovenski obojarski ligi za moške so z enega dvema porazoma (Poljane, Maribor) zasedli prvo

mesto in si kot tretjeligaški prvak priigrali pravico nastopanja v drugoligaški konkurenci. Sprejeli so odločitev, da se napredovanja v višji tekmovalni razred iz različnih razlogov na koncu ne bodo udeležili. Klub bo tako namenil v prihodnje še več pozornosti z delu z mladimi, načrtujejo odbojarsko šolo, v Beltincih pa so že med letom začeli organizirano vaditi tudi z ženskimi podmladi.

dkom. Tekmovalni cilji članske ekipe ostajajo v novi tekmovalni sezoni tako še naprej uspešno nastopanje v tretji ligi ter ob koncu uvrstitev v zgornji del lestvice. V klubu so izvolili tudi novo vodstvo. Dosedanega predsednika Stanislava Gobca je zamenjal Janko Hochstätter, prof. športne vzgoje, ki je bil doslej igralec in trener.

V Beltincih je bilo govora tudi o ne ravno vzornem sodelovanju z okoliškimi klubi v pokrajini ob Muri, ki v prihodnji tekmovalni sezoni po dolgem času ostaja brez moške ekipe v prvi ligi. V Beltincih načrtujejo poleti, predvidoma že konec junija, mešani turnir trojk v zadnje čase čedalje popularnejši odbojki na mivki, t. i. »beach volleyu«.

Milan Jerše

Odbojka

Novo vodstvo Ljutomerčank

Letos mineva desetletno obdobje ljutomerske ženske odbojke pod glavnim sponzorstvom Zavarovalnice Maribor, kjer ni manjkalo vzponov in padcev - z najboljšo uvrstitvijo na četrto mesto in najslabšim letošnjim sedmim mestom v prvoligaški konkurenci.

Na nedavni skupščini kluba so ugotovili, da so z doseženim zadovoljni, več težav pa bo zagotovo v prihodnje. Sponzorska pogodba za naslednjo sezono je sicer že sklenjena, toda s funkcije predsednika je odstopil Boris Lebar, od aktivnega igranja se je poslovila dolgoletna kapetanka Saša Vrtnjak, Bojana Novaka pa ne bo več na ljutomerski trenerski klopi. Za nameček odhaja na študij podajalka Ana Praprotnik, ustrezne zamenjave pa v tem trenutku ni. Nova pridobitev ZMB bo menda zagotovo igralka Pruja Ana Kucay, sicer Ukrajinka, ki pa bo s skorajšnjo poroko pridobila slovensko državljanstvo. Z nekaj kandidati za trenerja so bili opravljeni razgovori, toda brez uspeha. O novem trenerju in igralskem kadru za novo sezono bo veliko več znanega po končanem prestopnem roku v tem mesecu, sicer pa izjemno zahtevno in odgovorno delo čaka novoizvoljeni upravni in nadzorni odbor kluba, še zlasti predsednika in njegovega namestnika, ki bosta izvoljena na prvi seji odbora. N. Š.

Šah

Uspešni Pomurci

Po 49 letih so pri nas obnovili tradicionalno srečanje slovenskih in hrvaških šahistov na 100 šahovnicah. Dvoboj je bil v Planetu Tuš v Celju, zmagala pa je Slovenija z 52 : 48. Selekcijo so sestavljali člani in članice, mladinci in mladinke, kadeti in kadekinje, veterani in veteranke, šahovski delavci, člani UO, politiki, gospodarstveniki, umetniki, športniki, novinarji in hendikepirani (slepi in prizadeti).

V slovenski reprezentanci so izjemno uspešno igrali tudi pomurski šahisti, saj niso izgubili nobenega srečanja. Iz SD Radenska Pomgrad Murska Sobota so za slovenske barve nastopili: mednarodni mojster Miran Zupe, ki je na prestižni 10. deski remiziral s Ferčecem, mojstri FIDE Štefan Cigan (remi), Tomislav Gruškovnjak (zmaga) in Boris Kovač (zmaga) ter mojstrski kandidat Denis Gjurjan (remi).

Ob tej priložnosti so odigrali tudi hitropotezni turnir. Med 180 šahisti je po 9. kolih zmagal Hrvat Zoran Jovanović, ki je zbral 8 točk. Od pomurskih predstavnikov se je najbolje odrezal Gruškovnjak, ki je zasedel s 6 točkami v močni konkurenci solidno 29. mesto. Po 5,5 točke so zbrali Zupe (42.), Gjurjan (43.) in Kovač (54.).

Tomislav Gruškovnjak

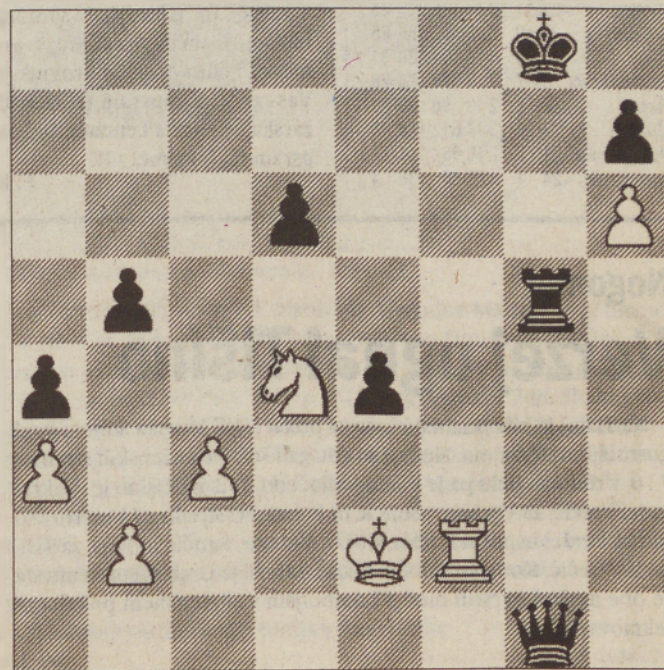
Milan Jerše

Korektna žrtev figure

Odločili smo se, da vam prikažemo zanimivo partijo mojstra FIDE Tomislava Gruškovnjaka, ki je premagal hrvaškega šahista, uvrščenega veliko višje.

Z. Jusić (2423) - T. Gruškovnjak (2330)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e5 (Popularno na tem mestu je tudi 6... Sg4.) 7. Sb3 Le6 8. Dd2 Le7 (Tudi na tem mestu sem razmišljal o 8... Sg4, potem bi lahko sledilo 9. Lg5 Le7 10. Lxe7 Dxe7 11. Td1 Sc6 in z 12. Dxd6 ima črni za žrtvovanega kmeta po 12... Dh4 (!?) odlično igro s 13. g3 Df6 14. f4 Se3 15. Sd5 (!) Lxd5 16. Dxf6 gf6 17. ed5.) 9. f3 0-0 10. 0-0-0 Sbd7 11. g4 (Najbolj naravno nadaljevanje, čeprav beli tu igrajo tudi 11. Kb1.) 11... b5 (Tudi črni ne izgublja časa na damini strani.) 12. g5 Sh5 13. Sd5 (!) Lxd5 14. ed5 f5 15. h4 (15. gf6) 15... Sg3! (Ideja predhodne poteze črnega je bila zamenjati belega belopolnega lovca. Prav tako lahko sedaj črni s tempom potegne a5. Ta poteza je napadalna in hkrati preprečuje belemu, da s skakačem sam zasede polje c6, kjer bi neugodno motil skladnost črnih figur.) 16. Tg1 Sxf1 17. Tdxf1 a5 18. Kb1 a4 19. Sc1 Sb6 20. Lxb6 (20. b3 (?) ab3 21. cb3 f4 22. Lf2 b4 23. Dxb4 Sxd5 24. Lc4 Ta5 25. Td1 Da8 26. Lb6 Tc8.) 20... Dxb6 21. a3 Tac8 (21... Dc5) 22. h5 Tc4 23. c3 Dd8 (Čeprav je beli s c3 navidezno preprečil napredovanje črnega na damini strani, bi le-ta kljub temu lahko potegnil b4, kjer bi za žrtvovani material iskal nadomestilo v aktivni igri in napadu na nasprotnega kralja. (23... b4 (!?) 24. ab4 Lb5 25. f4 Ld8. Odločil sem se za mirnejše nadaljevanje in iskal protiigro v pritisku na belega kmeta na g5.) 24. Sa2 (Skakač se je napotil proti polju c6.) 24... Th4 25. h6 g6 26. Sb4 Te8! 27. f4? (Ko bi beli predvidel reakcijo črnega, bi zagotovo igral 27. Sc6 s približno enako igro po 27... Db6. Črni bi prednost aktivnega belega skakača nevtraliziral s pritiskom na g5 kmeta.) 27... Txf4! 28. Txf4 Lxg5!! (Odlična poteza, ki vodi forsirano v končnico, kjer ima črni za žrtvovano figuro odločilno nadomestilo v obliki treh prostih kmetov, ki neusmiljeno jurišajo proti prvi vrsti. Beli skakač je lahko bolj ali manj le opazovalec.) 29. Tg5 Dxg5 30. Tf2 Dxd2 31. Txd2 e4 32. Sc6 f4 33. Sd4 Te5 34. Te2 g5 35. Tg2 f3 36. Th2 Txd5 (Črni je osvojil še tretjega kmeta za figuro, beli pa še vedno ni uspel blokirati napredujočih kmetov. Bela pozicija se ne da več obdržati.) 37. Kc2 g4 38. Th4 Tg5 39. Kd2 (39. Se6 Tg6 40. Sf4 g3 41. Sxg6 hg6 42. h7+ Kh8 43. Txe4 f2 44. Tf4 g2 45. Txf2 g1D+) 39... f2 40. Ke2 g3 41. Tf4 g2 42. Txf2 (42. Se6 Df1+) 42... g1D in beli se preda.

Končna lestvica - 3. DOL vzhod - moški				
1. Beltinci	16	14:2	43:12	1319:1061
2. Maribor	16	14:2	43:13	1329:1049
3. Lj. Praprotnik	16	11:5	36:17	1281:1050
4. Poljane	16	10:6	35:25	1387:1314
5. Ptuj	16	9:7	30:27	1254:1221
6. S. Polje	16	6:10	27:34	1355:1382
7. Sv. Petar	16	5:11	19:36	1088:1250
8. S. Selo	16	2:14	14:42	1089:1308
9. SICO Sempeter	16	1:15	5:46	778:1245

OK Beltinci - prvaki 3. DOL vzhod za moške (stojijo od leve): Prša, Čenar, Košar, Maribor, Gumičar, (beplojo od leve): Gider, Janža, Hochstätter, Lenarčič.

Nogomet Nafta pred Muro

Izidi 26. (zadnjega) kroga U-14: Nafta - Maribor 0 : 1, Mura - Železničar MB 2 : 2, Nissan Ferik - Kovinar 3 : 0, Dravograd - Rudar Velenje 2 : 2, Publikum - Kozjak Radlje 9 : 0, Drava - Krško Posavje 0 : 1, Aluminij - Šmartno 3 : 0.

Maribor	26	25	1	0	178	11	76
Dravograd	26	20	2	4	116	21	62
Nafta	26	18	2	6	78	29	58
Publikum	26	17	3	6	76	20	54
Mura	26	16	3	7	88	46	51
Rudar	26	14	5	7	76	35	47
Železničar	26	12	7	7	52	31	43
Aluminij	26	12	4	10	35	44	40
Nissan Ferik	26	10	1	15	56	60	31
Šmartno	26	7	0	19	32	100	21
Posavje	26	4	6	16	22	76	18
Kovinar	26	4	3	19	19	66	15
Drava	26	2	12	3	6	181	7
Kozjak	26	1	22	31	5	129	5

Mali nogomet Pomurska liga

Zadnje 22. kolo: Lissa Dokležovje - Kupšinci 6 : 9, Černelavci - Bulls TMK Črnci 0 : 5, Videm - Ledava 4 : 3, Old Boys - Mister Baby 1 : 4, Krajna gost. Meniček - Mladinec 7 : 2.

Krajna	22	17	1	4	106	61	52
Črnci	22	14	3	5	86	45	45
Videm	22	14	3	5	89	56	45
Old Boys	22	14	1	7	82	54	43
Ledava	22	9	3	10	90	66	30
Černelavci	22	8	4	10	53	63	28
Dokležovje	22	9	1	12	73	111	28
Kupšinci	22	9	0	13	65	88	27
Meteor	21	8	2	11	75	75	26
M. Baby	22	8	2	12	57	63	26
Mladinec	22	8	0	14	74	110	24

Liga veteranov

Zadnje 22. kolo: Černelavci - Sebeborci 2 : 2, Nemčavci - Rakičan 1 : 7, Bakovci - Tešanovci 9 : 2, Noršinci - Rogašovci 2 : 5, Dokležovje - Borejci 6 : 12, Old Boys - Čarda 2 : 3.

Rakičan	22	18	1	3	136	68	55
Old Boys	22	14	3	5	116	72	45
Čarda	22	14	1	7	118	81	43
Rogašovci	22	14	1	7	89	61	43
Bakovci	22	11	3	8	87	59	36
Dokležovje	22	11	1	10	86	116	34
Borejci	22	10	1	11	111	103	31
Černelavci	22	10	1	11	84	79	31
Tešanovci	22	7	0	15	83	112	21
Sebeborci	22	6	1	15	77	118	19
Noršinci	22	5	1	16	59	125	16
Nemčavci	22	5	0	17	60	112	15

OLMN Moravske Toplice

25. kolo: Vučja Gomila - Noršinci 5 : 3, Trnje - Sveti Laszlo 6 : 1, M. Toplice - Mlajtnici 7 : 2, Aqua - Filovci 4 : 2, Čarda - Ivanci 2 : 2, Prosenjakovci - Sebeborci 4 : 4.

Suhi Vrh	23	19	2	2	103	43	59
Ivanci	23	16	2	5	115	65	50
Aqua	23	16	1	6	127	68	49
Čarda	23	12	3	8	84	76	39
M. Toplice	23	10	6	7	88	57	36
Noršinci	23	11	2	10	86	77	35
Sebeborci	23	10	5	8	69	84	35
Trnje	23	9	4	10	94	89	31
Prosenjakovci	23	7	7	9	78	76	28
Filovci	23	8	2	13	96	95	26
Mlajtnici	23	6	3	14	61	128	21
Vučja Gomila	23	5	2	16	65	114	17
Sveti Laszlo	24	1	1	22	36	130	4

Nogomet Veržej ugnal Tišino

Na Tišini je bila finalna tekma za pokal MNZ Murska Sobota med gostitelji in Veržejem. Slednji so zmagali šele po kazenskih strelah 7 : 6, v rednem delu pa je bilo neodločeno 2 : 2. Za Tišino je dvakrat zadel Vrečič, za Veržej pa Sunčič in Puhar. Pri strelah z 11 metrov so bili za Veržej uspešni Pučko, Košar, Vidmar, Sunčič in Fras, za Tišino pa Vrečič, Kous, Granfol in Marič, zgrešil je Grah. Kljub temu sta se obe moštvi uvrstili med 32 najboljših v slovenskem pokalnem tekmovanju.

M. J.

Nogomet Nafta ostaja v tretji ligi

Lendavčanom ni uspelo. Foto: J. Z.

Mestni stadion v Lendavi, gledalcev 800, sodnik Marjan Rajh (Lovrenc na Dravskem polju).

Nafta: Starovasnik, Hozjan, Pačič, Koša (P. Gerenčer), Doma (Preininger), Tratnjek, Kokaš, Mavriček, Utroša, B. Gerenčer, Celcar.

Šoštanj: Tasič, Vukančič, Bulajič, Čaušević, Mir, Oblak, Pokleka, Vasič (Koca), Josič (Šabano- vič), Goršek, Komar.

Lendavčani so nesrečno izgubili povratno kvalifikacijsko tekmo za uvrstitev v 2. SNL s Šoštanjčani. Igralci Nafta so imeli ves čas pobudo in so si ustvarili nekaj lepih priložnosti, vendar niso imeli sreče. Gostje so se opredelili za obrambno taktiko s hitrimi nasprotnimi napadi. Pri tem so kar dvakrat uspeli ugnati domačega vratarja Starovasnika. V 30. minuti je Utroša zadel preč-

nik, v 82. minuti pa je sodnik Rajh izključil P. Gerenčerja iz samo njemu znanih razlogov. Gostje so oba zadetka dosegli po velikih napakah ožje domače obrambe. Najprej je »kiks« Hozjan, nato pa še Tratnjek. Obakrat je v polno zadel Slavko Komar, in sicer v 73. in 90. minuti. S tem so se igralci Šoštanja (prva tekma se je končala z 0 : 0) uvrstili v 2. SNL.

Franc Horvat

Nogomet Prva liga v številkah

Vsekakor je zanimiva statistika o minuli sezoni Lige Si. mobil Vodafone. Po njej se soboška Mura lahko ponaša z veliko gledanostjo svojih tekem, saj je po teh podatkih celo na drugem mestu med slovenskimi prvoligaši. Pred njo je le Maribor, kjer so našli 79.200 gledalcev, pri Muri pa 70.900. Če pa bi upoštevali le gledanost na domačem igrišču, je Mura celo prva. Tekme v Fazaneriji si je namreč ogledalo skupaj 45.200 ljudi (v Mariboru 44.700).

Žal pa med 25 najbolje ocenjenimi nogometaši ni nobenega iz soboške Mure. Upošteva jo samo dajanje golov in podaja pa je na drugem mestu Romano Obilinič s 25 točkami, pri čemer je 13-krat zadel v polno in je šesti strelac lige (prvi je Željko Z. 19 zadetki), 12-krat pa je podal. Po tej statistiki je Rakovič 14. s 15 točkami (11 + 4). Glede nepremagljivosti vratarjev je Pejčovič na 10. mestu (211 min.), Mučičinovič pa na 12. (190 min.). Se pa slednji lahko pohvali s stodontnim izku-

pičkom obranjenih najstrožjih kazni. Sicer je šlo le za en strel z 11 m proti Mariboru, toda ta obramba je bila dokaj odločilna za vijoličaste, soboški vratar pa je na najboljši način utišal zlobne jezike o »prodani« tekmi.

Ne more pa se Mura pohvaliti z disciplinirano igranjem, saj so po fer pleju na 11. mestu med 12 moštvi. V vsej sezoni so dobili namreč kar 88 rumenih kartonov, 6-krat po 6 dvojnih rumenih in 2 rdeča. Še ocene trenerjev (najmanj deset tekem): prvi je Pinai (Gorica), Murin trener Miklavčič pa je šesti.

Milan Jerše

Nogomet V znamenju lendavske Primere

Ob prireditvi Dnevi turizma Dobrovnik so pripravili tudi mednarodni turnir za mlade nogometaše U-10, na katerem je sodelovalo 7 ekip iz Madžarske in Slovenije. Turnir je minil v znamenju Društva otroške nogometne šole Primera iz Lendave, ki je v finalu s 4 : 1 premagalo Dobrovnik. V svojih vrstah so imeli tudi najboljšega igralca turnirja Erika Hozjana, najboljšega strelca Mitjo Magdiča in najboljšega vratarja Litropa. Končni vrstni red: 1. Primera I Lendava, 2. Dobrovnik, 3. Vasvar, 4. Tunggram (oba Madžarska), 5. Nafta Lendava, 6. Tunggram II, 7. Primera II.

F. B.

13. mednarodni reli na prekmurskih cestah Starodobniki nastopili v dežju

Motoklub veterani iz Murske Sobotice je pripravil na 68 km dolgi progi 13. mednarodni reli starih motorjev in avtomobilov, ki je kljub deževnemu vremenu v Mursko Sobotu privabil 119 udeležencev iz Nemčije, Avstrije, Hrvaške in 57 slovenskih voznikov, ki nastopili tudi na prvi tekmi slovenskega prvenstva starodobnikov. Najstarejše vozilo je imel Srečko Lunder iz Maribora (rover iz leta 1928), Bojan Šulek iz Murske Sobotice pa motor DKW (letnik 1926).

Zmagovalci prve dirke za slovensko prvenstvo starodobnikov - motorna kolesa s prikolico: Janez Kaučič in Andrej Trstenjak, Puch Ljutomer (BMW 1970), letnik 1919 - 1930; Bojan Šulek, Murska Sobota (DKW 1926), letnik 1931 - 1945; Maks Vrečko, Slov. Bistrica (bianchi 1938), letnik 1946 - 1960; Franc Gumilar, Murska Sobota (puch 1955), letnik 1961 - 1970; Ivan Salobir, Puch Ljutomer (NSU 1964), 1971 - 1979; Janko Potočnik (Puch Ljutomer).

Avtomobili, letnik 1919-1930: Srečko Lunder, Maribor (rover 1928), 1931 - 1945: Aleksander Jevšek, Murska Sobota (jeep 1943); letnik 1946 - 1960: Valter Surina, Koper (fiat 1951); letnik 1961 - 1970: Janko Marko, Maribor (triumph 1969) in 1971 - 79: Franc Podgoršek, Slov. Bistrica (alfa romeo 1979).

Tonček Glider

Kolesarstvo Strah drugi

Na dirkališču CPL pri Logatcu je bila 2. kolesarska dirka za veliko nagrado, ki je hkrati štela tudi za pokal Slovenije v cestni vožnji. Na krožni progi v dolžini 65 km je zasedel med amaterji 8 odlično drugo mesto Dani Strah (KK Tropovci). Pred tem pa je bila v Kokrici pri Kranju mednarodna kolesarska dirka na kronometer, ki je veljala tudi za državno prvenstvo in slovenski pokal amaterjev. Na 13,6 km dolgi progi sta med 150 tekmovalci lep rezultat dosegla tudi pomurska kolesarja, člana KK Tropovci, Dominik Ketiš s 5. mestom med amaterji C in Dani Strah kot 7. med amaterji B.

M. J.

Nogomet OŠ II MS pomurski prvak

V Radencih je bilo pomursko tekmovanje mlajših dečkov. Izšli tekem: OŠ Križevci - OŠ Bistrica 3 : 1, OŠ II MS - OŠ Radgona 2 : 0, OŠ Bistrica - OŠ Radgona 0 : 4, OŠ Križevci - OŠ II MS 1 : 1, OŠ II MS - OŠ Bistrica 5 : 0, OŠ Radgona - OŠ Križevci 5 : 1. Zmagal je OŠ II Murska Sobota s 7 točkami pred OŠ Radgona, 6, OŠ Križevci, 4, in OŠ Bistrica, 0.

Stojijo (od leve): ravnatelj Ludvik Nemec, E. Kapun, G. Pavel, U. Potočnik, Jankovič, P. Raj in trener Karel Glazar, čepijo: F. Drakovič, A. Drvanč, G. J. tan, A. Benčak in T. Šarkezi.

Ženski nogomet Boljše A-representantke

V kontrolni prijateljski tekmi ženskih reprezentanc Slovenije in Slovenj Gradcu je A-representanca z 8 : 1 (6 : 1) premagala mlado reprezentanco U-19. Za zmagovalke so zadele Vaisova, A. Mikelnova, Kovačičeva, Govekova in Gradova, za poraženke pa je dala edini gol detek Pucljeva. V A-representanci je igrala tudi Sonja Gaber (Praterje Len Filovci), v mladi reprezentanci pa kar pet njenih klubskih kolegic: Jerneja Ploj, Jasmina Zelko, Alena Milkovič, Nataša Nemec in Maja Makovec.

F. B.

Nogomet Kadeti končno drugi

V zadnjem krogu 1. SNL za kadete so igralci soboške Mure pričakovano izgubili z 0 : 2 v gosteh pri kranjskem Triglavu. Kljub temu so na koncu zasedli odlično drugo mesto za Maribor. Med dinci Mure, ki so pristali v sredini lestvice, pa so z enakim razlikom zmagali s 4 : 3. Strelci so bili: Legenič, Leandrec, Kolar in Smolkovič.

M. J.

Judo Dve zmagi KBV Lendava

Na mednarodnem tekmovanju mladih judoistov v Bounu (Zagreb) je sodelovalo 120 tekmovalcev. Lep uspeh so dosegli predvsem mlajšega lendavskega judo kluba KBV Lendava. Zasedli so dve prvi mesti, in sicer Sara Šernek pri mlajših deklicah v kategoriji do 28 kg in Katja Rudaš pri starejših deklicah v kategoriji do 40 kg. Dve tretji mesti sta zasedla fanti Alen Šernek (do 40 kg) pri mlajših dečkih in starejši deček Denis Ozmec (do 42 kg).

F. B.

Košarka Še dve zmagi

V 8. krogu 1. SKL za pionirje vzhod (letnik 1990 in mlajši) so mladi Sobočani zopet razveselili z zmago. V gosteh so namreč s 64 : 28 premagali vrstnike KK Ptuj Haloze. Strelci: Barbarič 27, Domijan 10, Kolbl po 10, Praprotnik 6, Zver 5, Cipot, Klemenčič in Peškar po 2.

V 9. krogu so slavili v gosteh pri ŽKK Mariboru A s 65 : 47. Košarke so dosegli: Barbarič 29, Cipot in Kuhar po 11, Zver 9, Klemenčič 8 in Budja 2.

M. J.

Rokoborba Štiri mednarodne zmage

Na mednarodnem turnirju v Gabčkovem na Slovenskem so mladi rokoborci Ljutomerskega Mlekoprometa ekipno zasedli 3. mesto med 247 tekmovalci iz Slovenije (Ljutomer, Maribor), Madžarske, Poljske, Hrvaške in Češke pa so posamezno dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Prvi so bili Aleš Ivanuša (25 kg), Denis Kos (29 kg), Ivanuša (45 kg) in Mihaela Čirič (56 kg), druga sta bila Tiroš (35 kg) in Aljoša Lipovec (39 kg), tretja pa Rok Perc (45 kg) in lan Plemenič (85 kg).

M. J.

Atletika Bine Bar- barič drugi

V Ljubljani je bil finale atletskega prvenstva za osnovne šole. Najboljši rezultat med Pomurci je dosegel učenec OŠ II v Murski Soboti Bine Barbarič, ki je bil s 176 cm v skoku v višino drugi. Šesti mesti sta zasedla Sanja Novak z OŠ Križevci v skoku v višino (150 cm) in ženska štafeta 4 x 100 m OŠ Črenšovci. Šte štiri je bila Laura Gerič v suvanju krogle (9,78 m) sedma, kar se je posrečilo tudi Janu Filipiču, OŠ Ivana Cankarja, Ljutomer v teku na 100 m (7,82).

K. G.

Atletika Romano- va šesta

Naša rojakinja Sonja Roman, ki nastopa za mariborski atletski klub, je bila šesta v teku na 1.500 metrov (4:08,30) v nemškem Kasselu. S tem je zasedla za olimpijsko normo v svetih. Zmagala je Rusinja Mihajlovič z 2:00,53.

M. J.

Kickboks Kološa prvi

Ob 10. obletnici delovanja kluba Ljuba v Ljubljani so pripravili odprti turnir za dečke, deklice ter mladince in mladinke do 21 let v semi kontaktnem kickboksu. Med 61 tekmovalcem osem klubov, med njimi tudi predstavniki iz Murske Sobotne, Koroške, ki je zmagal med mladinci do 63 kg. Drugo mesto je zasedel Daša Mihelič Reichmann (dečki do 135 cm), tretji je bil Tarik Mako (dečki do 155 cm), 5. do 6. mesto pa je zasedel mladinec Dean Novak v kategoriji do 71 kg.

M. J.

Rokoborba Mednarodna zmaga Vogrinca

V hotelu pri Zagrebu so priredili mednarodni turnir za mlade rokoborce grško-slovenskega sloga, na katerem je sodelovalo 56 tekmovalcev iz Hrvaške, Slovenije, Slovaške, Madžarske in Avstrije. Kot edini predstavnik KK Dobrovnik je sodeloval obetavni Dominik Vogrinec, ki je po odlični nastopi pri starejših dečkih zmagal v kategoriji do 59 kg.

F. B.

Strelstvo Ekipno Križevci, posamično Boštjan Maček

Na olimpijskem strelišču v Rakičanu je pripravila ZLD Prekmurja prvenstvo v streljanju na leteče tarče (umetne golobe) in tarčo srnjaka (z letečimi ekipno, leteče tarče: 1. Križevci, 2. Radovci, 3. Cankova; 2. Radovci, 3. Križevci; kombinacija: 1. Križevci, 2. Dean Gomboc (Križevci) 59, 3. Ludvik Marič (Bogojina) 58, tarča srnjaka: 1. Aleš Maček (Križevci) 148 krogov, 2. Franc Vidonja (Križevci) 144, 3. Boštjan Maček 140. Kombinacija: 1. Boštjan Maček 159 točk, 2. Dean Gomboc 144, 3. Franc Vidonja 134.

T. G.

Triatlon

Slavil Erih Pečnik

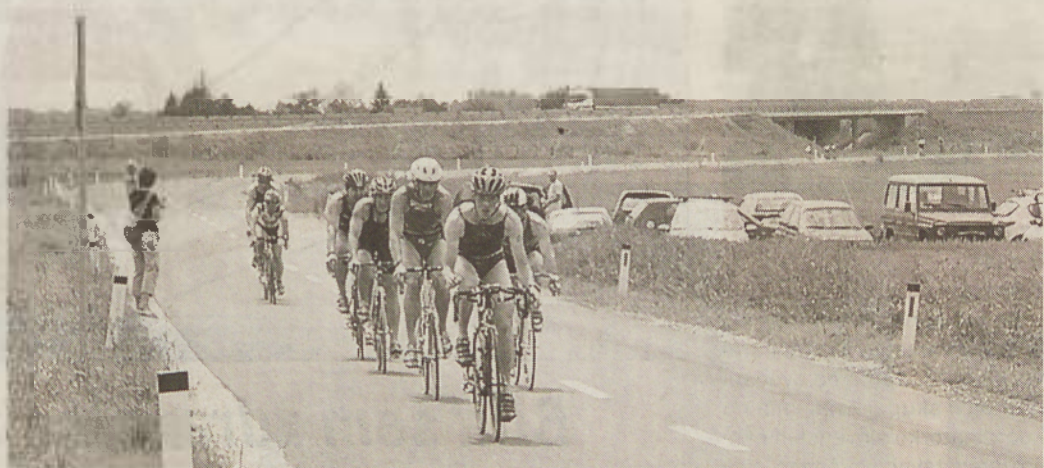
Ob Soboškem jezero je bilo v soboto odprto prvenstvo Slovenske vojske v triatlonu (plavanje, kolesarjenje in tek). Sodelovalo je 11 moških in 1 ženska ekipa ter 51 posameznikov in 3 posameznice. V štafeti je zmagala enota

BrSV pred CVŠ in RKBO. Posamezno je slavil Erih Pečnik s skupnim časom 58:26 pred Urošem Semetom, 59:15, in Erikom Močnikom (vsi CVŠ), 59:47. Pri ženskah je zmagala enota RKBO, posamezno pa Mateja Šimic

(CVŠ).

V štafeti so se pomerili tudi policisti (2 ekipi in 7 posameznikov), kjer je bila najboljša enota UKP, posamezno pa Slavko Vukan (UJV). V civilni kategoriji (1 ekipa, 27 posameznikov) je bila prva štafeta KK Tim-mlin, posamezno pa Nino Cokan (Triatlon klub Celje).

M. J.

Tudi pri kolesarjenju je bilo dokaj izenačeno. Foto: M. J.

Hitrostno rolanje

Kar 17 državnih naslovov

V Ljubljani je bilo državno prvenstvo, ki se ga je udeležilo okrog 40 tekmovalcev iz petih klubov. Tekmovali so na treh razdaljah (sprintu, srednji in dolgi progi). Vsi trije rezultati so šli za končno uvrstitev. Prekmurci tekmovalci iz Roller kluba Murska Sobota in Dokonca Lendava so zasedli kar pet prvih mest.

Državni prvaki so postali: Blaž in Timotej Šeruga (začetniki) ter

Daša Mihelič (začetnica) dva naslova, Tina Küplen (kadetinja) z vsemi tremi naslovi, Daša Könye z dvema naslovoma in Martina Felkar (vsi MS) ter Tadeja Donko (ml. deklice) s tremi naslovi, Natalija Novak (star. deklice) in David Solarič (kadeti) s tremi naslovi (vsi Lendava). Druga mesta so dosegli: Sobočani Blaž Šeruga (začetniki), Nastja Novak (ml. deklice) in Martina Felkar (mla-

dinke) ter Lendavčana Natalija Novak (star. deklice) in Simon Novak (ml. dečki). Tretja sta bila kadetinja Sanja Novak (MS) in Doris Solarič (star. deklice), četrta pa kadetinja Katarina Jambor (MS).

Ekipno je zmagal Roller klub Kranj (316 točk) pred Roller klubom Murska Sobota (159) in ekipa Dokonca Lendava (105).

M. J., F. B.

Kajak-kanu

Horvat osmi v sprintu

S tekmo v spustu se je končalo tekmovalstvo za svetovni pokal v spustu v švicarskem Moutathalu. Med Slovenci je bil najboljši kanuist Borut Horvat iz Kroga, ki je zasedel s časom 3:16,21 v kanuju enosedu osmo mesto. Ta uvrstitev je slabša, kot so pričakovali, saj so računali vsaj na peto mesto. Zmagal je Hrvat Lapan s 3:11,02. Slovenski reprezentanti se bodo zdaj začeli pripravljati na generalko za evropsko prvenstvo, ki bo 24. in 25. julija v francoskem Chauxu.

M. J.

Šah

Zupe četrti

V Zgornji Kungoti je bil 4. mednarodni turnir, na katerem je nastopilo 66 šahistov iz Avstrije, Hrvaške, BiH in Slovenije. Po 11. kolih švicarskega sistema je zmagal mojster FIDE Dragan Simić (Branik MB) z 9 točkami. Sodelovali so tudi predstavniki ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotne, med katerimi sta se najbolje odrezala Miran Zupe z delitvijo tretjega mesta in z 8,5 točke ter najboljši mladinec Denis Gjuran, ki je bil s 7 točkami deseti. Enako število točk je kot 13. osvojil Režonja.

M. J.

Golf

Vanja Bransberger in Marko Štirn

V Termah 3000 je bil golf turnir za pokal slovenskih igrišč. V šestevni igri sta zmagala Vanja Bransberger (78 udarcev) med ženskami in Marko Štirn (76) med moškimi, ki sta bila najboljša tudi v bruto seštevku, prva s 30 in drugi s 32 udarci.

V neto A-seštevku (0 do 20) je slavil Matjaž Car (43), sledita Vlado Karažinec (41) in Jure Fundak (40), v neto B seštevku (21 do 35) je bil najboljši Ante Madjar (41) pred Jožefom Štihecem (39) in Borutom Razdevškom (36), v neto C (36, D1) pa Liljana Madjar (33) pred Branetom Hohnecem (25) in Jožico Šteharin (14). Najbližje črti je bil Marko Pucko (110 cm), najbližje zastavici pa Breda Bransberger (40 cm).

M. J.

Košarka

Prepričljivi Lendavčani

Veterani KK Lindau Lendava so gostili vrstnike iz Kroke in jih v dvorani DOŠ I Lendava premagali s 73 : 55. Največ košev za Lendavčane je dosegel Feher, 18. Povratno srečanje bo jeseni v Kropi.

F. H.

Hokej na travi

Lek in Triglav državna prvaka

Hokejisti Leka (Lipovci) so v 13 državnih prvenstvih že desetič osvojili naslov državnega prvaka (dvakrat je zmagala ljubljanska Svoboda, enkrat pa Triglav Predanovci). V dveh tekmah končnice so bili hokejisti Leka boljši od Moravskih Toplic s 7 : 2 in 8 : 2. V najuspešnejšem letu v zgodovini hokeja v tem kraju, ki je imel tudi prvi v Sloveniji in Prekmurju umetno travo, so letos k naslovu zmagovalca Interlige ter v pokalu evropskih prvakov C-skupine dodali nov naslov v domačem tekmovalstvu.

V tekmi za tretje mesto je Triglav premagal Mursko Soboto s 3 : 0 (Tekma je bila v 41. minuti prekinjena, ker so Sobočani ostali na igrišču s premalo igralci).

Ob koncu prvenstva so v Lipovcih podelili poleg pokala zmagovalni ekipi Leka tudi priznanja za najboljšega igralca prvenstva Robertu Mesariču, najboljšemu strelcu Francu Maučecu (oba Lek) za 18 zadetkov in najboljšemu vratarju Simonu Domjanu

(Triglav Predanovci). Drugo mesto so zasedli hokejisti Moravskih Toplic, tretje pa Triglav.

V ženski konkurenci so imele hokejistke Triglava iz Predanovca po izgubi pokalnega naslova več uspeha v državnem prvenstvu. V prvi tekmi so premagale Moravske Toplice s 4 : 1, v drugi pa s 3 : 0. Igralke Triglava so imele tudi najboljšo igralko in strelko Danijelo Gomboc (5 zadetkov), najboljša vratarica prvenstva pa je bila Tadeja Sambt (Moravske Toplice).

Tonček Gider

Atletika

Soboški gimnazijci državni prvaki

V Novi Gorici je bil finale posamičnega atletskega prvenstva za srednje šole, na katerem so se izkazali tudi dijaki soboške gimnazije. Najbolje se je odrezala štafeta 4 x 100 m, saj so fantje v postavi Horvat, Kranjec, Šukar in Kreft (nastopil je poškodovan!) zasedli prvo mesto s časom 44,85 pred ljubljanci in Kranjčani. Med dijakinjami je bila Karmen Grnjak v skoku v višino s 165 cm druga. Omeniti velja še rezultat Kranjca v teku na 100 m, kjer je bil s časom 11,31 četrti, štafeta dijakinj (Horvat, Petrič, Cipot, Rinderer) na 4 x 100 m (52,17) pa sedma.

M. J.

Štafeta soboške gimnazije na najvišji stopnički

Strelstvo

Madžari nepremagljivi

S tekmovalstva strelcev v Dobrovniku. Foto: J. Z.

V Dobrovniku sta bila 3. turnir mednarodne MK-lige in 1. turnir SV MK lige, ki ga je organiziralo SD Jezero Dobrovnik. Ekipno je zmagal v mednarodni ligi v konkurenci 15 ekip PLE Zalaegerszeg s 793 krogi pred SD TSO, 781, in PSLE Nagykanizsa, 748. Slednji vodijo v skupnem seštevku z 28 točkami (2358 krogov), PLE Zalaegerszeg, 28 (2376), in SD TSO 22 (2316). Četrto je SD Štefan Kováč Turnišče z 20 točkami (2234), peto pa SD Vanča vas, 19 (2171).

Med člani je zmagal Nagy (PLE), 272 krogov, pred Horvathom (PSLE), 270, in Praprotnikom (TSO), 268, pri članicah pa Mele (TSO), 260, tretja pa je bila Diana Benković (Dobrovnik) z 237 krogi.

Naslednji turnir bo 27. junija v Podgoricah.

M. J.

Ekomladost je skrb za ekostarost

Tudi mi na OŠ IV smo se v letošnjem šolskem letu vključili v široko mrežo slovenskih ekoloških. Vztrajno smo izpolnjevali korake, ki so nas v soboto pripeljali do ekozastave.

Najprej smo sestavili ekoprogramski svet šole, v katerega so poleg učencev in delavcev šole vključeni tudi starši in predstavniki občine. Ta je po pregledu stanja v okolici sestavil okoljevarstveni načrt šole, ki nam je bil vodilo za delo.

Med šolskim letom smo pridno delali na dveh tematskih sklopih – ODPADKI in MEDSEBOJNI ODNOSI. Tako smo se dobro seznanili s tem, kako odpadke ločujemo, zakaj je pomembno ločevanje odpadkov in kako zmanjšati količino odpadkov v gospo-

dinjstvu. Naša maskota Ekolina nas je učila, kako pomembna je skrb za naše okolje, ne le za nas, pač pa tudi za prihodnje rodove. V ta namen smo po razredih izdelali ekokoše, v katerih zbiramo odpadni papir za ponovno reciklažo. Postavili smo zelene straže, ki skrbijo, da sta šola in njena okolica zmeraj čisti in urejeni. Ekoznaki nad stikali in vodovodnimi pipami nas opozarjajo, kako dragocena vira sta voda in energija. Da bi vsak prispeval k izboljšanju medsebojnih odnosov, smo si pisali lepe besede in misli, ki so marsikoga razveselile. Izvedli pa smo tudi akcijo zbiranja starega papirja in baterij ter več majhnih čistilnih akcij. Svoje delo smo sproti evalvirali in dograjevali.

Da bi bilo naše ravnanje v skladu z ohranjanjem čiste narave, smo 23. aprila na svečani prireditvi skupaj z nacionalno koordinatorko slovenskih ekoloških, predstavnikom Agencije za okolje in prostor, predstavniki Mestne občine M. Sobota in direktorjem Saubermacherja Komunale podpisali ekolistino, s katero smo se zavezali, da bomo skušali izboljšati kakovost življenja s pozitivnim odnosom do narave, njenih dobrin in sočladi, razvijali dobre medsebojne odnose in strpnost do drugačnosti, izboljšali kulturo sporazumevanja in medsebojno spoštovanje ter varovali naravo in njeno bogastvo.

Posebej ponosni smo, da so nas izbrali za skrbnike mestnega gozda Fazanerija, po kateri je speljana učna pot.

Ekozastava, ki bo odslej visela tudi pred našo šolo, je nagrada za naš dosedanjí trud za ohranjanje čiste narave in iskrenih odnosov in hkrati spodbuda za delo vnaprej.

Tako obljubljamo, da je in bo EKOŠOLA NAŠ NAČIN ŽIVLJENJA.
Silva Benkovič - Pintarič, OŠ IV, M. Sobota

Bila sem zdravnica za živali

Ime mi je Karla. Zelo rada imam živali, zato sem postala živalska zdravnica. Pri meni živijo zajčica Pika, mačka Tanka in psička Bo. Nekega dne pa prišla k meni bolna krava Lisa in potožila: »Čučuču, kuki, matata.« Ker sem razumela živalsko govorico, sem vedela, da to pomeni: »V trebuhu me zvija. Prosim, dajte mi zdravilo!« »Batata,« sem ji odgovorila. To je pomenilo: »Pridi k meni, da te pregledam!«

Bolna krava je prišla v mojo ordinacijo, sedla na stol in se zvijala od bolečin. »Tataraka,« sem jo tolažila, »vse bo še dobro.« Ko sem jo pregledala, sem ji rekla: »Hačma, mačna, načno!«

Pomenilo je: »Ko si jedla travo s pašnika, si pojedla tri grude zemlje.«

»Ojoj!« je odgovorila Lisa. V živalskem jeziku je bilo to slišati: »Ovili!«

»Ni hudo, samo razkužilni si-

rup bova predpisali, katerega boš vzela 3-krat na dan!« sem ji svetovala. To je v živalskem jeziku zvenelo tako: »Rata, mata, tata, bani, fan!«

Napisala sem ji recept za zdravilo in krava Lisa je zadovoljno odšla v lekarno.

Kupila si je sirup, poležavala je na sveži slami in pila kamilčni čaj. To je trajalo nekaj dni. Ko sem jo obiskala, ni popila še

niti stekleničke sirupa, pa je bila že zdrava. Veselo je rekla: »Čaka!«

To pomeni »hvala!«. Nasmejala sem se ji in odgovorila: »Naka!« To pomeni »pomisli!«. Srečna sem odšla domov, krava Lisa pa je gledala za mano.

Karla Makoter, 3. a OŠ

Križevci pri Ljutomeru

Sonce

Sonce rumeno
sveti z neba,
sonce rumeno
toploto nam da.
Oblaček priplava,
sonce zakrije;
veter zapiha,
dež se ulije.

Aleš Jakoša, 3. raz., DOŠ

Šolski zvonec

Šolski zvonec že zveni
in vse šolarje prebudi.
Vsi veselji v šolo gredo
urne órke k njim prikorajo
in številke jim pojejo
ena, dve tri ...
pa jih že ni.

Natalija Rebrica, 3. b. OŠ

Našel sem vodo

Poleti je bila velika suša. Zmanjkalo nam je vode. Nismo mogli zalivati vrta in njive. Suša nam je naredila veliko škodo. Tudi v gozdnici je zmanjkalo vode. Pšenica, koruza, ječmen ... vse se je sušilo. Skrbni nas, saj če ne bomo imeli vode za zalivanje, ne bomo nič »pripovali!«

Pri nas doma in pri sosedovih smo večkrat zaman iskali vodo. Vode nismo našli. Pri stricu na Bukovnici smo videli, kako se s kovinskimi palicami iskali vodo. To mi je bilo zelo zanimivo. Odločil sem se, da to poizkusim tudi jaz. Poiskal sem šol in palice, upognil, kot sem to videl na Bukovnici. Z žlicama sem začel iskati v rišču, vrtu in naenkrat sta se mi »droda« v rokah začela klati. Tam sem začel kopati. Na pomoč mi je prišel oče in res smo našli do vodne žile. Vsi so se čudili, saj smo vodo iskali že več let, a ni bil sem ponosen, da sem jo našel jaz. Sedaj ne bomo imeli težav z bo suša.

Janko Gjerek, 7. razred, OŠ IV Murska Sobota

Najlepše je z najmlajšimi

Čeprav jim je nekoliko nagajalo vreme, saj je maja skoraj vsak dan vsaj malo deževalo, so imeli na teniških terenih ŠRC Trate v Gornji Radgoni redne aktivnosti in tudi začetni ter nadaljevalni teniški tečaj. Vodila ga je učiteljica tenisa Marjana Volf. Najbolj zanimivo je bilo, ko so imeli tečaj najmlajši.

O. B.

Mladi podjetniki na OŠ Sveti Jurij

Pred kratkim je bil na OŠ Ivana Cankarja v Ljutomeru 9. podjetniški forum. Udeležila se ga je tudi naša šola.

Člani podjetniškega krožka smo Karmen Madjar, Simona Gider, Martina Majer, Nikita Čerpnjak, Patricija Vogrinčič, Manuela Makovec in Ines Zver. Mentorica krožka je Ane Mari Čerpnjak.

Naša izbrana tema je bil kviz Najmočnejši člen. Organizirali bi ga kot tekmovalno-zabavno prireditev na naši šoli, s katero bi pritegnili učence in odrasle k tekmovalstvu in splošni razgledanosti in zabavi. Pri organizaciji in izvedbi bi sodelovala celotna skupina podjetniškega krožka. Tekmovanje bi organizirali tako, da bi lahko vsakdo prijavil skupino desetih tekmovalcev, ki bi med seboj tekmovali v odgovarjanju na postavljena vprašanja. Sledilo bi seveda izločanje in nagradjevanje »najmočnejših« z nagradami sponzorjev.

Podjetniškega foruma se je poleg naše šole udeležilo še drugih 23 osnovnih šol iz regije. Razdeljeni smo bili v dve skupini. V prvi skupini je zmaga OŠ Beltinci in v drugi OŠ Gornja Radgona. Zmagovalci obeh skupin se bodo udeležili državnega prvenstva. Naša šola se ni uvrstila na državno prvenstvo, ki bo v Gornji Radgoni, smo pa zato prejeli bronasto priznanje, ki smo se ga prav tako zelo razveselili.

Rečemo lahko le, da smo veliko delali, veliko novega smo se naučili in se ob vsem tem še pošteno zabavali.

Lepo bi bilo, če bi lahko naš projekt izvedli, česar se zelo veselimo. Še preden pa ga bomo pripeljali do konca, bomo že začeli z načrtovanjem novega. Kaj bi sicer s toliko novimi idejami!

Člani podjetniškega krožka OŠ Sveti Jurij, Rogašovci

Pesem življenja

Naše življenje je kot pesem, ki kljub lepi melodiji vedno izveni. A dobra dela, ki so refren pesmi življenja, ostanejo v spominu mnogim ljudem.

Včasih se kar tako zamislim in pred očmi se mi zavrti film mojega dosedanjega življenja. Ni bilo vedno preprosto, a vztrajnost me je gnala naprej. Naprej, da dosežem svoje cilje, da uresničim svoje želje, sanje ...

Petnajst let je minilo, odkar sem prvič vdihnila ta zrak. Do sedaj se mi je uresničilo že veliko želja. Tudi tiste, o katerih sem si komaj upala sanjati. Še sedaj sanjam. Zdi se mi, da mi sanje dajejo moč, ženejo me naprej, da se ne predam. Vendar dobro vem, da se mi vse sanje ne bodo uresničile. Vsi sanjamo, a le redkim se vse sanje uresničijo.

V osmem razredu sem pogled uprla nekoliko dlje v prihodnost, kateri bom nekoč lahko rekla danes. Ker končujem obdobje osnovnošolskih dni, je moj naslednji cilj, zasesti sedež v želeni srednji šoli.

Ta šola je gimnazija v Murski Soboti. Vem, da ne bo lahko glodati gimnazijskih klopi, a s trudom in vztrajnostjo mi bo uspelo.

Želim si, kar se le da najbolje končati vse štiri letnike in uspešno opraviti maturo ter se vpisati na želeno fakulteto.

Sedaj sicer še ne vem, na kateri fakulteti bom študirala, a prepričana sem, da bo ta povezana z zdravstvom oz. moj pok-

klic bo pomoč ljudem, ki jo potrebujejo. Ker pa se poleg šole ukvarjam tudi z atletiko, si zelo želim ponovno osvojiti naslov državne prvakinja.

Tokrat ne v mnogoboju, pač pa v skoku višino. Ker pa zdravje mojih kolen ni najboljšo, bom v to morala vložiti še veliko truda in seveda vztrajnosti.

Četudi mi ne bo uspelo, ne bom preveč razočarana, kajti od življenja ne pričakujem samo uspehov, ampak tudi poraze, ki so prav tako del življenja.

Potrebujem jih ravno toliko kot uspehe, saj mi dajo vedeti, da ima vsaka stvar svojo ceno, in mi vlivajo moč ter pogum, da s naslednjic še bolj potrudim in dosežem svoj cilj.

Moje življenje je samo moje. Hkrati je tudi del vseh, ki živijo z mano. Nekoč ga bom delila z možem in svojimi otroki. Že od nekdaj imam zelo zelo rada otroke, zato se bom pri njihovi vzgoji še posebej potrudila. Želim jim biti dobra mati in njihova najboljša prijateljica.

Čas ... čas je tisti, ki je potreben, da bom nekaj dosegla, da bom končno prišla na cilj. Ampak bolj kot to, koliko dosežem, se mi zdi pomembnejše, da to, kar dosežem, dosežem na pošten način.

Ko smo se rodili, smo jokali, kadar so se vsi okrog nas smejali; zato se potrudimo v življenju, da bomo umrli z nasmehom na ustih, ko bodo vsi okrog nas jokali.

Jasmino Štaus, dijakinjo murskosoboške gimnazije, je zanimal stres med vrstniki

Ko se potijo roke in ščemi v želodcih

Premalo aktivnosti za premagovanje stresa

Starejši se radi spomnijo obdobja srednje šole, še posebej mesecev ob koncu šolskega leta. Enakih misli pa v tem trenutku verjetno niso tisti mladi, ki so sedaj v tej vlogi. Zadnja vrzeta, zadnje kontrolne naloge, natura, popravni izpiti itd. Veliko razlogov torej za dijake, ki v teh spomladanskih mesecih vse prej kot laži drugega doživljajo stresne situacije. Kako se s stresom spoprijemajo mladi in na kakšen način ga premagujejo, je pred kratkim v svoji raziskovalni nalogi proučevala tudi dijakinja tretjega letnika murskosoboške gimnazije Jasmina Štaus.

Dijakinja Jasmina Štaus s svojo mentorico mag. Jasno Vuradin - Popovič

sedaj vsekakor večji in ne bi bilo predstavljen povprečje celoletnega doživljanja stresa v šoli.

Anketa pa je med drugim tudi pokazala, da polovico vseh stresnih situacij v svojem življenju dijaki doživljajo prav v šoli. Najpogostejše reakcije ob doživljanju stresa so pri dijaki tresenje in potenje rok. Nekateri tudi čutijo bolečine v želodcu in slabost. Zanimiva je tudi ugotovitev, da probleme, ki pridejo do stresa, mladi rešujejo konstruktivno oziroma so tako vsaj odgovorili, da problemov ne prelagajo, ampak jih poskušajo čim prej rešiti. Nekoliko bolj skrb zbujajoč podatek bi lahko bil ta, pravi Jasmina, da se več kot tretjina vprašanih dijakov ne ukvarja z aktivnostmi, s katerimi bi lahko obvladovali stres, tisti pa, ki to počno, največkrat izberejo šport. Le redki se odločijo za meditacijo in jogo, kar je ponekod v svetu pogosta tehnika obvladovanja

stresa. V intervjuju za svojo raziskovalno nalogo je namreč od Eme Mesarič, dipl. med. sestre, z Zavoda za varovanje zdravja izvedela, da so sposobnosti za obvladovanje stresa zelo pomembne za zdravje, med te pa sodijo zdrava prehrana, redna telesna vadba, počitek, mentalni treningi, humor ipd.

Sicer pa je Jasmina v nalogo vključila tudi pogovor z znanim pomurskim psihiatrom Jožetom Magdičem, ki je med drugim povedal, da ga obiskujejo tudi mladi ljudje, med drugim prav zaradi stresa, katerim poskuša pomagati in svetovati. Vendar pa naj bi bil v Prekmurju še vedno, tudi med mladimi, prisoten negativen »pečat«, če človek obišče psihiatra.

Jasmina je prejela za svojo raziskovalno nalogo na regijskem srečanju mladih raziskovalcev zlato priznanje, tako da bo jeseni sodelovala na državnem srečanju. Kot pravi sama, ima namen nadaljevati šolanje prav na področju psihologije z željo pomagati ljudem, predvsem mladim, pri premagovanju stresa in podobnih psihičnih težavah.

Besedilo in foto: C. K.

Stres na koncu šolskega leta

Pa saj obstaja še ena možnost

Verjetno ni učenca ali dijaka, ki ne bi med šolskim letom doživel vsaj nekaj stresa. Pred spraševanjem in pisanjem dosega vrhunec, vse skupaj pa se stopnjuje proti koncu šolskega leta. Njihov stres se gotovo da primerjati s stresom, ki ga odrasli doživljajo na delovnem mestu, v prometu ali kje drugje. Povprašali smo jih, kdaj je stres najhujši in kako se lahko pred njim zaščitimo.

Sara Horvat, Murska Sobota, 8. razred 8-letke:

Lahko povem, da zame v zadnjih dnevih pouka ni bilo tako hudo naporno. Letos sem se odločila, da bom delala sproti, in res je bolj enostavno, če se sproti učiš. Najslabše pa je, če vse prelagaš v smislu, saj obstaja še tretja konferenca. Potem je res bolj naporno in se moraš na koncu najbolj učiti. Sama sem se že na začetku šolskega leta trudila, skozi vse leto sem delala, učila sem se tudi ob koncu tedna, zato mi je bilo na koncu toliko lažje. So pa tudi taki, ki se na koncu morajo največ učiti in potem res pride do stresa in skrbi, saj si morajo popravljati ocene. Pa še strah jih je, ali jim bo učitelj pustil ali jim ne bo pustil. Poleg tega pa se morajo doma učiti, namesto da bi šli z nami ven. Takrat vsi pravijo, da bi bilo boljše, če bi se že od začetka sproti učili. Tudi sama sem se iz prejšnjih let,

ko sem vse prestavljala na zadnje roke, naučila, da je bolje delati sproti. Tako sem tudi storila.

Mitja Peček, Suhi Vrh, 8. razred 8-letke:

Zadnja dva tedna v šoli ni bilo več stresa, veliko bolj stresno je bilo sredi šolskega leta. V začetku, po počitnicah, smo še malo lenarili in smo bili še kar nekaj časa počitniško razpoloženi. Potem pa je prišlo do tega, da smo si morali izboljšati ocene, ampak proti koncu leta je bilo spet vse v redu. Ko je v šoli najbolj napeto, ko sprašujejo in pišemo in ko je stres največji, imamo mrzle roke, malo bolj se potimo in nas črviči v želodcu. Ampak, konec koncev, malo strahu pa je dobro pred kontrolko, zato, da vse skupaj ne vzameš tako na lahkó ali prelahko, in potem tudi bolje pišeš ali si prisluziš boljšo oceno. Nekaj pa je tudi takih, ki so si v zadnjih dneh popravljali ocene in niso smeli iti ven. Meni se zdi bolje, da se vse leto sproti učiš in ti potem na koncu ni treba doživljati stresa. Če starši razumejo, da imamo mladi stres? No ja. Verjetno tudi zato manj razumejo, ker so se oni sproti učili (smeh).

A.N. R. R. Foto: Nataša Juhnov

Uspešne spomladanske akcije Leo kluba

Otroka znajo prijeti za roko

Leo klub Murska Sobota je ena tistih izrednih dobrodelnih organizacij, ki sicer z majhnimi sredstvi na različne načine nenehno skrbi za otroke. Tudi letošnjo pomlad so pripravili še dve dobrodelne akcije, s katerimi so zbirali denar in sredstva za najbolj ogrožene otroke.

Maja so v Predanovcih potekale Leo klubove, na katerih so zbrali člane klubov iz vse Slovenije s pomočjo koutacije 54 tisoč dolarjev. Nameni pa bodo za nakup šolskih potrebščin za otroke OŠ Puconci iz socialno ogroženih družin. 40 tisoč dolarjev pa so poslabili še za nakup bonov za hrano, ki jim podarili socialno ogroženim otrokom.

V sodelovanju s prodajalno Sijaj pa so izdelali delavnice in dobrodelno akcijo slikanje na steklo. Sodelovali so tudi pri izdaji krožka iz OŠ III Murska Sobota. Prodaja in razstava izdelkov iz krožka poteka v prodajalni Sijaj, celesni prihodek od prodaje teh izdelkov bo namenjen za plačilo tople malice za otroke iz socialno ogroženih družin.

V sodelovanju z Vzgojno-izobraževalnim zavodom Veržej, Evangelicanskim cerkvijskim Murska Sobota ter prodajalno Sijaj pa so na tradicionalnem Pletenju Cerkvene občine Murska Sobota

ta na binkoštno nedeljo prodajali glinene izdelke otrok veržejškega zavoda in izdelkov iz stekla, ki so nastali na delavnici Slikanje na steklo. Zbranih je bilo 82 tisoč dolarjev, od tega za veržejski zavod 76.000.

Člani kluba so si med drugim z otroki iz socialno šibkejših družin, ki bivajo v Dijaškem domu Murska Sobota, in z nekaj varovanci VIZ Veržej ogledali film v sohoškem kinu, vstopnice pa je podaril Kino Park. Za veržejski zavod so člani kluba zbrali tudi rabljena oblačila, poleg tega pa so jim skupaj z varovalnico Vzemajna podarili majice in nahrbtnike ter druga darila v vrednosti 100 tisoč dolarjev. 20 tisoč dolarjev pa so jim podarili za izlet na Madžarsko.

Članu kluba načrtujejo, da bi kmalu pripravili ekološko akcijo in se skupaj z otroki iz socialno ogroženih družin spustili po reki Muri. S svojimi dejanji kažejo, da ni pomembno samo to, koliko sredstev podarisi, temveč, kaj znaš s temi sredstvi narediti in kako znaš razveseliti otroke. Ni vse v tem, da denar samo podarisi, mladi člani kluba znajo otroke prijeti za roko in jih popeljati v kino, se z njimi ukvarjati, biti ob njih in jim ponuditi tisto, za kar so ti otroci najbolj prikrasani.

A. Nana Rituper Rodež

Razpis za Film Fest Te MIKK-a

Vse amaterske filmarje pozivajo, da se udeležijo 1. filmskega festivala Te MIKK-a, ki bo 16. in 17. julija na letališču v Rakičanu. Zainteresirani kandidati, ki ne smejo biti vpisani v nobeno filmsko šolo, lahko pošljejo do 30. junija največ tri izdelke. Ocenjevali se bodo režija, montaža, zgodba in izvirnost. Več informacij je na voljo pri Vitu Vratariču na številki 041 880 714 ali na elektronskem naslovu vitobuc@hotmail.com.

MIKK-ova akcija ob koncu šolskega leta

Paradižnik namesto alkohola

Vsako leto je ob koncu šolskega leta prav hudo, kar se veseljačenja in zabav tiče. Starše in tudi druge že prej boli glava, kako se bo vse skupaj končalo. Predvsem pa, da bodo mladi celi in zdravi prišli domov ter da bo na objektih in v naravi storjene kar se da malo škode. Mladim pa je treba ponuditi tudi kakšno alternativo. Kajti prošnja, naj tega ne delajo več (pa vsi dobro vemo, kaj), ima ravno nasprotno učinke. Konec leta pa je vsekakor treba proslaviti.

Tako se je soboški Mladinski informativni in kulturni center MIKK odločil, da ob koncu šolskega leta ponudi aktivno in alternativno praznovanje konca leta ob srednješolsko mladino. Pripravili so zanimiv dogodek, ki bo pod sloganom »Pojej več paradižnika, spij manj alkohola« potekal v četrtek, 24. junija 2004, v mestnem parku Murska Sobota od 11. ure naprej.

Vsi, ki se boste odločili za aktivno praznovanje ob koncu šolskega leta, ste vključeni na dogodek, kjer se boste lahko do konca najedli paradižnika. In če boste pri tem še uspešni, za kar bo skrbela MIKK-ova štoparica, vas čakajo nagrade, ki jih boste prav gotovo koristno porabili in uporabili. Torej, udeležba je »obvezna«, vsa opravičila staršev in zdravnikov pa pustite doma.

Najbolj pridni pa ne boste domov odnesli mačka, glavobola in grdih pogledov, ampak tudi kakšno nagrado.

A. N. R. R.

Vaša čustva

Uspelo mi je – upam, da za vedno

Pred dvema letoma sem v rubriki Lahko se zgodi tudi vam opisal svojo pot odvisnosti in kako me ovirajo pri mojem zdravljenju in življenju. Abstiniram še vedno, potreb nimam, ostali so le moraste sanje, glavoboli in prisluihi. Drugače mi gre dobro, končal sem srednjo šolo za trgovca in sedaj nadaljujem šolanje za ekonomsko komercialnega tehnika. V prostem času se še vedno ukvarjam z odvisniki, nudim jim pomoč in jih usmerjam v različne ustanove.

Na veliko presenečenje in veselje sem bil dvakrat povabljen v Lendavo, kjer sem lahko posredoval svoje izkušnje staršem. Imel pa sem tudi to srečo, da sem v Gornji Radgoni organiziral srečanje z dobrim prijateljem gospodom Zvonetom Čnidaršičem iz Slovenske Karitas. Čeprav ni prišlo toliko ljudi, kot sem si predstavljal, sva bila oba z Zvonetom zadovoljna. Njegova predstavitev delovanja komune je bila enkratna, in če bi bil še vedno odvisnik, bi šel takoj tja. Njegova razlaga je bila enostavna, razumevajoča, privlačna in polna navdiha. Kdor je to zamudil, mu je lahko žal.

S tem kratkim pismom želim sporočiti, da mi je kljub težkim dnevom uspelo obdržati abstinenco, tudi s pomočjo Slovenske Karitas iz Ljubljane, pri tem mi je bil v veliko oporo Zvone, mariborske Karitas in psihiatra Jožefa Kocipra, dr. med.

Samo Augoštin

Svet digitalnih tehnologij

Tiskalniki in črnila (2)

Proizvajalci se imajo v določenih pogledih težavam pri porabi črnila zahvaliti kar sami sebi. Cene potrošnega materiala, kot sta črnilo in papir, kar hitro narastejo in presežejo ceno tiskalnika. Podatki o številu strani, ki jih lahko natisnemo z eno posodico črnila, pa so dostikrat nekonsistentni, jih je težko najti ali jih sploh ni. Epson navaja te podatke na svojih spletnih straneh in v priloženi dokumentaciji. Mogoče pa je najti tudi kontradiktorne podatke iz različnih internetnih virov. Pri Epsonu to pojasnjujejo s tem, da je mogoče njihovo črnilo uporabljati v več tiskalnikih, kar seveda vpliva na porabo. HP-podatke navaja samo na spletnih straneh. Canon se je recimo šele pred kratkim odločil te podatke posredovati uporabnikom, vendar le na izrecno zahtevo. Dell teh podatkov ne navaja, ker po njegovih besedah še ne obstaja standard testiranja vzdržljivosti posodic s črnilom, zaradi česar bi bile vsakršne številke netočne. Enakega mišljenja so tudi pri Lexmarku, čeprav podatke navajajo. Na ta način si potencialni kupec ne more izračunati stroškov, ki bi jih imel s potrošnim materialom.

Nesoglasja med uporabniki in proizvajalci tiskalnikov so v preteklosti pripeljala že tudi do tožb na sodišču. Predvsem je to značilno za Američane, ki se radi tožijo za vsakršne zadeve. Našajo se predvsem na Epson s trditvijo, da bi morali tiskalniki delovati podobno kot avtomobili, ki se ne ustavijo ob opozorilu za nizek nivo goriva v rezervoarju ali olja v motorju. Podobno kot drugi proizvajalci tudi Epson vse očitke zavrača, češ da so brez meril, s čimer se strinjajo tudi nekateri poznavalci. Vsi pa priznavajo, da bi morala narediti celotna industrija več na področju standardov meritve porabe črnila. Cilj bi bil doseči takšne standarde, kot je merjenje porabe goriva pri avtomobilih. Spodaj navajamo rezultate testiranja, kjer so razvidna razhajanja med tovarniško navedenimi in dejanskimi izmerjenimi vrednostmi.

Tiskalniki	Tiskane strani na posodico črnila (navedeno/izmerjeno)					Cena črnila na stran (SIT)	
	Črna	tribarvna	Cyan	Magenta	Yellow	Črna	Barvna
Canon i850	330/526	-/-	570/603	440/603	380/870	5.4	10.6
Dell A940	-/424	-/361	-/-	-/-	-/-	14.2	19.4
Epson Stylus C84	420/370	-/-	450/1610	450/758	450/509	12.8	9.6
HP Deskjet 6122	833/785	450/534	-/-	-/-	-/-	7.6	13.2
Lexmark Z65	600/420	450/360	-/-	-/-	-/-	14.2	19.4

Kot vidimo, je pomemben dejavnik pri nakupu tiskalnika poleg njegove cene tudi cena potrošnega materiala, ki nikakor ni zanemarljiva, zato moramo pred nakupom dobro premisliti kako kakovosten, zahteven in »drag« tiskalnik v resnici potrebujemo. Mag. Matej Gomboši

Pokuriti čimveč maščob

Maščobe, ki jih zaužijemo s hrano, mora telo pokuriti, sicer se kaj kmalu začnejo nabirati v obliki odvečnih kilogramov tam, kjer si najmanj želimo. Najboljši način za to je gibanje. Premalo gibanja upočasni našo presnovo, ki veliko pripomore k temu, da telo pokuri odvečne maščobe. Namesto da bi po službi zavili na kavo v bližnji lokali ali se po kosilu zvalili na kavč v dnevni sobi, se torej raje odpravimo na sprehod.

Namesto dvigala, ki nas popelje kakšno nadstropje višje ali nižje, raje uporabimo svoje noge. Čeprav ne pokurimo ravno veliko kalorij, je tudi hoja po stopnicah navzdol koristna, saj mišice prav tako delajo, kar je še zlasti pomembno za ljudi, ki imajo težave z zastajanjem vode v spodnjih okončinah.

Gibanje ne spodbuja presnove samo takrat, ko se dejansko gibamo, blagodejni učinki trajajo tudi še kasneje. Prav to je razlog, da strokovnjaki za šport priporočajo, da vsakodnevni enourni sprehod raje razdelimo na dva polurna sprehoda. Še koristneje pa bo, če bomo uspeli vsakodnevni trening razdeliti na štiri dele.

Ko je vlage preveč

Suh zrak v zaprtih prostorih povzroča marsikatero neprijetnost, zato ga tako doma kot v službi vlažimo z vlažilniki zraka ali na radiator postavimo posodo z vodo. Z vlaženjem pa ne gre pretiravati, saj tudi preveč vlage v zraku povzroča težave. V prostoru se ne počutimo dobro, v njem se hitreje razvijajo bakterije in plesni. Količina vlage v zraku se v stanovanju, denimo, poveča ob vsakodnevni opravih, kot so kuhanje, prhanje, sušenje perila in podobno.

V majhne in večje del dneva zaprte prostore, kot so garderobne omare, lahko namestimo kemične odstranjevalnike vlage, ki vsebujejo zrnca kalcijevega klorida. Zrnca vpijejo odvečno vlago iz zraka, se raztopijo in spremenijo v vodno raztopino, ki se nato zbere na dnu posodice. Tako bodo ostala oblačila v omari povsem suha.

V vlažne teniške copate, čevlje ali škornje nam ni treba tlačiti zmečkanega časopisnega papirja, saj so na voljo posebni vložki z zrnci kalcijevega klorida. Vložek damo v obuvalo, zrnca pa iz njega posrkajo ne samo vlago, ampak tudi neprijetne vonjave. Hkrati preprečujejo razmnoževanje bakterij, ki se sicer rade razvijajo prav v vlažnem okolju.

Brez potenja

Ste med tistimi, ki hribe najraje opazujejo z ležalnika in si brišejo pot s čela samo na vročem soncu? Nič hudega, tudi brez velikega napora lahko naredite nekaj za svoje telo.

Smejmo se! Smeh je zdrav. Trebušna prepona se trese, kisik prihaja v celice, srce bije hitreje, telo pa preplavijo hormoni sreče, ki učinkovito znižujejo napetost in stres. Izkoristimo moč vode. Ni nam treba preplaviti 200 metrov prostora, lahko se samo potopimo v vodo in uživamo, še preprosteje pa je, da veliko pijemo. Samo če dobi telo dovolj tekočine (dva do tri litre na dan), lahko nemoteno deluje. Vroč zrak dela čudeže. Če bi si telo radi temeljito pregreli, je savna pravi kraj za to. Organizmu prija menjava v vročega in hladnega zraka, v vročini se žile razširijo, v hladnem bazenu ali pod mrzlo prho se hitro skrčijo. To spodbudi obrambo telesa in presnovo. Z vsako kapljico potu, ki priteče iz razširjenih por, izginja stres, kar ostane, pa sta dobra volja in še boljše počutje.

POMURSKÉ LÉKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Z očmi gledamo, z možgani vidimo

Vidite?! Vidite?! Še vedno vidite?!

Temelj dobrega vida je ostra slika predmeta iz okolice na mrežnici.

Oko je organ, ki izostri pogled na bližnje in oddaljene predmete ter v možgane pošilja podobe.

Kako vidimo?

Slika iz okolice, ki predstavlja svetlobni dražljaj, potuje prek roženice in zenice ter skozi sistem leč. Le-ta usmerja svetlobo v rumeno pogo mrežnice, kjer se svetlobni dražljaj pretvori v električnega. Ta potuje po očesnem živcu v vidni center. Šele takrat, ko možgani pretvorijo vidni vtis v vidno zaznavo, prizor vidimo.

Prilagoditev ali akomodacija očesa

Izostritev pogleda na različno oddaljene predmete omogoči leča, katere obliko spreminja očesna (ciliarna) mišica.

Ko gledamo bližnje predmete, se mišica skrči in leča postane debelejša. Nasprotno pa se ob gledanju oddaljenih predmetov mišica sprosti in leča stanjša ter tako usmeri svetlobo na mrežnico. Pravimo, da se oko prilagodi ali akomodira.

Neustrezen sistem leč v očesu se izraža v naslednjih oblikah:

- **kratkovidnost ali miopija**, kjer slika nastane pred mrežnico (slabo vidni so oddaljeni predmeti),
- **daljnovidnost ali hipermetropija**, kjer slika nastane za mrežnico (slabo vidni so predmeti, ki so blizu),
- **starovidnost ali presbiopija**, kjer leče postanejo bolj toge in se pri pogledu na blizu ne za-
debelijo dobro.

Kaj je dioptrija?

Dioptrija je enota za lomno sposobnost optične leče. Lahko ima predznak + ali -.

+ (plus) pomeni zbiralno lečo, ki jo uporabljamo pri korekciji daljnovidnosti; dioptrija - (mi-

razkrivajo zdravilne skrivnosti

nus) pa pomeni razpršilno lečo, ki jo uporabljamo pri kratkovidnosti.

Lahko dioptrijo zdravimo?

Dioptrijo je mogoče odpraviti do te mere, da ni več moteča. Najpogostejše zdravljenje je predpis korekcijskih leč, ki jih lahko vgradimo v okvirje (očala) ali pa namestimo neposredno na roženico (kontaktne leče).

Očala so enostaven pripomoček, ki imajo tudi funkcijo zaščite pred tujki. Korekcijske leče so lahko plastične (pojav prask) ali steklene (nevarnost razbitja). Ponavadi imajo posebno plast, ki oko ščiti pred ultravijoličnimi žarki.

Kontaktne leče skrijejo motnjo vida, saj so na očesu. Ker so tujek, se lahko pojavijo težave pri nošenju, zato potrebujemo več nege kot očala, treba pa je tudi dosledno upoštevati navodila zdravnika in proizvajalca. Ločimo trde, poltrde in mehke leče. Med seboj se razlikujejo po materialu, iz katerega so izdelane, po prepustnosti za kisik in obstojnosti.

Morda ste eden od tistih, ki jim vid ne povzroča težav, in tako ne potrebujete niti očal niti kontaktnih leč, da bi vam korigirali vid. Pa vendar priznajte, da bi včasih prav z veseljem nataknil očala, da bi svet, v katerem živimo, videli drugače.

Polonca Fiala, mag. farm.

Je sveže?

Kadar kupujete sveže ribe, bodite previdni. Trgovci namreč pogosto izpostavljeni močni svetlobi ali »svetlu«, lahko celo s slano vodo, da bi bile videti bolj sveže in bleščeče, kot so v resnici. Zamezljene ribe so običajno bolj sveže, saj jih pri temperaturah 18 stopinj Celzija, ki omogoča dobro konzerviranje, zamrznejo vsega dve uri na pol po ulovu. Preden te ribe popravite, jih počasi odmrzite, da bi skupaj z vodo izgubili tudi hranilnih snovi.

Kako ugotovimo, ali je riba sveža?

Njena koža je napeta in rumenkasto sivih le. Oči ne smejo biti zamrznjene »mrtve« in vdrti.

Škrge so rdeče. Ko postanejo rjavkaste, je riba neustrezna. Ribje telo mora biti čvrsto in kompaktno. Luske »bleščeče« in se tesno prilegajo.

Komaj ulovljena riba mora 24 ur po ulovu vonj po algi in morju, ki pa ni neprijeten. Po preteku tega časa dobi značilen »ribji« vonj. Če ta ni preveč izrazit, je riba še vedno užitna.

Zanimivosti o modri barvi

Modre barve je največ v našem okolju, saj ga kar 70 odstotkov sestavlja voda.

Kar 50 odstotkov površine v ZDA pravi, da je modra ena ljubša barva modra, modro pa je enakega pomena 11 odstotkov Nemcev.

Z modro barvo povezujemo vodo, nebo in žino, čistočo, mir in znanost.

Na Danskem je modra barva nim za kakovost, na Švedskem pa za nesmrtnost.

Severno morje ni tako modro kot Sredozemsko, saj v njem ni tako prozorna. Zato v stlin, plankton in peska morska voda zelenkasto barvo.

Kako se lotiti hujšanja

Se v svoji koži ne počutite dobro? So vam vsa poletna oblačila pretesna? Vas zanima, kakšna je vaša idealna telesna teža oziroma koliko kilogramov morate shujšati? Stanje svoje prehranjenosti lahko izračunate s pomočjo enačbe za izračun indeksa telesne mase (ITM). Izračunamo ga tako, da telesno težo v kg delimo s kvadratom telesne višine v m.

ITM = $\frac{\text{telesna masa (kg)}}{\text{telesna višina (m)}^2}$

Če je vaš ITM večji kot 40, je tako stanje slabo za vaše zdravje. Poiščite pomoč in nasvet ter se takoj lotite hujšanja.

Če je vaš ITM giblje med 30 in 40, pomeni, da vaša teža že zelo vpliva na vaše zdravje. Potrudite se in shujšajte.

Če se vaš ITM giblje med 25 in 30, pomeni, da ste pretežki, zato pomislite, kakšno hrano uživate in koliko ste telesno dejavni.

Če je vaš ITM med 18,5 in 25, je vaša telesna teža za vas ravno pravšnja. Če boste pazili na prehrano in boste dva do trikrat tedensko telesno dejavni, je veliko možnosti, da jo obdržite.

Prizadevati si morate, da dosežete ITM med 18,5 in 25, vendar se morate pri tem tudi zavedati, da prevelike telesne teže niti postavne ne morete spre-

meniti čez noč, zato je spodbudno, da si med hujšanjem zastavite več ciljev. To pomeni, da ne shujšate tekoj v enem mesecu, ampak morate hujšati postopno. Priporočljivo je namreč, da shujšate po logarima do 1 kg na teden. Realna izguba telesne teže v 4 do 6 mesecih je izguba 10 do 15 % telesne teže. Dosežena telesna teža je ciljna teža, ki jo omogoča zdravo hujšanje in ki boste izboljšali zdravje in dobro počutje. Po 4 do 6 mesecih hujšanja se hitrost izgubljanja telesne teže manjša, ker se telo prilagodi novi telesni teži z manjšo porabo kalorij. Priporočljivo je, da nekaj mesecev (približno 6 mesecev) vzdržujete doseženo telesno težo in se šele nato ponovno lotite hujšanja. Tako lahko čim bolj približate svoji idealni telesni teži.

Ko pričnete hujšati, si nekaj dni zapisujte hrano, prehranjevanja, v katerega si zapisujete hrano, ki ste jo pojedli, ter prostor, okolščine in počutje med vašim prehranjevanjem. Tako lahko ugotovite, kdaj in kje preži na vas največ skušnjav. Tako dajte tem skušnjavam izogniti. Več nasvetov o hujšanju boste zvedeli prihodnje.

Kitajski zvitki (za 4 osebe)

6 velikih zeljnih listov (300 g), sol 150 g, mlade čebule, 1 rdeča paprika, 1 žlica česna poper, soja omaka

Zeljne liste razpolovimo in rebra poravnamo. Minute jih kuhamo v slanim krogu, splahnemo v mrzlo vodo, razprostremo in dobro obstrigamo. Čebulo očistimo in narežemo na tanke kolobarje, priko prerežemo, odstranimo seme in narežemo na drobne kocke in jo dušimo na 1 žlici olja. Nimo s soljo in poprom. Zeljne liste v zobovozimo z zelenjavo, zvijemo in spnemo v žarnico 10 min. jih dušimo v pokriti posodi na 1 žlici ognju. Zraven se poda pikantna omaka iz čila. Na osebo: 70 kcal, 4 g maščob, vlaknine.

BESSEDE MODE

Barve v
soncu in senci

Življenje in svet bi bila videti brez barve dokaj mrtva. Barve so prave, so otrok prvotne brezbarvne svetlobe in teme. Plamen ustvarja svetlobo, a svetloba ustvarja barve. Že znani likovni teoretik Johannes Itten je rekel: »Barve so otrok svetlobe, svetloba pa mati barv.«

Alkohol je uspavalo

Vzorec alkohola pred spanjem pomaga, da se človek sprosti in lažje zaspi. Je splošno razširjeno mnenje. Raziskave kažejo, da je alkohol, tudi v manjši količini, pravzaprav močan orodje za spanje. Ljudje, ki imajo težave s spanjem, bi se morali torej vzdržati pitja alkohola vsaj šest ur pred spanjem. Ljudje, ki zmotno menijo, da ob skodelici kave lažje zaspijo, brez teina oziroma brez kofeina bi morali zaspati še mnogo prej.

Z našega štedilnika

Soljan Režnja,
šef v ljubljanskem
restoranu Lupa

Hladna čebulna juha

50 g masla, 300 g čebule, 200 g krompirja, 200 g belega vina (suho ali polsuho), 60 cl jušne osnove, 10 cl sladke smetane, šopek peteršilja, sol, poper, malo sladkorja.

Na maslu zelo na hitro prepražimo na tanko narezano čebulo, dodamo na lističe narezan krompir in zažemo z jušno osnovo. Začinimo in dolijemo maslo. Kuhamo, da se krompir zmehča, nato vse skupaj s piščanicami mešalnikom dobro zmešamo, dodamo maslo in za hip prevremo. Juho nato ohladimo in jo pred serviranjem potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Svinjska ribica po domače

500 g svinjskih ribic, 50 g masla, 800 g mladega krompirja, 150 g pora, šopek peteršilja, 200 g paradižnika, 100 g sveže paprike, 20 cl maslane juhe, 100 g naribanega sira, 10 cl kisle smetane, sol, poper, kumina.

Svinjske ribice narežemo na za prst široke rezine, rahlo potolčemo in začinimo. Krompir, paradižnik in papriko narežemo na rezine, por pa na drobno.

Glavni ovalni pekač namažemo z maslom in po vrhu razporedimo plast narezanega krompirja.

Jedro naše življenjske volje

Stanje in delovanje posameznih energijskih središč ali čakr se kaže v naši duševnosti. Če imamo v nižjih energijskih središčih premalo moči, se nagibamo k pesimizmu, brezupu in malodušju.

Z obvladovanjem čustev so povezane tudi energijska središča, ki jim pravimo čakre. Tako je s čustvi in njihovim obvladovanjem povezana tudi prva čakra ali muladhara, ki na telesni ravni ustreza spodnjemu delu trtice. V njej prebiva energija kundalini, katere osrednja lastnost je nedolžnost. S pomočjo nje lahko doživimo čisto otroško radost brez vsakršnih predsodkov, nedolžnost pa nam da dostojanstvo, ravnavesje in izrazit občutek za smer in cilj v življenju.

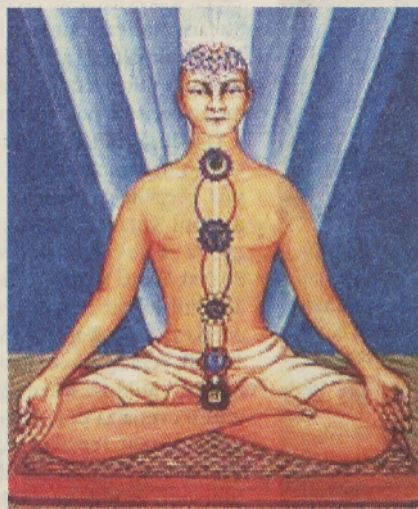
Element korenkega središča je zemlja, ki ga lahko razumemo kot človekov izvor in mater, ki daje hrano in energijo, zato nam zemeljska prvina ponuja izkušnjo varnosti in zadovoljstva s tem, kar smo. Vibracija zemlje nam daje občutek, da smo »z obema nogama trdno na zemlji«. Pogosto pa energijski tok v tej čakri ni »prizemljen«, zato je veliko ljudi zaskrbljenih in negotovih.

Prva čakra ali korenko središče je meja med živalsko in človeško zavestjo. Vpliva na nezavedno in je temelj osebnostnega razvoja. Ker na duševni ravni predstavlja sedež podzvesti, lahko s njenim prebujenjem privrejo na dan vsa potlačena čustva, občutki krivde, kompleksi in strasti. Korenko središče je središče samohranitve in nagona za preživetje, saj ohranja našo voljo do življenja.

Vendar pa prva čakra ni samo središče našega preživetja, je tudi center naših dinamičnih dejavnosti. Ljudje, ki radi načrtujejo, vendar jim za uresničitev načrtov zmanjkuje moči, imajo izpraznjeno ali izčrpano korenko čakro. Izpraznjena in izčrpana muladhara je značilna tudi za ljudi, ki se nagibajo k samomoru in hudi tesnobi.

Na drugi strani pa imamo »deloholike« in hiperdejavne otroke, ki si ne vzamejo časa za počitek, sprostitev in svoje najdražje. Pri njih pa je vzrok prevelika ali preveč dejavna muladhara.

Delovanje korenke čakre je pri ljudeh pogosto ovirano, zato smo leni, samoljubni in ne obvladamo svojih nagonov. Prav tako se nam ob usihanju naše življenjske energije zgodi, da se znajdemo v neravnoteži ali se ujamemo v iluzije. Iz šibkega korenkega središča izvira strah

pred jutrišnjim dnevom. Cilj vsakega posameznika mora biti, da uravnoteži delovanje korenkega središča, saj je takrat vitalen, ima življenjsko moč in je usmerjen k razvoju.

Ksenja Paljevč, ki se ukvarja s tem področjem, pravi: »Ko je muladhara prebujena, smo vedri, zdravi in polni zadovoljstva. Preveč nas občutek enosti z vsem in popolne varnosti.« V tem stanju so tudi naša čustva uravnotežena.

In kako prebudimo čakro muladhara? Če imamo nizko raven energije, si privoščimo slano kopel, globoko trebušno dihanje, sprehajamo se v naravi, sončimo se ali pa se lotimo raznih fizičnih opravil in meditacije.

Za prebujitev korenke čakre ni odveč, če si pogosto pred oči prikličemo jutranjo ali večerno zarjo ali svežo zemljo. Koristi nam tudi, če se odenemo v tople rdeče barve ali poležimo na rdeči brisači ali odeji.

Pri tem ne smemo pozabiti na uravnoteženo prehrano z veliko sadja in zelenjave rdeče barve (jabolka, jagode, češnje, maline, rdeča pesa, redkvice). Svojo voljo do življenja in dejavnosti lahko spodbudimo tudi z zvokom – divjim bobnanjem in vonjem nageljna. Našo samozavest, občutek varnosti in povezanosti ter življenjsko energijo lahko okrepimo tudi s tem, da se izogibamo predeležni hrani, nezdravim razvadam in onesnaženim krajem, ter zdravo spolnostjo.

Mag. Simona Šarotar Žižek

Združenje potrošnikov
Pomurja svetuje

Plačevanje RTV-prispevka

V zadnjem času smo prejeli nekaj vprašanj v zvezi s plačevanjem RTV-prispevka. Največkrat je šlo za primere, ko je npr. ena oseba dvakratni zavezanec za plačevanje električne energije in s tem tudi dvakratni zavezanec za plačevanje RTV-prispevka na dveh različnih odjemnih mestih (stanovanje, v katerem prebiva, vikend ali hiša v gradnji ...).

Imeli smo tudi primere, ko je član družine, ki je bil oproščen (je bil invalid) plačila RTV-prispevka, umrl in so hoteli družinski člani to ugodnost koristiti naprej. Ker ta ugodnost ni prenosljiva na druge člane družine, je treba o tem obvestiti RTVS. Da bi se izognili nepotrebnim težavam, je v takšnih in podobnih primerih treba podati posebno izjavo.

»Spodaj podpisani/-a ... (ime in priimek), stanujoč(a) ... izjavljam, da za nedoločen/določen čas (ustrezno obkrožite) nimam svojega in v svojih prostorih tudi ne uporabljam tujega radijskega ali TV-sprejemnika in sem seznanjen(a) z zakonskimi posledicami neresnične izjave.« Napišite tudi datum in kraj ter se podpisite. Kazen za neresnično izjavo je od 30.000 do 150.000 sit. Pošto pošljite priporočeno s povratnico.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Uradne ure v pisarni v Ljutomeru: četrtek – telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina, III. nad.), Ljutomer. Tel.: centrala (02) 584 90 44 – int.75, faks: (02) 581 16 10.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Šef in spol

Med zaposlenimi v državah Evropske unije so poskušali z anketo ugotoviti, kakšen je njihov odnos do predpostavljene žanimivo je, da so ženske na vprašanje, ali bi imele za direktorja raje moškega ali ženske, dale izrazito prednost moškemu. Kar vsaki peti bi bilo bolj všeč, če bi bil na direktorskem položaju moški, le 14 odstotkov pa bi jih na tem mestu raje videlo žensko. Večina vprašanih žensk se glede tega vprašanja ni hotela opredeliti. Vse anketirane pa so se strinjale, da ženske na splošno težje pridejo do vodstvenega položaja. Če jim to že uspe, se morajo bolj izkazati kot moški kolegi.

Prav tako so se vse strinjale, da so kot šefinje bolj obremenjene, bolj nadzorovane in opazovane, predvsem pa jih vsi mnogo prej kritizirajo kot moške in kritika je praviloma ostrejša. Tudi kar se zunanje podobe tiče, so ženske bolj pod drobnogledom. Od njih vsi pričakujejo, da bodo vedno kot iz škatlice. En spodrsrlaj, kot na primer zmečkana obleka, spuščena zanka na nogavici ali neurejena pričeska, jo bo zaznamoval in nekaj mesecev bo hvaležen predmet obrekovanja. Moškim šefom pa so zaposleni pripravljeni spregledati marsikaj, od neočiščenih čevljev do vprašljive osebne higiene.

potresemo s popečenimi kruhovimi kockicami in prelijemo s pripravljenim prelivom. Previdno premešamo.

Bezgovna šarlota z jagodnim prelivom

Krema: 10 cl bezgovega sirupa, 50 g sladkorja, 8 lističev želatine, 1 jajce, 1 rumenjak, 35 cl sladke smetane

Piškotki: 2 jajci, 50 g medu, 1 vanilin, 50 g moka, ščepec soli

Preliv: 100 g jagod, 50 g sladkorja

Najprej pripravimo piškotke. Rumenjake in beljake ločimo. Rumenjake dodamo med, vanilin in sol ter penasto umešamo. Iz beljakov stepemo trd sneg. Postopoma ga pazljivo in izmenično z moko primešamo masi iz rumenjakov. Maso nadevamo v dresirno vrečko in na peki papir nabrizgamo piškotke (kot bebi piškotki, dolžino prilagajamo modelu, v katerem bomo šarloto pripravili). Pečemo jih v srednje vroči pečici približno 8 minut.

Liste želatine namočimo v hladni vodi. Vse druge sestavine za kremo, razen sladke smetane, v kotličku nad sopro stepamo, da se spenijo. Postopoma primešamo ožete liste želatine, kotliček postavimo v hladno kopel in stepamo še naprej, da se masa ohladi. Ohlajeni masi primešamo posebej stepeno sladko smetano.

Model za šarloto na tanko namažemo z margarinom, obod obložimo s pripravljenimi piškotki in vanj vlijemo pripravljeno kremo. Postavimo v hladilnik vsaj za dve uri.

Za jagodni preliv jagode očistimo, dobro operemo in s sladkorjem vred spiriramo. Nekaj lepih jagod prihranimo za dekoracijo.

Dober tek!

VESTNIK	ŽABJA NOGA	REKA V SREDNJI EVROPI	SLOVENSKI ČARODEJ (MIRAN) EVROPSKI VELETOK	
SVETA KULIGA ISLAMA				
MOŠEJEV SLAB				
MOŠEJSKI PODOL BIVOL				
KONRAD ADENAUER			NAJETJE	
			JOŽE OLAJ	
VESTNIK	TENIŠNA ŠMUCARSKA DISCIPLINA	ČMERAV OTROK ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA		
PREPOMNIK STIMONOV				
LOJZA DOSTERČ			UBRANO STANJE ANGLEŠKA PLOŠČINSKA	
PAVLA PILČIČ ZAKONIK				
ŠALTIM PILČIČ				VITEZOVO OROŽJE
PAVLA PILČIČ				LANTAN
PREPOMNIK STIMONOV				

Posiljka:

3. 6. 2004

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
 Pavla Meznarič, Slamnjak 13,
 9240 Ljutomer - 36907669

2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnaj:
 Majda Vavpotič, Gasliška 7, Črenšovci

3.-7. nagrada VESTNIKOVA MAJICA
 Marjan Prša, Mala Polana 76, 9225 V. Polana
 Thomas Prelog, Ribiška 14, 9241 Veržej
 Slavko Čeh, Trnje 79, 9232 Črenšovci
 Nejc Senčar, Žepovci 113, 9253 Apače
 Jože Vugrinec, V. Polana 123b, 9225 V. Polana

Nagajensem destitamo Potdila za
nagrade (ali nagrade) bodo prejele po postu

Rešitev: _____
Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Davčna številka: _____

Zatou bi mogli ti
hvaležni biti vsi,
zdaj pa ščejo
čista te na nulo spraviti.

1. DNK: Nekdo se zelo trudi, da bi vam olajšal neprijetno situacijo, vendar vi ostanete še naprej vlipti in zavrnjeni v nekaj, kar sploh ne obstaja. Načrta se vam lahko kaj hitro prevesijo v pravo prazen jokanje.

2. DNK: Če boste dogovorili glede projekta, za katerega imate dober občutek, da bo postal pomemben del vaše osebnosti. Vaše misli bodo sprejete, tako da ne bo noben ovir za izvedbo vašega načrta.

3. DNK: Čeprav ste že veliko dosegli, se s tem nikakor ne smete zadovoljiti. Vseeno pa pazite, da zaradi postopnega uspeha ne boste zanemarili družine, ki vam daje vsaj malo več pozornosti kot običajno.

4. DNK: Posledni uspehi vam ulegajo kar precej prekrizati vaše načrte in zaupanje. Treba se bo pa odločiti, kaj vam pomeni to. Tudi samo brez prehitrih odločitev, da vam kdaj kasneje ne bo žal. Imate ves čas, ki ga potrebujete.

5. DNK: Nikar se ne vznemirjajte zaradi prijateljevih muh, saj te tega enostavno niso vredne. Bolje bo, da se ob tem izpostavite in z vsaj skupaj poteznim korist. To pa bo mogoče predvsem v ljubezenskih zadevah.

6. DNK: Sedaj je nastopil pravi čas, da dokončno razkrijete svoja čustva do prijateljice, ki jo še dalj časa skrivaj obožujete. Nikar se ne bojte izjaviti, ampak verjemite v svoje adute, ki niso tako tako nezaupljivi.

7. DNK: Ne čuvajte na prijateljevo pobudo, ampak raje sami prevzemite iniciativo. Drugeče se lahko vse skupaj kaj hitro obrne v vašo škodo. Odpovirajte na kakšen list, potem pa veselo na delo!

8. DNK: Pazite, kako boste obviadovali položaj. Prijatelji vam bodo zavidali, kar boro misli, da vam je uspelo. Vendar pa bo položaj povsem drugačen - zapletli se boste v nove in nove težave, ki jih niti niti slutiti.

 ONa: Hitra odločitev vam bo prihranila veliko časa, ki vam bo prišel še kako prav. Poskusite se malo bolj organizirati in uspehi bodo prišli prej, kot jih boste pričakovali. Pazite na telefonski klic, ki veliko obeta.

ON: Naveličali se boste vsakdanjega dela in si zaželeli malce bolj razbiban življenje ter kratkotrajno ljubezensko zvezo. To sploh ni napačno, vendar pa poskusite biti čimbolj diskretni. Saj veste - ljudje so škodoželjni.

 ONa: Predvsem strah pred posledicami vam bo branil, da boste zapletli v neko nes pametno avanturo. Prijateljica vas bo sicer vneto nagovarjala, vendar le zato, ker so njeni interesi prav tam, kjer ste trenutno vi sami.

ON: Ne bo vam manjkalo dobrih nasvetov, problem pri vas je le ta, da večina teh dobrih nasvetov ne pade na plodna tla. Toda tokrat bo vendarle malo drugače, to pa bo na vsak način precej pozitivna sprememba - predvsem v ljubezni!

 ONa: Gre za vaše notranje poštenje, ki je včasih že kar pretrano. Privoščite si malce več razvedrila in igranja s čustvi svojih oboževalcev, ki jih ni tako malo, in videli boste - prav prijetno in zanimivo bo.

ON: Oseba, ki vam ni niti najmanj pri srcu, vas bo ves čas preganjala, vi pa ne boste uspeli najti načina, kako bi se rešili iz neprijetne situacije. Na pomoč vam bo priskočil dober prijatelj, ki pa bo zahteval majhno protiuslugo.

 ONa: Spoznanje, da nekomu služiš kot odskočna deska, je sicer grenko, vendar pa lahko priznate, da ima vsaka stvar tudi svoje dobre lastnosti, saj boste tudi vi dobili natanko tisto, kar ste si želeli.

ON: V službi boste naravnost blesteli, saj vam bo uspel velik met, na katerega ste se pripravljali že kar nekaj časa, pa vam enostavno niso verjeli, da se boste s tem tudi konkretno spoprijeli. Zmagoslavje bo popolno!

 ONA: Pravilna poslovna odločitev vam bo povečala samozavest in ponovno se boste počutili sposobno, da pripeljete zadeve do srečnega konca. Vendar pazite na nastavljeno zanko!

ON: Rešili se boste skrbi, ki vas nadlegujejo že dalj časa. Pravi sedaj je pravi trenutek, ki ste usvarite želeno premoč. Vendar pazite, da vas ne bo zaneslo, kajti priložnosti izgubljena, ne vrne se nobena!

 ONA: Vrnitev ne bo tako naporna, kot ste si predstavljali, vendar se bo treba tudi malo znajti. Vzemite vašim občutkom in ne bo vam žal. Protikoncu tedna lahko pričakujete prijeten obisk, ki ne bo kar tako.

ON: Izkoristite prvo priložnost za oddih. Napetost traja pri vas že predolgo, zato se lahko kaj hitro pojavi velika nevarnost stresa. Dober nasvet vam lahko samo koristi, zato se nikar ne izogibajte starejših prijateljev.

 ONA: Zaradi truda in vztrajnosti se boste končno uveljavili na poslovnem področju, kjer ste zadnje čase že kar nekako obupavali. To vas bo spodbudilo, da se posvetite tudi drugim področjem življenja.

ON: Tega, kar se boste dogovorili, se skušajte kar najbolje držati, saj se lahko v nasprotnem primeru zadeva zelo zaplete. Nič ni slabšega, kot je pozabljenost in neizpolnjena obljuba. Sicer pa imate tukaj kar velike izkušnje ...

 ONA: Ničesar ne boste prepustili naključju, ampak se boste vestno lotili izpolnjevanja vaših načrtov. Pri tem vam bo precej pomagala tudi vaša partner, ki se spozna tudi na kaj več kot samo na ljubezenske zadeve.

ON: Sicer si boste prizadevali slediti dobremu nasvetu, a boste že po prvih težavah vse skupaj enostavno opustili. Ali ne bi bilo bolje, če bi imeli malo več potrpljenja in bi bili zadovoljni b majhnim uspehom?

Brat Džouži

*Te velke evropske volitve so minole, pa so nešterni naši pre-
gnjejši, šteri so že tak ali tak cejli čas tan zgoraj pa štere ste
zdaj zvolili v evropske višave, zdignjeni ešče više. V ton
časi pa naše domače prijateljice krave gibijo na veljavi.
Najbole pa njuv proizvod, se pravi mlejko pa mlejni
izdelki. Edne pač ta povezava z Evropo zdigavle, drujge pa
ponižavle, pravi moj pajdaš Bela, šterf se nikak nemre
sprijazniti s ten, ka smo v Evropi mali, samostojni smo se
pa počujtiti velke. Un je gvüšen, ka smo pridoubtli več
božnoga kak dobrega. Na odkupno cejno mlejka v poveza-
vi z ljubiteljstvom do domači živali si je pa tak spopejvo:*

*Krava, ti si tak kak sunce,
v štali ti živiš,
s kmične štale z bejlin mlejkon
zdrav nan sok dojiš.*

*Pa zakoj si ti
tak v nemilosti,
ka zdaj ščejo
tvoje mlejko razvrednotiti.*

*Draga krava, ti si sigdar
bila nan v pomoč,
ti si z mlejkon v žmetni časaj
daval a nan moč.*

*Zatou bi mogli ti
hvaležni biti vsi,
zdaj pa ščejo
čista te na nulo spraviti.*

*Ni te na pragu, ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Odšel si daleč stran,
kjer vrnitve ni nazaj.
Velika žalost me duši,
ker tebe, dragi sin, več pri meni ni.*

ZAHVALA

V 50. letu me je nepričakovano zapustil dragi sin

Ernest Kerčmar

iz Krnec

Ob boleči izgubi se zahvaljujem vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, ki ste mi v težkih trenutkih stali ob strani.

Lepa hvala vsem, ki ste darovali vence, cvetje, sveče, za mliško vežico, vsem, ki ste izrekli ustno ali pisno sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke, govorniku domačega gasilskega društva, hvala Veteranom vojne za Slovenijo, posebna hvala domačim gasilcem za izkazano čast, gasilec drugih gasilskih društev, predstavnikom RK ter pogrebništvu Banfi za storitve in odigrano Tišino.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči: mama, sestra z družino in drugo sorodstvo, ki smo ga imeli tako zelo radi

*Kako boli in duša trpi,
ko od bolezni usihajo moči,
veš ti in vemo mi,
ki smo bili ob tebi zadnje trpeče dni*

ZAHVALA

Nemočni v boju za življenje smo morali kloniti smrti. Poslovili smo se od ljubeče mamice, dobre žene, hčerke, sestre, tašče in babice

Dragice Čontala

iz Sebeborec 123a

Sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, sodelavcem PP M. Sobota in G7 Vabaco - iskrena hvala za izraze sožalja in vse darovano v njen spomin.

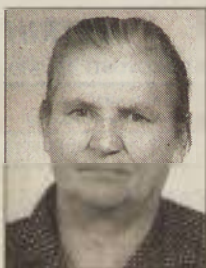
Hvala vsem, ki ste bili z nami v trenutku slovesa.

Posebej toplo se zahvaljujemo dr. Arpadu Norčiču in dr. Cvetki Potočnik ter osebju kirurškega oddelka bolnišnice za razumevanje in nesebično pomoč.

Hvala g. župniku, pevcem, g. za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.

Vedno boš del našega življenja.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

V 89. letu je za vedno zaspala naša draga žena, mama, tašča, babica in prababica

Marija Novak

iz Naselja J. Kerenčiča 20 v Murski Soboti

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, vence, cvetje, sveče in darove v dobrodelne namene.

Iskrena hvala g. Jožetu Horvatu st. in g. Gezi Hujšu iz Ratkovec. Lepa hvala g. Silvi in g. Jožetu Kološi iz Trstenjakove ulice 16 v Murski Soboti za dolgoletno prijateljstvo in obiske.

Iskrena hvala g. duhovniku Balažicu, pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi in Komunalni.

Žaljuči vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 79. letu nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

Marija Časar

iz Čepinec 157

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, znancem in prijateljem od blizu in daleč, ki ste našo mamo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. župniku Dejanu Horvatu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žaljuči: hčerka Emilija s sinom, sinova Jože in Franc z družinama, brat z družino in drugo sorodstvo

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

V SPOMIN

13. junija sta minili dve leti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, boter in sorodnik

Egon Fartek

iz Gornjih Slaveč 43

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu in prižgete svečo v spomin.

Žaljuči vsi, ki te imamo še radi

*Ko prebujalo se jutro,
tihu si odšel -
pustil si le sledi svojih rok,
zdaj naš dom ovit je v sivino,
obup, žalost in neizprosno bolečino.*

ZAHVALA

V 41. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož, ati, sin, brat, stric, zet in boter

Alojz Serec

z Ivanec 19

Z žalostjo in bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem, sošolcem 5. in 7. razreda OŠ Bogojina in učiteljem, Marijinim in Jožičinim sodelavcem in sindikatu Mure, KMN Ivanci in sodnikom KMN občine Moravske Toplice, kirurškemu oddelku soboške bolnice ter vsem darovalcem za svete maše, sveče, cvetje in v dobrodelne namene.

Hvala dr. Stanislavu Zveru in g. Gutmanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom g. Horvatu in g. Pisnjaku za besede slovesa ob odprtem grobu in pogrebništvu Ferenčak ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žaljuči vsi, ki smo te imeli neizmerno radi

Dragi ati!

Pogrešala te bova - tvoja Janez in Janja

*Kje so dnevi, ko skupaj smo živeli?
Kje sta dobroti in ljubezen tvoja,
ki si nam jo dal?
Težko smo dojeli, da minili so ti dnevi,
a nate lep spomin je ostal.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 14. junij, ko mineva eno leto od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedek

Elek Tanacek

iz Vadarec

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu poklonite cvet ali prižgete svečo.

Vsi njegovi

*Le kdo pozabil bi očetovo srce,
ki neskončno nas ljubilo
do poslednjega je dne.*

V SPOMIN

24. junija mineva eno leto od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek, pradedek in svak

Franc Filo

iz Kuštanovec

Vsem, ki se ga spomnite, postojite ob njegovem grobu, prižgete svečo ali mu namenite lepo misel - iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Tihu, skromno si živela,
za svoje delala, trpela,
zdaj ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Terezija Duh

roj. Petek
iz Melinac 23

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter za dobrodelne namene.

Hvala g. župnikom za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Lepa hvala tudi osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč v najtežjih trenutkih.

Žaljuči vsi njeni!

KB
Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMUNALA
Javno podjetje s.p.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota
D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 KM
PRODAJ VENCJE IN DRUGEGA CVETJA
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443
UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE
POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST
NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI.
DAMIR BANFI
s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: 021 33 48 866, FAX: 021 33 31 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi
do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

ryia s Hodo

Spored na radiu Murski val

UKV, 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 18. junij, dežurna novinarka Vida Toš
 - 15.00 Vedro v novo jutro, Simona, Marjan -
 07.40 Muzičarsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Vrt-
 narski nasvet - 09.00 Poročila - 09.10 TV As -
 09.15 Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu
 tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00
 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Ra-
 dca, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila
 BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Od petka do petka
 (Vida Toš) - 12.30 Propagandna oddaja - 13.00 Po-
 ročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavlja-
 mo vam nova glasba - 14.00 Poročila - 14.05
 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Do-
 godki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.
 00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30
 Murski val nagraduje - 18.00 Alboom - 18.15 Ra-
 dijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.00 Mladi
 val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša
 in Timotej) - 20.00 Ugasni televizor, Bojan Peček
 - 24.00 SNOOP, Murski val

SOBOTA, 19. junij - 05.00 Dobro jutro! - 8.30
 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, devetletka v
 Doležljovju - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila -
 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Pote-
 pajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05
 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja
 - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00
 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna:
 Mladi glasbi - 15.15 Literarni drobci (Gabriela
 Granfol Peurca) - 15.30 Dogodki in odmevi -
 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila
 - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi -
 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami
 in pozdravi - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje
 - 24.00 SNOOP, Murski val

**NEDELJA, 20. junij - 05.00 Vedro v nedeljsko ju-
 tro** - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih
 stvarcih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhov-
 ni misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamu-
 rjeval - 09.00 Tebor pesmi tedna - 09.30 Srečanje
 pomurskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Ne-
 deljska kuhinja: Boris Haki, lastnik in direktor po-
 morskega restavracijskega centra Haki & Haki
 www.murski-val.com, gumb

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Korošci - Štirje kovači
2. Bre mi je ukradla Štajerka - Rubiñ
3. Maček v žaklju - Kvinter Dori
4. Bi si edini - Vjred
5. Ujela sem šopek - Vesele Štajerke

PREDLOGI:

- Morkija - Ans. Tonija Sotoška
- Bel jamin - Ans. Marjana Hercega

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Mladi reka - Boris Brunec
2. Ej Nadi - Langa
3. Troje solze in smehi - Ans. Prekmurci
4. Vsem kriv - D. O. M.
5. Ko objamem te - Roman Sarjaš

PREDLOGI:

- Vem da drugo ti imaš - Sanja
- Za vse mi dol visi - Gnila jajca

Nagrada glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme **Anton Kovač, Sloven-**
 ska 3, 9000 Murska Sobota.

Uporabniki kopije pošljite do ponedeljka, 21. junija
 na: Murski val, Ulica arhitekta Novaka
 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 25 - glasujem za skladbo

GLASBA
 NAŠEGA SRCA
 OBMURSKE
 ZABAVNE GLASBE
 Ime in priimek
 Murski val

Kontakt v živo in 537 17 10 - 12.30 Poročila -
 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Sil-
 va Eory) - 13.30 Čestitke, šport in Na narodni far-
 mi - 19.00 Poročila - 20.00 Lujzekova nedeljska
 ordenacija - 24.00 SNOOP

PONEDELJEK, 21. junij - dežurna novinarka
Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma
 Benko in Boštjan Rous) - 07.40 Pismo iz Porabja,
 Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema in inter-
 netna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila -
 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Prosta
 tema - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila -
 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ed-
 nine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30
 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda -
 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30
 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV
 DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o
 kulturi - 20.00 Brez okvirjev z Vido Toš - 21.05
 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOOP

TOREK, 22. junij, dežurna novinarka Nataša
Brulc Šiftar - 05.00 Vedro v dobro jutro (Vida in
 Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja -
 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Unichem
 - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 11.30 Mali
 oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.
 30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Po-
 ročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila -
 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne
 glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in
 odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvesti-
 la - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi
 - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokoence (Anica
 Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen
 pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila -
 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača
 glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa -
 24.00 SNOOP

SREDA, 23. junij - 05.00 Vedro v dobro jutro,
 Peurca, Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda -
 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pi-
 smo - 09.15 Izviti Duška Radiča - 10.00 Poročila
 - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Po-
 ročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šif-
 tar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00
 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Putra -
 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba
 ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica
 tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi -
 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30
 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00
 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev -
 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00
 SNOOP

ČETRTEK, 24. junij, dežurni novinar Dejan
Fujs - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40
 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski
 nasvet: Boštjan Režonja, Lipa - 10.00 Poročila -
 10.15 Pomurske občine se predstavljajo - 11.00 Po-
 ročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse
 - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00
 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila -
 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in
 odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvesti-
 la - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo
 je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, gla-
 sbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOOP

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU

MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B
 zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij
 na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Kulturni koledar

OTVORITEV

LEDAVA

V petek, 18. junija, ob 15. uri bo v gradu otvoritev
 dveh razstav: Lendava na zemljevidih od 16. do
 20. stoletja in Velika vojna v krnskem pogorju.
 Prvo bo odprl dr. Jozef Hollo, generalni direktor
 Inštituta in muzeja za vojaško zgodovino Ministr-
 stva za obrambo Republike Madžarske, drugo pa
 Jože Šerbec, direktor Kobariškega muzeja.

LIPOVCI

V nedeljo, 20. junija, se začne 12. likovna kolo-
 nija Izak Lipovci, ki bo trajala do 27. junija. V
 sklopu kolonije bodo tudi koncerti, razstava in
 ekskurzije.

DOBROVNIK

V ponedeljek, 21. junija, ob 10. uri bo v kultur-
 nem domu otvoritev raziskovalnega tabora Po
 sledih prednikov.

LJUTOMER

V sredo, 23. junija, ob 16. uri bo v Domu starejših
 otvoritev razstave udeležencev likovne delavnice.

KONCERT

LJUTOMER

V četrtek, 17. junija, ob 19. uri bo v dvorani gla-
 sbene šole koncert učencev 6. razredov Glasbe-
 ne šole Slavka Osterca Ljutomer.

RADENCI

V petek, 18. junija, ob 20. uri bo na letnem ko-
 pališču koncert skupin Posodi mi jürja, Bleed
 On in D. O. M.

Lepe želje ...

Dragi Jasmini Čuk iz Šalamenec vse najboljše
 za 22. rojstni dan, da bi bila zdrava, srečna in
 vesela, ji želi njen Karček.

60. rojstni dan je praznoval Ladislav Šimon iz
Dolgovaških Goric. Iskreno mu čestitajo ter
želijo še mnogo sreče in zdravja - Magda, Ste-
fan, Simona, Agica, Jožef, Kristina in Kristjan.

Vse najboljše za 42. rojstni dan dragi mami Bi-
serki! Da bi bila zdrava, srečna in vesela ter da
bi se vedno dobro razumeli, ji želijo mož Vik-
tor, Martina in Mario ter dedek Avgust.

Dragemu Martinu Žigi čestitajo za uspešno
opravljeno diplomo in mu želijo vse najboljše
v nadaljnjem življenju Dešnikovi.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 17. junija: ob 18.00 španska erotična
 drama Kurba, ob 20.00 ameriški znanstvenofan-
 tastični spektakel Dan po jutrišnjem

Petek, 18. junija: ob 18.00 in 20.15 Dan po ju-
 trišnjem

Sobota, 19. junija: ob 18.00 in 20.15 Dan po
 jutrišnjem

Nedelja, 20. junija: ob 18.00 in 20.15 Dan po
 jutrišnjem

Sreda, 23. junija: ob 18.00 ameriška komedija
 Eurotrip, ob 20.00 ameriška družinska kome-
 dija Količinski popust

Ljutomer

Sobota, 19. junija: ob 20.00 ameriški pustolo-
 vski ep Hidalgo

Nedelja, 20. junija: ob 20.00 ameriška akcijska
 kriminalka Zbiralec življenj

Gornja Radgona

Petek, 18. junija: ob 19.00 ameriška družinska
 komedija Maček v klobuku, ob 21.00 ameriška
 komedija Stara, spelji se

Nedelja, 20. junija: ob 18.00 Maček v klobuku,
 ob 20.00 Stara, spelji se

Kulturni koledar

DOGODEK

LEDAVA

V petek, 18. junija, ob 18. uri bo na Dvojezični
 osnovni šoli 1 II. letno mednarodno srečanje
 zbirateljev znamk, kovancev, razglednic, banko-
 vcev, telefonskih kartic ...

KAPELA

V soboto, 19. junija, ob 14. uri se bo začela pri-
 reditev S pesmijo in plesom po Atilovi poti. Na-
 stopila bo tudi folklorna skupina Kajer iz Buče-
 čovec.

NEDELICA

V soboto, 19. junija, ob 17. uri bo na Kovačevi
 domačiji folklorni program in druženje ob kre-
 su s pogostitvijo Društva kmetie Turnišče.

GOMILICA

V soboto, 19. junija, v večernih urah se bo zače-
 la tradicionalna Gomiliška noč, ki jo pripravlja
 Mladinsko športno kulturno društvo Sunčenca
 Gomilica. Igral bo ansambel Horizont.

DOBROVNIK

V nedeljo, 20. junija, ob 9.30 bo otvoritev in bla-
 goslovitev Vidovega mostu.

PUCONCI

V nedeljo, 20. junija, bo na igrišču pri OŠ dru-
 žabna prireditev Vaške igre.

BABINCI

V nedeljo, 20. junija, ob 10. uri se bo začelo 1.
 srečanje oseb s priimki ptic (Kos, Golob, Čuk,
 Sraka, Vrabec...) Igrati bodo tudi ansambli Čuki,
 Štrk in Škorci.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. junija, ob 20. uri bo v MIKK-u pre-
 stavitev druge pesniške zbirke Lučke Zorko z
 naslovom Obdukcija srca - Knjiga o razmla-
 dičenju.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. junija, ob 17. uri bo v Galeriji stro-
 kovno vodstvo po razstavi ART EUphoria.

FILM

DOBROVNIK

V soboto, 19. junija, ob 10. uri se bo nadaljevalo
 snemanje filma Turnikment.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna
 muzejska razstava.

- V Galeriji je do 4. julija na ogled razstava liko-
 vnih del na temo vstopa v Evropsko unijo z na-
 slovom Art EUphoria. Razstava je pripravljena v
 sodelovanju z Galerijo - Muzejem Lendava.

- V razstavnici izloži podjetja Fer-Ing, d. o. o.,
 razstavlja Janez Györfi svojo izbrano fotografsko
 dokumentacijo in tehnične izdelke z naslo-
 vom Sobota in tehnika nekoč.

- V PAC-u je na ogled razstava del akademskega
 slikarja Sandija Červeka iz Murske Sobot.

- V predprostoru grajske dvorane si lahko ogle-
 date razstavo Grafiti na rimski keramiki iz zbirke
 Pokrajinskega muzeja Ptuj.

- V lokalu Art Caffé je na ogled razstava fotogra-
 fij svetovnega popotnika in vrhunskega fotogra-
 fa Arneja Hodaliča.

- V MIKK-u si lahko ogledate razstavo fotografij
 Mateja Ficka.

- V pritličnem prostoru PAC-a je do 17. julija na
 ogled razstava Kače - Zakaj se jih bojimo? avto-
 rice dr. Staše Tome iz Prirodoslovnega muzeja
 Slovenije.

- V Pokrajinski in študijski knjižnici je na ogled
 razstava Natura 2000.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka je do 26. junija na
 ogled razstava del akademskega slikarja Uroša
 Weinbergerja iz Novega mesta.

RADENCI

V muzeju Radenske je do 20. junija na ogled raz-
 stava del koroškega slikarja Mira Hajnca iz Ra-
 delj ob Dravi.

LEDAVA

V sinagogi je v stopniščnem delu na ogled zbi-
 rka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarza.

PUCONCI

V občinski stavbi je na ogled razstava del članov
 likovnega društva Mavrica.

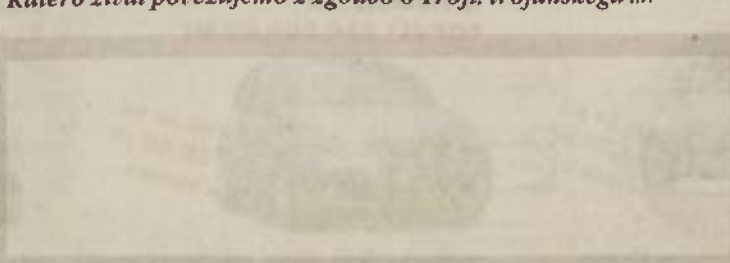
LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši (Pavelhaus) je do 29. junija na
 ogled razstava Manjšine v Pavlovi hiši. Ogledate
 si lahko tudi razstavo Slovenci na avstrijskem
 Štajerskem - Romi v Sloveniji - nemško govo-
 reči v Sloveniji.

Delimo vstopnice za kino

Troja je ležala na območju današnje Turčije. Našo nagrado prejme **Katja**
Lukač, Murski Črnci 19, 9251 Tišina. Čestitamo! Naše naslednje na-
 gradno vprašanje pa se glasi:

Katero žival povezujemo z zgodbo o Troji: trojanskega ...?

Kupon št. 25 - odgovore pošljite do torka, 22. junija, na naš naslov: Vestnik,
 Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

17. junij, četrtek,	DOLFE
18. junij, petek,	MARKO
19. junij, sobota,	JULIJANA
20. junij, nedelja,	SILVERU
21. junij, ponedeljek,	ALOJZ
22. junij, torek,	AHAC
23. junij, sredo,	KRESNICA

21. junija bo sonce vzhlo ob 5. uri in 11 minut, zašlo pa ob 20. uri in 57 minut. Dan bo tako dolg že 15 ur in 46 minut. 17. junija ob 22. uri in 28 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 16. junija 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	238,1428	238,8594	239,5760
Hrvaška	HRK	191	1	32,2555	32,3526	32,4497
Madž.	HUF	348	1	1,7806	1,7860	1,7914
Švica	CHF	756	1	156,8483	157,3203	157,7923
V. Brit.	GBP	826	1	359,0273	360,1076	361,1879
ZDA	USD	840	1	197,8259	198,4212	199,0165

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

VANĀK VICI

Dolenjci

Dolenjca ustavi policijska patrulja in ga odpelje na iztrežnilec.

Naslednje jutro Dolenjec policijske upraša: »Zakaj sem pa tukaj?«

»Zaradi prijače!

Dolenjec odgovori: »Pol mi pa dej enega.«

Vic poslala Tadeja Filo, Gospodarska 9, Ljubljana

Hitrost

Učiteljica upraša: »Katera stvar je najhitrejša?«

Metka: »Dirkalni avto.«

Učiteljica: »Ja, res je hiter, a ni najhitrejši. Še kdo?«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmijali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Spela: »Letalo.«

Učiteljica: »Ja, res je hitro, a ni najhitrejša. Še kdo? No, bom pa jaz povedala. Misel je najhitrejša. Ali imam prav?«
Janezek: »Ne, nimate. Včeraj, ko sem šel mimo spalnice od očija in mamice, sem slišal očija, ko je rekel: Madonca, mi je pa prišlo prej, kot sem mislil.«

Sirup

Ta sirup vas bo, če ga boste vsakodnevno uporabljali, pomladil vsaj za deset let,« reče farmacevtka.

»Joj, da mi ne bodo potem vzeli pokojnine!« se ustraši stranka.

V dvoje je lepše

To soboto sta si za svoj poročni dan izbrala Albin Žerdin in Irena Horvat, oba iz Male Polane in tudi istega zaselka v tej vasi, ki ga imenujejo Mačkovci. Tako sta se ženina in nevesta poznala že od otroških let, iskra med njima pa je vzplamtel na zabavi v domačem kraju pred petimi leti.

Najprej sta se civilno poročila na matičnem uradu v Veliki Polani, potem pa še cerkveno v velikopolanski cerkvi srca Jezusovega. Poročil ju je nevestin stric Jože Horvat, ki je dekan in nadžupnik v Laškem, somaševal pa je velikopolanski duhovnik Franc Kodila. Nevestina poročna priča je bil Jože Horvat, ženinov pa Ignac Žerdin. Poročno kosilo in večerjo z zabavo do jutranjih ur so pripravili v gostilni Jaklin v Črenšovcih, kjer je bilo 170 svatov, igral pa je ansambel bratov Kurbus. Na poročni dan so ženina na poti k nevesti ustavili vaški fantje, ki so zahtevali za nevesto 100.000 evrov, vendar je ženina z uspešnim dogovarjanjem in po uspešno opravljenih nalogah, kot sta žaganje drv in zabijanje žeblija v panj, znižal plačilo na 100 evrov. Denar pa gre, kot je že večdesetletna tradicionalna navada, za namene vaškega gasilskega društva.

Irena in Albin sta pripravila že pred poroko zabavo za prijatelje in sosede, deklščino je ime-

la nevesta v družbi prijateljic in sorodnic na zabavi doma, ženina pa je za prijatelje priredil fantovščino na prostem. Nevesta v prostem času rada kuha, še rajši pa peče, ženina pa se v prostem času, ko ni v službi, najraje posveti delu na domači kmetiji. Ženina in nevesta načrtujeta poročno potovanje v Kanado, kjer živijo njegovi sorodniki.

Ker sta mladoporočenca iz iste vasi, hiši sta oddaljeni kakih 500 metrov, sta se srečevala že od zgodnjih otroških let, vendar

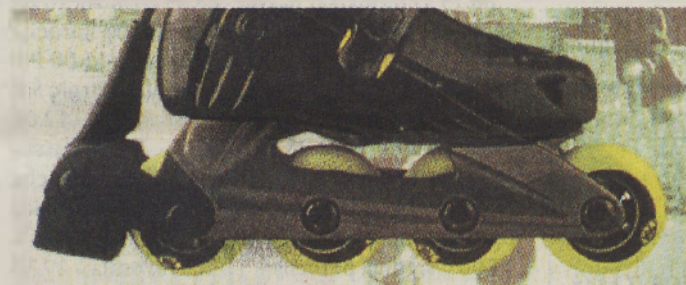
pa si, kot sta priznala, v osnovnošolskih letih in prej nista bila posebej všeč. Nerazdružna sta postala od veselice, ki je bila ob prošenju v Mali Polani pred petimi leti in pred pol leta je Albin Ireno tudi zaprosil za roko. Poslej bosta živela na ženinovem domu, ki je tako postal njun skupni dom, odkar sta bila mladoporočenca fant in dekle pa sta tudi obe družini zelo povezani, tako da se veliko družita ob delu in v prostem času.

J. Ga., foto: Gyurica

Bodite zaščiteni

Rolanje

Ker prihaja poletje, ki med drugim iz dnevnih sob in spalnic na plano zvabi vse, ki se želijo rekreirati in na ta način zdravo živeti, poleg tega pa je v zadnjem obdobju zelo popularno rolanje, vam bomo predstavili nekaj osnovnih napotkov o rolanju in njegovih lastnostih. Ker pa je rolanje lahko včasih nevarno (to je občutil tudi naš sodelavec, op. p), vam svetujemo, da se poskušate držati naših navodil. Deset pravil, ki se jih je treba držati, preden se z rolerji odpravite na cesto:

1. Bodite zaščiteni s ščitniki za zapestje, kolena in komolce ter s čelado.
2. Bodite pozorni in pripravljeni ves čas.
3. Kontrolirajte svojo hitrost.
4. Rolajte se na pravilni strani ceste.
5. Prehitevajte pešce, kolesarje in se rolarje vedno po levi in pri tem bodite še posebno previdni.
6. Nikoli se ne rolajte po dežju, olju in pesku.
7. Spoštujte prometne predpise, ker imate enake lastnosti kot vozila.
8. Izogibajte se območjem gostega prometa.
9. Vedno dajte prednost pešcem.
10. Obvladajte osnove rolanja, kot sta ustavljanje in obračanje.

Korak v stran:

1. Rolajte vstran in nazaj, s tem da upogibate sklepe pete, kolena in bokov.
2. Rolerje postavite vzporedno.
3. Z levo nogo potiskajte vstran. Desna gre naprej.
4. Nogo spet potegnite k sebi in prestavite težo na levo nogo.
5. Rolerje postavite vzporedno.
6. Z desno nogo potiskajte vstran, leva gre naprej. Pazite, da vas ne zanes vstran in da vas ne obrne.

Prestopni korak:

To je najtežji korak in se uporablja za rolanje pri ozkih ovinkih. Postavite zunanjo nogo prek notranje. Celotna teža telesa pa naj bo na zunanji nogi.

Način zaviranja:

Dvignite roler z zavoro, da pritisnete peto k tlom. Noge morajo biti upognjene, zgornji del telesa pa nagnjen naprej. Pa veliko uspeha in čim manj padcev vam želimo!

A. B.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

c) po položnici - trimesečno

FINANCIRANJE NA POLOŽNICE DO 6 LET SAMO Z OSEBNO IZKAZNICO IN 10 % POLOGOM

AKCIJE
VELJAJO LE
V MESECU
JUNIJU
KOLIČINE
SO OMEJENE

CITROEN C2
POSEBEN POPUST
400.000,00 SIT

mehanska klima, 4 x zračna blazina, servovolani, potovalni računalnik, električni paket, opozorilnik hitrosti

*Kredit na 8 let pri pologu 935.000,00 sit

CITROEN C3
POPUST 254.000,00 SIT

mehanska klima, hlajen sovznikov predal, servovolani, 4 x zračna blazina, električni paket, dnevne luči, potovalni računalnik

*Kredit na 8 let pri pologu 1.011.000,00 sit

XSARA HDI EXCLUSIV
ŽE OD 3.199.000,00 SIT

ABS, avtomatska klima, zračne blazine, radio, CD, meglenke, potovalni računalnik, servovolani, električni paket

*Popust velja za XSARA HDI EXS.

PICASSO 1.6 ELEGANCE
ŽE OD 3.394.000,00 SIT

avtomatska klima, ABS, radio, CD, servovolani, električni paket, 4 x zračna blazina, meglenke

*Kredit na 8 let pri pologu 3.494.000,00 sit

V SLS so lahko zalostni, ker Pomurje še ni država. Če bi bilo, bi si Janez Podobnik, specialist za podiranje mestov, lahko od dahnil. V pomurski državi bi se lahko okitil z evropskimi. Najbolj žalostno je, da so mu zavezniški, na katere je račun, očitno trpeti.

V Gornji Radgoni se dvigalo vno iščejo prostor za desanje, na kateri bodo začeli z delom material za gradnjo nasipov ob reki Muri.

V Murski Soboti sta ta čas spet nekoliko aktivnejša župa in podžupanja.

Na Cankovi se pripravljajo na odprtje občinske matere za Ledavskem jezeru. Koliko pri vezov bo imela, se še niso odločili. Razmišljajo pa, da bi pri privez ponudili katezo, od ministrov in si tako posebnost zagotovili vzdrževanje jezera, ki je v pristojnosti države.

Radenski clask je bil v letošnjo zočaran, ko je v del volilne rezultate svoje stranke. Ga že vodi v tehničnem razpisu, bo kandidiral na d'žavniški volitvah. Če si bo srečno silil, bo v uradnem listu edinega Radenčana, ki je kandidat za evropskega.

V Ljutomeru je že kar nekaj godovanja zaradi vodonosnega krožišča. Če se je ta v letu vročini obnesel za prijetno ohladitev, so občani ob letnih snjih tem persturnih nihanj pričakovali, da bo iz vodnega telesa topila voda, da bi si lahko pogreli vsaj roke.

Kljub obilnim padavinam je soki višini Ledave ter novi općanski piramidi - čistiliščni pravil - Murska Sobota: pripravi v svežem vonju, ki se v nič skupnega z odveti, da se cijo. To je tudi veljavno, da se nobeden od potnikov ni slovnih partnerjev kratotrajno in odločil za soupravljanje.

V Lendavi sicer rad kujejo, in jim mestno jedro pripada, in zadnjem obdobju se stanje nekoliko popravlja. Oznaka posneli model pisane uprave, kaj let, ko so mestno jedro kupili predsem prišeljen kos, vski Albanci. Lendava pa je stala zanimiva za prenevanje Rome, ki prihajajo iz Ljubljane.

BESEDAN KORJ

AVTOCIT, d. o. o.
Kroška ul. 58, 9000 M. Sobota
Tel. 53 40 000